

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

उस्मानाबाद जिल्हा

१९९०-९१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

" पञ्चत कार्यालयीन उपयोगा करिता "

" जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन "

जिल्हा : उस्मानाबाद.

१९९० - ९१.

अर्थ व सांख्यिकी संवालयलय,

महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

(अ)

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९०-९१

दृष्टीक्षेपात जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा उस्मानाबाद	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५

(एक) प्राकृतिक रचना

अ) भौगोलिक स्थान

१) उत्तर अक्षांश	अंश	१७.३५ ते १८.४०	१६.४ ते २२.१
२) पूर्व रेखांश	अंश	७५.१६ ते ७६.४०	७२.६ ते ८०.९

ब) हवामान १९९०

तापमान			१९८९
१) किमान	सेल्सियस	१०.५	०.७
२) कमाल	सेल्सियस	४१.३	४८.६
३) पर्जन्य (सरासरी)	कि.मी.	१०२०.०६	उ.ना.

क) प्रशासकीय विभाग

(एप्रिल १९९१ रोजी)

१) ता.लुके	संख्या	६	३०३
२) पंचायत समिती	"	६	२९८
३) टंचाईग्रस्त ता.लुके	"	निरंक (१९९०-९१)	३८
४) एकात्मिक ग्रामीण विकास, प्रकल्प गट	"	६	२९८
५) शहरे	"	८	
६) गावे (सकूण) १९८१	"	७१२	४१८३३
१) निर्जन	"	८	२४७९
२) वस्ती असलेली	"	७०४	३९३५४

७) क्षेत्रफळ (१९८१) चौ.कि.मी. ७५१२.४ ३०७७१३

कु.मा.प.

(आ)

१	२	३	४	५
(दोन) प्रशासकीय संस्था (३१-३-९१)				
१)	गावांचत समिती	संख्या	६	२२८
२)	महानगर पालिका	"	-	११
३)	नगर परिषद	"	८	२२८
४)	कटक मंडळे	"	-	७
५)	ग्रामपंचायती	"	५४१ (३१-३-९१)	२५१८२ (३१-३-९१)
६)	पोलीस स्थानके	"	१४	८१८
	३१-१२-९१			(३१-१२-९०)
७)	पोलीस आज्ञा पोस्ट	"	१४	१४२६
				(३१-१२-९०)

(तीन) लोकसंख्या (१९९१) अस्थाधी

१)	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	१०७८	४८२५२	
२)	नागरी लोकसंख्या	"	१९४	३०४९६	
३)	स्कूल लोकसंख्या	"	१२७२	७८७४८	
४)	अनुसूचित जातीची लोक- संख्या (१९८१ नुसार)	"	१४५	४४८०	
५)	अनुसूचित जातीची लोक- संख्या (१९८१ नुसार)	टक्केवारी	१४.०७	७.१४	
६)	अनुसूचित जमातीची आकडे हजारात लोकसंख्या (१९८१) नुसार	"	१९	५७७२	
७)	अनुसूचित जमातीची	टक्केवारी	१.८८	९.१९	
८)	पुरुष (१९९१) अस्थाधी	आकडे हजारात	६५५	४०६८६	
९)	स्त्रिया	पुरुष प्रमाण	"	६१७	३८०६२
१०)	स्त्रिया	पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	"	९४३	२३५
११)	घनता दर चौ. कि.मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	"	१६८	२५६	
१२) साक्षरतेचे प्रमाण (१९८१)					
१)	स्कूल	टक्केवारी	३६.०३	४७.१८	
२)	पुरुष	"	४९.१८	५८.७९	
३)	स्त्रिया	"	२२.३२	३४.७९	
४)	राज्यामध्ये	जिल्ह्यांनुसार प्रमाण	३२	--	

कृ.मा.प.

(इ)

१	२	३	४	५
(वार) कृषि (अस्थायी)			१९८६-८७	१९८९-९०
१) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर		७७८	३०७५८
२) जंगलव्याप्त क्षेत्र व स्थायी भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केगारी	"	३ (०-४०%)		५४०४ (१७-५६%)
३) शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन				
अ) बिगर शेती वापरा- खालील जमीन	हजार हेक्टर	१०		१०८९
ब) पडीत जमीन आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन	"	६		१७२१
क) स्कूण	"	१६		२८१०
४) पडीत जमीनी व्यक्तिरिक्त लागवड न केलेले इतर जमीन				
१) काजम गुरे वरण आणि इतर	हजार हेक्टर	२२		१५२९
२) झाडे झुडपाखालील जमीन	" "	२		१८०
३) लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	"	३९		१०२८
५) पडीत जमीन				
१) वालु पड	हजार हेक्टर	२८		८८३
२) इतर पड	"	५१		१००१
६) पिकाखालील क्षेत्र				
१) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	"	५६६		१७९२३
२) दुसोटा क्षेत्र	"	४६		२३२९
३) स्कूण पिकाखालील क्षेत्र	"	६१२		२०२५२
७) ओरिलत क्षेत्र				(१९९०-९१)
१) निव्वळ ओरिलत क्षेत्र	"	७०		२४६५
२) स्कूण ओरिलत क्षेत्र	"	१०१		३१९१
८) महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्ये)	"	४५८		१४३९९

कृ.मा.प.

(ई)

१	२	३	४	५
१)	वीहता धारण जमिनी (१९८५-८६)			(१९८५-८६)
१)	२ हेक्टरपेक्षा कमी संख्या(००)	६६५		४५४२५
२)	२ ते १० हेक्टर संख्या(००)	१०१७		३२२७२
३)	१० हेक्टरपेक्षा जास्त संख्या(००)	१०७		२४२२
१०)	जीवन महसूल वसुली(१९९०-९१) लाख समये १३.०२			६१६४
११)	जिल्हा पीरबंदेचे उपकर हजार समये (१९९०-९१)	३२५९		१५२५००
१२)	व्यायत समितीचा उपकर(१९८९-९०)	उ.ना.		६२९५७
(पाच)	पशुसंवर्धन (पशु गणना १९८७ अस्थावी)			
१)	पशुधन संख्या हजाराला	७६३		३४२५५
२)	गाधी व बैल "	३४२		१६९०४
३)	म्हशी व रेडे "	१०९		४७५६
४)	मेंढ्या "	४५		२८७३
५)	शेळ्या "	२१९		९१९१
६)	कोंबड्या, बदके "	२२९		२४८४०
(सहा)	सहकार (१९९०-९१)			
१)	सहकारी संस्था संख्या	१७९५		१०४६२०
२)	प्राथमिक कृषि सह-प्रत संस्था संख्या	४५३		१९५६५
३)	प्राथमिक कृषि सह-प्रत संस्थांचे संभासद संख्या हजाराला	२०७		८११६
४)	दुग्ध शाळा संस्था संख्या	४८८		१४०६९
५)	प्राथमिक कृषि प्रत संस्थांनी दिलेली रक्कम रु. कोटीत	२४		७७५
(सात)	जलीसंवर्धन			
१)	पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्यातील लाभक्षेत्र			
१)	मोठे प्रकल्प संख्या	२		२१
	लाभक्षेत्र हजार हेक्टर	३		उ.ना.
२)	मध्यम प्रकल्प संख्या	११		१७१
	लाभक्षेत्र लागवडी लायक हजार हेक्टर	२५		उ.ना.

क्र. मा. प.

(उ)

१	२	३	४	५
३)	लघु प्रकल्प (मृष्ट भाग) लाभक्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	१००१ ७०	१५४५ उ.ना.
४)	सिंचन विभागीय खाली निष्कल क्षेत्र	"	५०	१२९५ (१९९०-९१)
(आठ) उद्योग (१ डिसेंबर १९९०)				
१)	नॉदणीकृत कारखाने	संख्या	३७	२७४६५
२)	नॉदणीकृत वालू कारखाने (उत्पादन वालू असलेले)	"	२८	२३४१६
३)	साखर कारखान्यांची संख्या (वालू असलेले जाजगी धस्त)	"	२	१४०
४)	साखर कारखान्यातील साखरेचे उत्पादन हजार मे.टन.		७८	४१२४
५)	सर्व सूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	१	१२२
(नऊ) वीज				
१)	वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी (३१-३-९१)	संख्या	७२०	३९६६१
२)	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	७१३	३९४१३
३)	वीज पुरवठा केलेले पंप संव(९०-९१) संख्या हजारात	संख्या	५१९९३(कमाती)	१६१५
४)	गोबर गॅस संयंत्रे ३१-३-९१	संख्या	५०१	३४८३६
(दहा) सामाजिक आरोग्य (१९९०)				
१)	स्नानालये	संख्या	८	७६८
२)	दवाखाने	"	११	१८९६
३)	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"	४१	१६७२
४)	प्राथमिक आरोग्य पथके	"	-	८१
५)	स्वात्मिक जालीविकास गट योजनेची संख्या		२	१३१
६)	अंगणवाडीत उपस्थित राहणारी मुले संख्या		१९३०७	३३६७९१
(अकरा) शिक्षण				
१)	सकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	८३३	५७६१२
२)	एक शिक्षकी शाळा	"	१२६	१३१८७
३)	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या हजारात		१५२	१०४२७

क्र. २मा. प.

(ज)

१	२	३	४	५
	४) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारत	४	२६७
	५) प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	संख्या	३८	३९
(बारा)	दुर्यम शिक्षण			
	१) दुर्यम शाळा	संख्या	१७१	१००२६
	२) शाळेतील स्कूल विद्यार्थी	संख्या हजारत	८५	५७४३
	३) शाळेतील शिक्षक	"	३	१७७
	४) प्रत्येक शिक्षकामागे दुर्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	२८	३२
(तेरा)	उच्च शिक्षण		३०-९-८९	१९९०-९१
	१) संस्था	संख्या	०८	११३२
	२) स्कूल विद्यार्थी	संख्या हजारत	१०	१०७१
(बौदा)	प्रौढ शिक्षण			१९९०-९१
	१) प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	७५०	२८३४९
	२) प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारत	१९	८४३
	तांत्रिक शिक्षण			
	१) औद्योगिक शिक्षण संस्था			
	१) शासकीय व शासन सहाय्यीत संस्था	संख्या	२	उ.ना.
	२) इतर (जाजगी)	संख्या	(१९८९-९०)	उ.ना.
	२) शासकीय व शासन सहाय्यीत संख्या औद्योगिक शिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा		२८५	उ.ना.
	३) तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था			
	१) शासकीय व शासन सहाय्यीत संस्था	संख्या	४	उ.ना.
	२) इतर (जाजगी)	संख्या	२	उ.ना.
			(८९-९०)	
	४) शासकीय तांत्रिक व्यावसायिक शिक्षण संस्थांची प्रवेश दक्षता	संख्या	५२३	उ.ना.
	५) अभियंत्यांची संख्या	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
(पंधरा)	परिवहन आणि वळणवळण(३१-३-९१)			(३१-३-९१ अखेरची)
	१) स्कूल रेल्वे मार्गांची लांबी(३१-३-९१)कि.मी.		३०	५४३४
	२) रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	५९९	उ.ना.
	३) स्कूल रस्त्यांची लांबी(गुष्टांकित- नगरपालिका वृत्तिरिक्त)	कि.मी.	४१४३	१७२९६५
	४) राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	कि.मी.	७९	२९५९
	५) राज्य महामार्ग	"	६६८	३०९७५

क्र. मा. प.

(९)

१	२	३	४	५
	६) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	९३२	३८९३६
	७) इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	८०७	३८५७३
	८) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	"	१५०२	६१५२२
(सोळा)	पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा कठीण (xxxx)		४४९	३७५६
	गावांची संख्या (१-४-९०)			
	१) छेड्यांना केलेला पुरवठा (१९९०-९१)		(१९९०)	
	१) नळावा पाणी पुरवठा	संख्या	५३	१२१२
	२) विहिरी कुण नालिका	"	१४५	-
	३) विहिरी	"	१८	६२३
	२) टॅक्टर्स किंवा बैलगाडीने पाणी पुरवठा	"	११	५६२०
	केला जाणारी गावे.			
	३) योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	"	-	निरंक
(सतरा)	घर बांधणी (१९९०-९१)			
	भूमिहीन कामगारांसाठी बांधलेल्या झोपड्या संख्या		१५७	१७००
(आठरा)	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम (१९९०-९१)			
	१) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे १९८४-८५	संख्या	२०५३	३४
	(नेते)	लाजात		(१९८१)
	२) लाभार्थी	संख्या	४२०७	-
(एकोनीस)	रोजगार निर्मिती (१९९०-९१)			
	१) रोजगार हमी योजना (कोटी मनुष्य दिवस)		०.४७	८.९४
	२) राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम (कोटी मनुष्य दिवस)-			उ.ना.
	३) ग्रामीण भूमिहीन रोजगार कार्यक्रम	"	-	८.५०
(तीस)	आदिवासी कल्याणकारी योजना ३१-३-९१			
	१) आदिवासी करिता आश्रम शाळा	संख्या	६	६०२
(एकेवीस)	१) मागास वर्गासाठी तसतीगृहे	संख्या	२	२२५७
	२) तसतीगृहात रहाणारे विद्यार्थी	"	१४५	१००२५०
(बावीस)	जिल्हा नियोजन १९९०-९१)			
	१) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत	९	२५२१
	२) अनुशेष भस्न काढण्यासाठी तरतूद	"	१५	निरंक

क्र. मा. प.

(२)

१	२	३	४
(तेवीस)	नागरी पुरवठा		
१)	रास्त भागावी दुकाने १९९०-९१	संख्या	२७५ ३५४३७
२)	साठा एकूण १९९०-९१	"०००" मेटन	उ.ना. उ.ना.
३)	शासकीय गुदामे (३१-३-९०)	संख्या	३० १२०१
४)	साठवण्याची क्षमता	"०००" मेटन	उ.ना. ७४०

- टीप:- १) कृषिनिष्पन्न माहितीमध्ये सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा समावेश (१ ते ९ बाबीसाठी) आहे. पण बाब १०, ११ व १२ साठी आहे.
- २) (x) कृषि निष्पन्न आकडेवारी (राज्यासाठी) अस्थापी आहे.
- ३) फक्त उपयोगात असलेल्या (जिल्ह्यासाठी लघु पाटबंधा-यांची-माहिती.
- ४) (xxx) सुधारित वर्गीकरणामुळे (राज्यासाठी बदल झाला आहे.
- ५) (xxxx) माहिती १९९०-९१ या वर्षातील आहे. यात कठीण गांवा व्यतिरिक्त इतर गांवांचा पण समावेश आहे.
- ६) उ.ना. = उपलब्ध नाही.

गाडे/-

(१)

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - १९९०-९१.

जिल्हा: - उस्मानाबाद.

महाराष्ट्र कुलस्वामिनी श्री. तुळजाभवानी देवीच्या तुळजापूर येथील प्राचीन मंदीरामुळे या जिल्ह्यास आगळे महत्व प्राप्त झालेले आहे. उस्मानाबाद शहराच्या नजिकच्या परिसरातील डोंगर श्रेणीत असलेली अतिप्राचीन व ऐतिहासिकदृष्ट्या महत्वाची जैन लेणी "धाराशिवी" या नांवाने संबोधली जातात. उस्मानाबाद हे शहर धाराशिव या नांवाने ओळखले जात होते. उमरगा तालुक्यातील अवलेर या गांवी असलेली हेमाडपंथी प्राचीन शिव मंदीरे व त्याच्या जवळ असलेली व प्राचीनकाळी मुस्लिम नगरी (सध्याचे मुस्लिम) या नांवाने भरभराटीस असलेली नगरी ही पण प्राचीन व ऐतिहासिकदृष्ट्या महत्वाची ठिकाणे होत. जिल्ह्यातील तेर हे गांव अति प्राचीन काळाचासून प्रसिध्द आहे. कुंथलगिरी हे जैनाचे प्रसिध्द तीर्थस्थळ ही या जिल्ह्यात आहे. भूम तालुक्यातील मानकेश्वर येथील हेमाडपंथी - मंदिर शिल्पकलेचा एक उत्तम नमुना म्हणून पहावयास मिळतो.

२) हा जिल्हा पूर्वीच्या हैद्राबाद राज्यातील मराठवाडा म्हणविल्या जाणा-या मराठी भाषिक जिल्ह्यांपैकी एक आहे. हिंभाईक राज्याच्या स्थापनेच्या वेळी १९५६ साली हा जिल्हा मराठवाड्यातील उर्गिरत वार जिल्ह्यासह मुंबई हिंभाईक राज्यात समाविष्ट करण्यात आला. स्वतंत्र महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेनंतर पण या जिल्ह्याचा महाराष्ट्र या मराठी भाषिक राज्यात समावेश झाला व बीड, औरंगाबाद, नांदेड व परभणी या मराठवाड्यातील अन्य जिल्ह्याबरोबर उस्मानाबाद जिल्ह्यासह सध्याचा औरंगाबाद या स्वतंत्र महसूल विभागांची स्थापना करण्यात आली.

३) १९८१ च्या जनगणने पर्यंत लातूर हा या जिल्ह्यातील एक तालुका होता. परंतु ऑगस्ट १९८२ मध्ये या जिल्ह्याचे विभाजन होऊन पूर्वीच्या जिल्ह्यातील लातूर औसा, अहमदपूर व उदगीर आणि निलंगा हे तालुके लातूर या नवनिर्मित जिल्ह्यात समाविष्ट करण्यात आले. त्यामुळे सध्याच्या पुनर्रचित उस्मानाबाद जिल्ह्यात पूर्वीचे फक्त उस्मानाबाद, कळंब, उमरगा, तुळजापूर, परंडा व भूम हे सहा तालुके राहिले आहेत. याच सुमारास सोलापूर जिल्ह्यातील बार्शी या तालुक्याची आठ गांवे या जिल्ह्यातील उस्मानाबाद तालुक्यात समाविष्ट करण्यात आली आहेत.

क्र.मा.प.

४) उस्मानाबाद जिल्हा दक्षिण-पठाराच्या क्षेत्रात येतो. जिल्हाचा बराच भाग उडकाळ उर्वरित भाग सपाट असून समुद्रसपाटीपासून सरासरी ६०० मिटर उंचीवर आहे. हा जिल्हा बालाघाट डोंगराच्या लहान रांगांनी वेढलेला आहे. भूम, कळंब, उस्मानाबाद आणि तुळजापूर हे तालुके बालाघाट डोंगराच्या केंद्रित व स्तर तालुके सपाट प्रदेशावर आहेत. जिल्हाचा कांही भाग गोदावरी नदीच्या खो-यात व कांही भाग भीमेच्या खो-यात मोडतो. कळंब तालुका गोदावरी नदीची महत्त्वाची उपनदी मांजरा या नदीच्या खो-यात आहे. उस्मानाबाद व उमरगा हे तालुके मांजरा नदीच्या तेरणा या उपनदीच्या केंद्रित प्रदेशात. परंडा आणि भूम व तुळजापूर आणि उमरगा या तालुकांचा कांही भाग सीना नदीच्या खो-यात मोडतो. सीना ही भीमा नदीची उपनदी आहे. जिल्हातील सर्व शहरांमध्ये भूम हे शहर समुद्र सपाटीपासून सुमारे ७६० मीटरवर असल्यामुळे सर्वात जास्त उंचीवर आहे तर परंडा हे शहर ५३० मीटरवर म्हणजे सर्व शहरात कमी उंचीवर आहे. पठाराची सरासरी उंची ६०० मीटर असून त्याचा दक्षिणेकडील खोलगट भाग भीमा खो-यात मोडतो.

५) हा जिल्हा गाराठगाड्याच्या अति पूर्वेकडे असून त्याचा विस्तार १७.३५ आणि १८.४० उत्तर अक्षांश व ७५.१६ आणि ७६.४० पूर्व रेखांश या मध्ये आहे. जिल्हाच्या दक्षिण - पश्चिमेत सोलापूर, उत्तर-पश्चिमेच्या - बाजुला अहमदनगर, उत्तरेस बीड, ईशान्य व पूर्व दिशेला लातूर आणि दक्षिण-पूर्व व दक्षिणेला कर्नाटक राज्यातील अनुक्रमे बिबद व गुलबर्गा हे जिल्हे आहेत. जिल्हात सर्वात जवळचे शहर सोलापूर हे असून ६७ कि.मी. अंतरावर आहे व त्यापाराच्या दृष्टीने त्या शहराशी उस्मानाबादचे घनिष्ट संबंध आहेत.

६) जिल्हाचे एकूण क्षेत्रफळ ७५१२.४ चौ. कि.मी. असून आकारमान लक्षात घेता महाराष्ट्रात त्याचा २४ वा क्रमांक लागतो. जिल्हाच्या एकूण क्षेत्रफळापैकी २४१.४ चौ. कि.मी. क्षेत्र (३.२१) टक्के नागरी असून उर्वरित ७२७१.० चौ. कि.मी. क्षेत्र (९६.७९) टक्के ग्रामीण आहे. प्रशासनाच्या सोयीसाठी जिल्हाचे भूम, उस्मानाबाद हे दोन महसूल उपविभाग पाडण्यात आले आहेत. एक उपविभाग भूम येथे असून त्यामध्ये भूम, परंडा व कळंब तालुके समाविष्ट आहेत. दुसऱ्याचे मुख्यालय उस्मानाबाद हे आहे व त्यात उर्वरित उस्मानाबाद, तुळजापूर व उमरगा हे तालुके अंतर्भूत आहेत. वरील उपविभागासाठी स्वतंत्र उपजिल्हाधिकारी कार्यालय आहेत. नागरी विभाग कणकता प्रत्येक तालुक्याचे सर्व क्षेत्र संबंधीत पंचायत समितीच्या केंद्रित असून तालुक्या इतकाच म्हणजे सहा पंचायत समितीच्या जिल्हात असून

उस्मानाबाद हे ये जिल्हा परिषदेचे मुख्यालय आहे.

७) १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यात एकूण ७१२ गावे असून त्यापैकी ७०४ गावे नस्ती असलेली व आठ ओसाड आहेत. ३१-३-९१ अखेर जिल्ह्यात एकूण ५४१ ग्रामपंचायती होत्या त्यापैकी ४५१ स्वतंत्र व राहिलेल्या ९० गट ग्रामपंचायती होत्या जिल्ह्यातील एकूण आठ नागरी क्षेत्रांपैकी उस्मानाबाद येथे " ब " वर्ग नगरपालिका व इतर सात शहरासाठी सात "क" वर्ग नगरपालिका आहेत. येथे एकूण ५ कृषि उत्पन्न बाजार समित्या असून त्या उस्मानाबाद, कळंब, मुसम (ता. उमरगा) - तुळजापूर व परंडा या ठिकाणी आहेत.

८) उस्मानाबाद हे शहर जिल्ह्याचे मुख्यालय आहे व येथे राज्य शासन व जिल्हा परिषदेची कार्यालये आहेत.

भूविज्ञान

९) जिल्ह्यातील जमिनीची दोबळ मानाने दोन भागात विभागणी होऊ शकते. पहिल्या विभागात भारी व डोल काळ्या जमिनीपासून ते कमी जोलीच्या व हलक्या जमिनी पर्यंतचे वेगवेगळे प्रकार अढळतात. दुसऱ्या भागात अत्यंत सुपीक जमिनीचा समावेश आहे. या भागात असलेल्या डोंगराळ विभागातील जमिनीचे पट्टे भ्रत शेतीसाठी उपयुक्त आहेत.

१०) नद्या - नाले - तेरणा नदी जिल्ह्याच्या पश्चिमेकडून पूर्वेकडे उस्मानाबाद व उमरगा तालुक्यातून जाऊन पूर्वेकडील सीमेवर मांजरा नदीस मिळते. परंडा तालुक्याच्या पश्चिम सीमेवरून नदी उत्तरेकडून दक्षिणेकडे वहात जाते. बोरी नदी तुळजापूर तालुक्यापासून वहाते व पुढे सोलापूर जिल्ह्यात प्रवेश करून सीना नदीस मिळते. या नद्या व्यतिरिक्त उमरगा तालुक्यात बेणीतुरा, भूम तालुक्यात बाणगांगा आदि अन्य नद्या व नाले जिल्ह्यात आहेत. पण पावसाळा सोडून अन्य काळात वर्षभर ते जवळ जवळ कोरडेच असतात. कारण पावसाचे पाणी उंच डोंगरावरून वहात येते व दुसऱ्या जिल्ह्यात वहात जाते. जलसिंचन प्रकल्प व पाझर तलाव या व्यतिरिक्त जिल्ह्यात मोठी लकी किंवा सरोवरे नाहीत.

हवामान व पर्जन्य.

११) जिल्ह्यातील हवामान प्रामुख्याने कोरडे असून पावसाळा साधारणतः जूनच्या मध्यापासून सुरु होतो व सप्टेंबरच्या शेवटी संपतो. सप्टेंबरच्या अखेर पासून ते नोव्हेंबरच्या मध्यापर्यंत हवामान उष्ण व दमट असते. त्यानंतर जानेवारी अखेर पर्यंत हिवाळा असतो. फेब्रुवारी व मार्च महिन्यातील हवामान कोरडे असते.

एप्रिल ते जून उन्हाळा असतो.

उन्हाळ्यामध्ये सामान्यतः वाळूळी वारे वहातात. उस्मानाबाद शहराचे उन्हाळ्यातील हवामान मराठवाड्यातील इतर जिल्ह्यांच्या मानाने थंड असते.

१२) उस्मानाबाद येथे तपमान निरीक्षण केंद्र असून १९९० मध्ये कमाल ४१.३ न किमान १०.५ सेल्सियस तपमान नोंदले गेले आहे.

१३) दक्षिण पठारावरील इतर जिल्ह्याप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्यात ^{देखील} दक्षिण - पूर्व मोसमी वाऱ्यापासून पाऊस पडतो. महाराष्ट्राचे जूनच्या मध्यापासून पावसाळा सुरु होतो. जुलै मध्ये पाऊस मोठ्या प्रमाणावर होतो व सामान्यपणे सप्टेंबरच्या शेवटी पावसाळा संपतो. १९९० मधील जिल्ह्याचे सरासरी पर्जन्यमान १०२०.०६ मि.मी. होते. त्यापूर्वी उस्मानाबाद व तुळजापूर या पश्चिमेकडील तालुक्यांचे अनुक्रमे ८९५.० मि.मी. व १२३९.२ मि.मी. पाऊस झाला. परंडा व भूम या पश्चिम घाटाच्या पर्जन्य छायेतील तालुक्यात या वर्षी अनुक्रमे १०३८.९ व ६८३.२ मि.मी. पाऊस झाला. संदर्भीय वर्षात सर्वात जास्त १२३९.२ मि.मी. पाऊस तुळजापूर येथे व सर्वात कमी पाऊस ६८३.२ मि.मी. भूम येथे नोंदला गेला आहे. महाराष्ट्र शासनाने नियुक्त केलेल्या सुव्यवस्थापक समितीने या जिल्ह्यातील परंडा, भूम व तुळजापूर हे संपूर्ण तालुके आणि उस्मानाबाद व कळंब तालुक्यातील अनुक्रमे दोर व शिरादोण मंडळ सोडून इतर अर्धेण प्रवेण म्हणून जाहीर केला आहे.

जमिनीचा प्रकार.

१४) जिल्ह्यातील जमिनीची विभागणी दोब मानाने दोन विभागात करणे शक्य आहे. पहिल्या विभागात काळ्या व सुपीक मातीचा थर असलेली काळीशेर सुपीक जमिन तसेच हलक्या प्रतीची जमीन अडळते. जमिनीच्या या वैशिष्ट्यामुळे या भागात खरीप व रब्बी या दोन्हीही हंगामातील पिके घेतली जातात. कळंब व उस्मानाबाद या तालुक्यांचा समावेश या विभागात होतो. या तालुक्याच्या पूर्व भागात खरीप व पश्चिमेकडील भागात रब्बी पिके घेतली जातात. दुसऱ्या विभागात प्रामुख्याने सुपीक जमिनीचा समावेश आहे. तेथे मुख्यत्वे रब्बी पिके घेतली जातात.

लोकसंख्या.

१५) १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्याची लोकसंख्या १०२९७०२ आहे. यामध्ये सोलापूर जिल्ह्यातील बार्शी तालुक्यापासून वर्ग करण्यात आलेल्या ८ गावांच्या लोकसंख्येचा समावेश आहे.

त्यापैकी ५,२५,८५१ पुरुष व ५,०३,८५१ स्त्रिया आहेत. ग्रामीण भागातील लोकसंख्या ८९५१४ आहे. तर नागरी भागातील लोकसंख्या १३०१८८ आहे. जिल्ह्याच्या सव्वीन लोकांमध्ये तालुकानिहाय लोकसंख्येच्या विभागणीची टक्केवारी उस्मानाबाद २२.६१%, कळंब १७.०१%, उमरगा २२.३४%, तुळजापूर १६.७१%, परंडा ११.२१% आणि भूम १०.१४% आहे. १९७१ च्या जनगणनेच्या तुलनेने १९८१ च्या जनगणनेच्या लोकसंख्येत १०.९३% वाढ झाली आहे. त्यापैकी ग्रामीण व नागरी भागातील वाढ अनुक्रमे ८.४०% व ३२.२४% आहे.

घनता

१६) महाराष्ट्राच्या सव्वीन क्षेत्रफळाच्या तुलनेत उस्मानाबाद जिल्ह्याच्या क्षेत्रफळाची टक्केवारी २.४४ आहे. त्याच प्रमाणे महाराष्ट्राच्या सव्वीन लोकसंख्येची उस्मानाबाद जिल्ह्याच्या लोकसंख्येची टक्केवारी १.६४% आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्याची लोकसंख्या घनता प्रत्येक चौरस किलो मिटरमागे १३७ स्वटी आहे. तर महाराष्ट्राची २०४ स्वटी असून भारताची २०८ इतकी आहे. जिल्ह्यामध्ये उस्मानाबाद तालुक्याची लोकसंख्या घनता वर्षात जास्त म्हणजे १८० व्यक्ती प्रति चौरस किलो मिटर इतकी असून सर्वात कमी म्हणजे ११० व्यक्ती प्रति चौरस किलो मिटर इतकी तुळजापूर तालुक्यात आहे.

ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या

१७) ८७.३६% लोकसंख्या ग्रामीण भागात रहाते. सव्वीन १,३०१८८ शहरी लोकसंख्येपैकी ७३.१३% लोकसंख्या उस्मानाबाद, तुळजापूर, नळदुर्ग, उमरगा व मुसम्या उस्मानाबाद, तुळजापूर व उमरगा तालुक्यातील शहरात समाविष्ट आहे तर उरलेली २६.८७% लोकसंख्या कळंब, भूम व परंडा या गांवात विखुरलेली आहे.

स्त्री = पुरुष प्रमाण.

१८) महाराष्ट्रात दर हजार पुरुषांमागे ९३७ स्त्रिया हे प्रमाण १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे आहे तर उस्मानाबाद जिल्ह्यात हेच प्रमाण ९५८ स्त्रिया असे आहे. जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात तेच प्रमाण ९६२ स्त्रिया व नागरी भागात ९३३ स्त्रिया या प्रमाणे आहे.

अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती

१९) उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सव्वीन लोकसंख्येपैकी अनुसूचित जातीची टक्केवारी १४.०७% आहे. या बाबीची महाराष्ट्राची टक्केवारी ७.१४ आहे.

२०) १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या १९३२० आहे. तिची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येच्या १.८८% जेते. (यामध्ये सोलोपूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा समावेश आहे.) महाराष्ट्र राज्याची हीच टक्केवारी ९.२ आहे.

कामकरी.

२१) १९८१ च्या जनगणनेत काम करणा-यांच्या व्याखेत बदल करण्यात आला असून " सीमांतिक " कामकरी ही वर्गीकारी नव्याने निर्माण केलेली आहे. अर्था- र्जनासाठी ज्यांना मागील वर्षात वर्षभर अथवा वर्षातील अधिक काळ काम मिळाले अशा व्यक्तीसाठी " कामकरी " ही संज्ञा वापरली आहे. या उलट ज्या व्यक्तींनी मागील वर्षात फक्त कांही काळ काम केले आहे अशा व्यक्तीसाठी " सीमांतिक - कामकरी " ही संज्ञा वापरली आहे.

२२) १९८१ च्या जनगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कामक-यांची (मुल्यतः व सीमांतिक) संख्या ४,६७,२२९ एवढी असून या कामक-यांचे प्रमाण एकूण लोक- संख्येच्या ४५.३८% आहे. एकूण कामक-यांपैकी शेतकरी ३७.५४%, शेत मजूर ३५.४३%, घरगुती उद्योग वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुस्स्ती १.५०% व इतर काम करणारे १४.०८% व सीमांतिक काम करणारे ११.४२% आहेत.

वयोगटानुसार लोकसंख्या.

२३) १९८१ च्या जनगणनेनुसार वयोगटा प्रमाणे जिल्ह्याच्या लोकसंख्येची विभा- गणी पुढील प्रमाणे आहे. ० ते १४ वर्षे या वयोगटात सर्वात जास्त म्हणजे ४१.३४% १५ ते १९ वयोगटात ८.७५%, २० ते २४ वर्षे वयोगटात ७.६८%, २५ ते २९ या वयोगटात ६.९२%, ३० ते ३४ या वयोगटात ६.२७%, ३५ ते ३९ या वयोगटात ५.९२%, ४० ते ४९ या वयोगटात ९.४७%, ५० ते ५९ या वयोगटात ६.२९%, ६० व ६० वर्षांवरील या वयोगटात ७.२५% व अनिर्देशित वयोगटात ०.११% लोकसंख्या आढळते. वरील माहिती जिल्ह्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची (सध्याचे उस्मानाबाद व लातूर जिल्हे एकत्रित) आहेत व यात सोलोपूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा समावेश नाही. वरील विवेक- नावून स्पष्ट होते की काम करण्यात योग्य अशा १५ ते ४९ वर्षे या वयोगटातील लोकसंख्येचे प्रमाण ५० टक्क्यापेक्षाही कमी (सुमारे ४५ टक्के) आहे.

साक्षरता

२४) १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्यातील साक्षरतेची टक्केवारी

एकूण लोकसंख्येच्या ३६.०३% आहे. महाराष्ट्र राज्याची हीच टक्केवारी ४७.१८ आहे. ग्रामीण क्षेत्रातील साक्षरतेचे प्रमाण ३३.८०% असून शहरी विभागातील प्रमाण ५१.४१% आहे. तालुकानिहाय एकूण साक्षरतेचे प्रमाण असे उस्मानाबाद ३९.९२%, कळंड ३८.३६%, उमरगा ३४.८७%, तुळजापूर ३४.२३%, परंडा २९.७८% आणि भूम ३५.८३% जिल्ह्यातील ४२.१८% पुरुष व २२.३२% स्त्रिया साक्षर आहेत. तालुका निहाय विचार केला असता सर्वात जास्त साक्षर स्त्रिया- पुरुष (सुमारे २८ व ५३ टक्के) उस्मानाबाद तालुक्यात आहेत व सर्वात कमी म्हणजे १८ व ४२ टक्के परंडा तालुक्यात आहेत.

निवासी घरे व कुटुंबांची संख्या.

२५) उस्मानाबाद जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणनेनुसार रहात्या घरांची संख्या १८०३६६ असून त्यापैकी ८७.६१ टक्के घरे ग्रामीण भागात असून उरलेली १२.३९% घरे शहरी भागात आहेत. एकूण १८२४२० कुटुंबे असून त्यापैकी १५९७१० कुटुंबे ग्रामीण भागात रहातात व इतर २२७१० कुटुंबे शहरी भागात रहातात. यामध्ये सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा समावेश आहे.

वने

क्षेत्रपट्ट

२६) जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख, उस्मानाबाद येथे जांनी पुरीचलेल्या अस्थाची माहितीनुसार ८६-८७ मध्ये जिल्ह्यातील जंगलव्याप्त क्षेत्र २६०० हेक्टर आहे. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी तुलना करता जंगलव्याप्त क्षेत्राची टक्केवारी फक्त ३४ म्हणजे नगण्य आहे व राज्याच्या १७.५६ टक्केवारीशी तुलना करता जिल्ह्याची टक्केवारी पुढील कमी आहे. पर्जन्यमान पर्यावरणाचा समतोल आदि बाबत सुधारणा होण्यासाठी जंगलव्याप्त क्षेत्रात वाढ होणे आवश्यक आहे हे या आकडेवारीवरून स्पष्ट होते.

वन उत्पादन.

२७) १९९०-९१ या वर्षात रोसां गवतापासून सध्या ३००० हिंडी पानापासून ८९००० सध्या व हिंडी पासून ४००० असे एकूण ९६००० रू.पयांचे उत्पादन मिळाले

वन विकास कार्यक्रम.

२८) पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी जंगलव्याप्त क्षेत्र सुमारे ३३% हवे. परंतु या बाबतची जिल्ह्याची टक्केवारी १ पेक्षाही कमी आहे हे परिच्छेद २५

(८)

मधील आकडेवारीवसून दिसून आले आहे. म्हणून वनक्षेत्रात वाढ होण्यासाठी वन जाते व सामाजिक वनीकरण विभागामार्फत प्रयत्न चालू आहेत. सामाजिक वनीकरण विभागातर्फे १९९०-९१ या वर्षात अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रमाखाली पाडलेल्या वर्षात ६० हेक्टर, ग्रामीण जळणतळण योजना अंतर्गत १९९ हेक्टर व महाराष्ट्र सामाजिक वनीकरण (गट लागवड) योजनेतर्गत १२० हेक्टर कामे करण्यात आली.

शेती

जमिनीचा वापर.

२९) जिल्ह्यातील शेती विषयक पूर्ण अस्थायी स्वस्मावी आकडेवारी १९८६-८७ कीरता उपलब्ध आहे. (या माहितीमध्ये सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा समावेश आहे.) या सुटील वर्षाची आकडेवारी उपलब्ध नसल्यामुळे फक्त १९८६-८७ या वर्षाच्या आकडेवारीचा उपयोग समालोचनात केला आहे. जिल्ह्याचे भौगोलिक क्षेत्रफळ ७४८५०० हेक्टर आहे. चायैकी जंगलाखालील क्षेत्र फक्त २६०० हेक्टर (म्हणजेच ०.३४% आहे.) शेतीकीरता उपलब्ध नसलेल्या क्षेत्रामध्ये बिगर शेती वापराखालील जमिन १०००० हेक्टर १.३३% होती. तर पडीक व लागवडी लायक नसलेली जमिन ६१०० (०.८१%) हेक्टर होती. चायैक अर्ध स्कूण क्षेत्राचायैकी २.१४% जमिन लागवडी लायक नव्हती. पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवडीखाली नसलेल्याजमिनीमध्ये लागवडी लायक पण वापरात नसलेली जमिन ३८८०० हेक्टर ५.१८% होती. कायम गुरे वरण आणि इतर वराऊ जमिन २२३०० हेक्टर (२.९७%) होती. जिल्ह्यात असलेल्या स्कूण गोजातीय (गायी व म्हशी) पशुंचा विचार केला असता प्रत्येक पशुमागे ०.१७ हेक्टर इतके म्हणजे छुमव कमी क्षेत्र उपलब्ध आहे असे दिसून येते. असे असले तरी इतर पडीत जमिनीमुळे जनावरांच्या चा-चांवा प्रश्न काही प्रमाणात सुटण्यास मदत होते. तर नसलेल्या जमिनीमध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे, झुडमे व फळबागा या खालील जमिन १७०० हेक्टर ०.२२% होती. या खेरीज चालू पड २८१०० हेक्टर (२.७५%) होती तर इतर पड ५०७०० हेक्टर (६.७७%) होती. निव्वळ नसलेले क्षेत्र ५६६४०० हेक्टर म्हणजेच स्कूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ७५.६७% होते. या क्षेत्राची प्रत्येक माणसामागे ०.५५ हेक्टर इतकी सरासरी येते.

३०) पावसाचे व कालव्याखालील ओलिताचे प्रमाण कमी असल्याने दुबारा पिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. सन १९८६-८७ मध्ये दुबारा पिकाखालील क्षेत्र ४६२०० हेक्टर म्हणजे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राच्या फक्त ८.१५% होते.

क्र.मा.प.

(९)
 धारण केलेली प्रिहा जमिन वकीदती जातेदारः

१९२५-२६ च्या कृषि गणनेची सध्याच्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची (लातूर जिल्हा वगळून) माहिती उपलब्ध आहे. या गणनेनुसार जिल्ह्यातील जातेदारीची एकूण संख्या २७२५१ होती व त्यांनी धारण केलेली एकूण जमीन ६२८३८ हेक्टर

होती. जमिन धारणेच्या विविध गटांनुसार असेल. एकूण जातेदार, त्यांनी धारण केलेली जमीन व त्यांची एकूण जातेदार व जमिनीची अंशवारी टक्केवारी या विषयीची माहिती खालील तक्त्यात दिलेली आहे.

जातेदारीची संख्या	जातेदारी (हेक्टर)	एकूण धारण केलेली जमीन (हेक्टर)	एकूण जातेदार (हेक्टर)	जमिनीची अंशवारी टक्केवारी
१	१-० हेक्टर पर्यंत	२६४०१	१५४२१	२४.७०
२	१.०० ते २.००	४०६८१	६८२२५	२२.६६
३	२.०० ते ५.००	६७२१४	२२५३३२	३७.८२
४	५.०० ते १०.००	३३८३०	२३३१८०	१८.८४
५	१०.०० ते २०.००	२६३०	१२४५१५	५.३६
६	२०.०० पेक्षा जास्त	१११५	३२०२१	०.६२
एकूण		१७२५६१	६२८८४१	१००.००

वरील तक्त्यातून दिसून येते की एक हेक्टर पर्यंत जमिन धारण करणारे एकूण जातेदार २६४०१ असून त्यांनी धारण केलेली जमीन पर्यंत १५४२१ हेक्टर आहे. आणि १.०० ते २.०० हेक्टरच्या आत जमीन असणारे एकूण ४०६८१ जातेदार आहेत. व त्यांनी ६८२२५ हेक्टर क्षेत्र धारण केले आहे. म्हणजे जिल्ह्यात एकूण ६७०८२ (३७.३५%) अत्यल्प व मध्यम असून त्यामध्ये ८३७८६ हेक्टर ११.९८% क्षेत्र धारण केलेले आहे. सर्वात जास्त म्हणजे ३७.८२ टक्के जातेदार २.०० ते ५.०० हेक्टर श्रेणीतील आहेत व त्यांनी एकूण क्षेत्राच्या ३२.२४ टक्के क्षेत्र धारण केलेले आहे.

त्या आलाखाल ५.०० ते १०.०० हेक्टर क्षेत्र असणारे १८.९ टक्के जातेदार आहेत. मात्र त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र सर्वापेक्षा जास्त म्हणजे ३३.३७ टक्के आहे. १०.०० हेक्टरपेक्षा जास्त क्षेत्र असणारे जातेदार सुमारे ६ टक्के आहेत व त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र मात्र २२ टक्केपेक्षा जास्त आहे.

पिके व पीक पध्दती

३२) जिल्ह्यात खरीप व रब्बी पिके घेतली जातात. दोन्ही हंगामात घेतल्या जाणाऱ्या पिकामध्ये सर्वात जास्त क्षेत्र एकदल धान्याचे असून या नंतर द्विदल धान्ये व त्या जालोडाल तेलवर्गीय पिके असा क्षेत्रानुसार पिकांचा क्रम लागतो. सन - १९८६-८७ मध्ये खरीप ज्वारीचे क्षेत्र १२५५५२ हेक्टर म्हणून एकूण कसलेल्या क्षेत्राच्या २२.१६ टक्के होते.

३३) तूर हे महत्वाचे खरीपातील कडधान्ये आहे. कारण एकूण कडधान्यातील क्षेत्राच्या ४५.६६ टक्क्यांपेक्षा जास्त क्षेत्र या पिकाखाली आहे.

३४) रब्बी पिकामध्ये ज्वारी, गहू, हरभरा व करडई ही महत्वाची पिके आहेत. रब्बी ज्वारीचे सन १९८६-८७ मधील जिल्ह्यातील क्षेत्र १६९२५१ हेक्टर म्हणजेच कसलेल्या एकूण क्षेत्राच्या ३०.०० टक्के होते.

३५) तेल पिकांचे पिकामध्ये मुख्यतः करडई व भुईमूग ही पिके घेतात. करडईचे पीक रब्बीमध्ये कोरडवाहू जमिनीत घेतले जाते. मात्र भुईमूगाचे खरीप व उन्हाळी या दोन्ही हंगामात घेतात. आलीकडे कांही वर्षांपासून सूर्यफूल या नवीन गळीताच्या पिकाचे क्षेत्र जिल्ह्यात वाढत असून हे पीक सर्व हंगामात घेता येते. जिल्ह्यात १९८६-८७ या वर्षीत तेल पिकांचे एकूण गळीतांची धान्ये एकूण क्षेत्र ८६१६० हेक्टर होते व या पिकाखालील क्षेत्राची टक्केवारी एकूण कसलेल्या क्षेत्राच्या सुमारे १५.२१ टक्के होती. करडई पिकाखालील क्षेत्र २१९२७ हेक्टर होते.

३६) व्यापारी पिकामध्ये उसा व कापूस ही महत्वाची पिके आहेत. गेल्या कांही वर्षात उदलवून असलेल्या ओढताच्या सोयीमुळे व जिल्ह्यात स्थापन झालेल्या साखर कारखान्यामुळे उसाखालील क्षेत्रात वाढ होत आहे. १९८६-८७ मध्ये उसा-खालील क्षेत्र २३१२ हेक्टर व कापूसाखालील क्षेत्र पक्कत ३५ हेक्टर म्हणजेच अशादी नगण्य होते.

पीक उत्पादन व मुख्य पिकांच्या उत्पादनाचे प्रमाण.

३७) सर्वसाधारणपणे जिल्ह्यातील जमिनीचा पोट वांगला असल्यामुळे पाऊस पुरेपुर व तेव्हाच झाल्यास पिके वांगली येऊ शकतात. कारण गहू, पिकांचे प्रमाण जास्त असल्यामुळे पिके वांगली येऊ शकत नाहीत. प्रमाणावर अवलंबून असते. गेल्या कांही वर्षांपासून पाऊसाचे प्रमाण कमी झाले असून यक्यकस पाऊसाच्या पिका अनिश्चित झाल्या आहेत. याचा पिकांच्या उत्पादनावर अतिशय परिणाम झाला आहे. १९९०-९१ या वर्षातील कांही पिकांचे उत्पादन पुढील प्रमाणे होते. गहू २५६००

टन्स, स्वढे तर ज्वारीये उत्पादन २५२२०० टन्स स्वढे झाले. आाये उत्पादन १४२३००० टन्स फेनच्या स्वस्मात झाले. उत्पन्नाये मुळय पिकांये दर हेक्टरी प्रमाण घुढील प्रमाणे आहे. गहू ९५२ किलो, ज्वारी ८५७ किलो, बाजरी २२१ किलो, हरभरा ५०९ किलो, तूर २७२ किलो, भुईमूग येा ६३९ किलो तर मिरवी ४०० किलो, स्वढे झाले. ओलिताच्या सोयी, सुधारित बिजाणे व उतांवा वापर जाभुळे उत्पादनात वाढ करणयाये प्रयत्न वातु आहेत. पण पर्जन्य-मान कमी व अनियमित झाल्यामुळे उत्पादन वाढीच्या प्रयत्नास अपेक्षित यश येत नाही. जास्त उत्पादन देणा-या जातीच्या बिजाणांवा वापर.

३८) १९९०-९१ या वर्षात संकरीत ज्वारीजाली स्कूण ७२१०० हेक्टर क्षेत्र होते. बाजरी आणि मका या पिकांच्या संकरीत बिजाणांवी अनुक्रमे ३६०० हेक्टर व ५०० हेक्टर क्षेत्रात पेरणी झाली होती. सुधारीत जातीच्या बिजाणाजालील पीकावर क्षेत्र घुढील प्रमाणे आहे. ज्वारी १७३००० हेक्टर, ९५०० हेक्टर, गहू १४४६८ हेक्टर, व मका ५२२ हेक्टर.

फळे व भाजीपाला.

३९) जिल्हयात फळामध्ये आंबे, द्राक्षे, पेरु व इत्यादी येतात. १९८६-८७ साली फळबागातील स्कूण क्षेत्र १२२६ हेक्टर होते व भाजीपाल्याजालील स्कूण क्षेत्र ७२१४ हेक्टर होते. या दोन्ही पिकांये प्रमाण स्कूण कसले या क्षेत्राच्या १-६१ टक्के होते. म्हणजेच फळे व भाजीपाला या पिकाजालील क्षेत्र फारय कमी आहे.

सैद्रीय रासायनिक उतांवा वापर.

३०) संकरीत बिजाणांच्या वापराबरोबर सैद्रीय व रासायनिक उतांवा वापर दिवसेंदिवस वाढत आहे. जिल्हा परिषदेतील कृषि खात्यामार्फत उते वाटपांवा कार्यक्रम घेतला जातो. १९९०-९१ या वर्षातील रासायनिक उतांये नियंत्रित संस्था-कडून ५६५०८ मे. टन व बाजगी संस्थाकडून १७६७२ मे. टन वाटप करण्यात आले.

पीक संरक्षण कार्यावाही.

४१) पिकांवर रोगांवा प्रादुर्भाव झाल्यास जिल्हा परिषदे तर्फे पीक संरक्षण मोहीम घेतली जाते. पंचायत समिती पातळीवर पीक संरक्षण औषधांवा पुरवठा केला जातो.

ज्वारी व पणन.

४२) जिल्हयात ५ कृषि उत्पन्न बाजार समितीया असून त्या १) उस्मानाबाद २) कळंब ३) मुसम ४) परंडा व तुळजापूर येथे आहेत. सन १९९०-९१ या वर्षात क्र. मा. प.

सर्व बाजार समित्यास एकूण २५१९६ मे. टन धान्य विक्रीस आले व त्याची किंमत १५६५२४ हजार रुपये होती.

४३) धान्याची साठवण करण्यासाठी वजार महामंडळाची जिल्ह्यात फक्त उस्मानाबाद येथे एकूण दोन गोदामे आहेत व त्या गोदामांची एकूण साठवण क्षमता ३६०० मेट्रीक टन्स आहे. या गोदामा व्यतिरिक्त महाराष्ट्र शासनाची पण ३० गोदामे आहेत.

भू - सुधार कार्यक्रम.

४४) जिल्ह्यात जमिनीची बांधणीदस्ती व नाला बांधणीदस्ती व जमीन सपाटी करण्याचे कार्यक्रम राबविले जातात. १९९०-९१ वर्षात ३८१० हेक्टर क्षेत्रात जमिनीची बांधणीदस्ती व २५३१ प्रथम वर्ष हेक्टर पडीक जमिन (वनीकरण व कुरण विकास) सहीत जमिनीत समांतरित केलेली आहे. या व्यतिरिक्त ११० नाला बांधणीदस्तीची कामे पूर्ण झाली.

दारिद्र्य निर्मूलन कार्यक्रम.

४५) ग्रामीण विकास खात्याने घेतलेल्या गणनेनुसार जिल्ह्यात सुमारे ५२९२९ कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील आहेत व कुटुंबाच्या आर्थिक उन्नतीसाठी विविध योजना राबविल्या जात असून त्यापैकी एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम ही महत्त्वाची योजना आहे व या योजनेखाली १९९०-९१ या वर्षात नविन लाभार्थींना मदत करण्याचे उद्दिष्ट होते. प्रत्यक्षात ४२०० एकूण लाभार्थींना मदत केली गेली. स संदर्भात वर्षात या योजनेच्या लाभार्थींना एकूण ८८.६४ लक्ष रुपयांचे आर्थिक सहाय्य (सबसीडी) रुपये ११८.८९ लक्ष रुपये बँकांच्या कर्ज स्माने देण्यात आले. उद्योगधंदे शैली सुधारणा, सिंचन सोपी दुभती जन्तारे इत्यादी विविध योजनांसाठी या कार्यक्रमाखाली अर्धसहाय्य करण्यात येते त्यामुळे दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांची उत्पन्नात वाढ करून त्यांना दारिद्र्य रेषेच्या वर आणण्याचा प्रयत्न केला जातो.

अवर्षण प्रवर्ण कार्यक्रम.

४६) अवर्षणग्रस्त भागाच्या आर्थिक विकासासाठी कृषि विकास, लघु पाटबंधारे पशु संवर्धन, दुग्ध विकास, वने व कुरण विकास, सामाजिक वनीकरण व मत्स्यव्यवसाय हे कार्यक्रम राबविले जातात. या सर्व कार्यक्रमासाठी १९९०-९१ कीरता एकूण ५८.८४ लक्ष रुपयांची तरतूद केलेली होती. त्यापैकी ४६.१० लक्ष रुपये ७८.४६% रुपये खर्च झाले. वने व कुरण विकास आणि सामाजिक वनीकरण या कार्यक्रमाखाली अनुक्रमे १०५ हेक्टर व ७२ हेक्टर क्षेत्रात वनीकरण करण्याचे

उद्घाटन होते. या उद्घाटनात १०५ व ७२ हेक्टर इतके काम झाल्यामुळे १०० टक्के उद्घाटनपूर्ती झालेली आहे.

सिंचन.

४७) १९८६-८७ या वर्षी जिल्ह्यातील एकूण सिंचनाखालील क्षेत्र १००७७६ हेक्टर होते. या क्षेत्राची एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी १६.४५ येते. महाराष्ट्र राज्याचे हे प्रमाण १२.६८ टक्के आहे. जिल्ह्यात मार्च ९१ पर्यंत एका मोठ्या प्रकल्पाचे (गांजरा) व ११ मध्यम प्रकल्पाची कामे पूर्ण झालेली आहेत. या खेरीज एक मोठा प्रकल्प व चार मध्यम प्रकल्प यांची कामे प्रगती पथावर आहेत. १९९०-९१ अखेर जिल्ह्यात ८७ लघु पाटबंधारे होते. त्यापैकी २५ लघु पाटबंधारे उपयोगात नव्हते. या सर्व प्रकल्पाद्वारे १५७७० हेक्टर क्षेत्र (निष्कळ) ओलिताखाली आले होते. जिल्ह्यात १९८६-८७ अखेर एकूण ३२५७९ सिंचन विहिरी होत्या त्यापैकी ३००३१ (९२.१७ टक्के) विहिरी वापरात होत्या. वापरात असलेल्या सिंचन विहिरींवर २५४१९ विद्युत पंप व ६३०६ डिझेल पंप बसविले होते. विहिरींमुळे भिणगारे निष्कळ क्षेत्र ५०३७७ हेक्टर म्हणजेच एकूण ओलिता खालील क्षेत्राच्या ४९.९८ टक्के होते. राहिलेले १९८१५ हेक्टर निष्कळ ओलिताचे क्षेत्र पृष्ठभागीय साधनाखालील होते.

ओलिताखालील पिके.

४८) अन्नधान्यापैकी रब्बी हंगामात गहू, ज्वारी व हरभरा ही ओलिताखालील पिके आहेत. १९८६-८७ या वर्षात एकूण ओलिताच्या क्षेत्रापैकी गहू, ज्वारी व हरभराखाली अनुक्रमे १३३१५, ३३५०४ व ८४१८ हेक्टर क्षेत्र होते. च्यापारी वर्गातील पिकामध्ये जस, कापूस व गिरवी ही ओलिताची पिके आहेत. यापैकी उसाखालील क्षेत्र ८१८४ हेक्टर होते. फळे व भाजीपाला या पिकाखालील बागायत क्षेत्र ७६५६ हेक्टर इतके होते. तेल वर्गीय पिकामध्ये भुईमुगास विशेषतः उन्हाळी हंगामात पाणी देतात.

मोठ्या, मध्यम व लहान ओलिताच्या साधनांचा विकास कार्यक्रम.

४९) सध्या निम्न तेरगा या मोठ्या प्रकल्पाचे काम चालू असून तो प्रकल्प १९९४ मध्ये पूर्ण होण्याची शक्यता आहे. या प्रकल्पामुळे उस्मानाबाद जिल्ह्यातील २८०७ हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली येईल या व्यतिरिक्त चार मध्यम प्रकल्पाचे काम चालू असून ते प्रकल्प उस्मानाबाद, कळस व उमरगा तहसीलमध्ये आहेत. या प्रकल्पांचे काम पूर्ण झाल्यावर एकूण ७२४८ हेक्टर क्षेत्रात सिंचनाची सोय प्राप्त होईल

या प्रकल्पांना लक्षावा अंदाजित खर्च सन्ध्ये १५०४.८४ लाख आहे. पाउरेरीज लघुपा-
टबंधा-यांची कामे उपलब्ध नैसाच्या प्रमाणात चालू आहेत. पाझर तलावाचे बांध-
काम पाझर क्षेत्रातील विहीरीचे पाणी वाढाचे म्हणून घेण्यात येत आहे. सिमेंत-
च्या विहीरी ओढण्याकरिता पण विविध योजनाद्वारे अर्थ सहाय्य देण्यात येत आहे.

४०) पूर व पूर नियंत्रण :- १९९०-९१ मध्ये पुरग्रस्त गात्रे नव्हती.

पशु संवर्धन, वैधीक्य सेवा व दुग्ध व्यवसाय

पशुधन

४१) १९८७ च्या पशु गणनेप्रमाणे जिल्ह्यात एकूण ७६३२५१ सत्रे पशुधन होते.

१९८२ च्या पशु गणने प्रमाणे एकूण जनावरांची संख्या ७२२३३१ सत्रे होती. १९८९

च्या पशु गणने प्रमाणे एकूण पशुधनात गाधी - बैलांची संख्या ४४.९३% होती. म्हशी

व रेडे १४.३०% शेंढ्या व मेंढ्या ३४.६९% व इतर जनावरे ५.९७% असे अंतर पशुधने

प्रमाणे होते. एकूण दुग्धदा गाधींची व दुग्धदा म्हशींची संख्या ८८८६६ होती.

जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय हा महत्त्वाचा व्यवसाय असून गाधी व म्हशी खरेदीसाठी

जिल्हा ग्राम विकास यंत्रणे मार्फत अर्थ सहाय्य दिले जाते. तीन वर्षावरील बैलांची

संख्या १३०७१५ होती. हे बेल शेंतीच्या कामासाठी उपयुक्त असतात. १९८४-८५

मध्ये दर बेल जोडीमागे लागवडी खालील एकूण क्षेत्राचे सरासरी प्रमाण ५०१ हेक्टर

होते. याच गणने प्रमाणे एकूण म्हशी व रेड्यांची संख्या १०९१७० होती त्यापैकी

३ वर्षावरील रेडे ४१४०४ व म्हशी ६५०२० हेमदया. या क्षेत्रात जिल्ह्यात

एकूण कोंबड्यांची संख्या २२२६४६ होती. जिल्ह्यात मेंढ्यालगावा व्यवसाय मोठ्या

प्रमाणावर नाही. शेंढ्या मेंढ्यांचा उपयोग मांस मिळविण्यासाठी होतो.

पशु उत्पादन

४२) शेंती, बरेबर दुग्धव्यवसाय हा जिल्ह्यातील महत्त्वाचा व्यवसाय असून या

व्यवसायाच्या विकासास शासनाचे प्रोत्साहन असल्यामुळे दुग्ध उत्पादनात वाढ

होत आहे. दुधाच्या विक्रीसाठी त्यांचे संकलन प्रामुख्याने सहकारी संस्था मार्फत

केले जाते. या प्रकल्पाच्या एकूण ४८८ दुग्ध सोसायट्या व दोन दुध संस्था जिल्ह्यात

कार्यरत आहेत. १९९०-९१ मध्ये २६१६७ हजार लिटर्स दुध गोळा केले गेले. दुधाच्या

श्रीत करणासाठी जिल्ह्यात वारं श्रीतगृहे आहेत व त्यांची प्रतीदिन क्षमता ७२ ह

हजार लिटर्स आहे. सहकारी दुध संस्था लॅक शालेत्या दुधाच्या बरे बरेदी व किच

विक्रीचे मूल्य अनुक्रमे ८९४ लक्ष रुपये व ९६५ लक्ष रुपये होते. जिल्ह्यात एकूण ६

मान्यताप्राप्त वशुवधगृहे आहेत. १९९०-९१ मध्ये या गृहातून एकूण १९४३३ जनावरांची

मांसासाठी कलतल बरग्यात आली.

पशु वैधीय सेवा.

५३) उस्मानाबाद जिल्ह्यात १९२०-२१ चा वर्षात १ विधीत्तालय, २२ दवाखाने व एक फीरदा दवाखाना, ४४ प्रथमोपचार केंद्रे व ७७ वृत्तिक गंधारणा केंद्रे होती. या संस्थानधून उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या ३५८३७७ होती. वृत्तिक गंधारण केलेल्या जनावरांची संख्या १६८७१ होती. या पटवडीमुळे ५१३२ गातरे जन्मात आली व ती सर्व संदरीत जातीची होती. एकूण ६९५७३२ जनावरांना लस टोपली. वृत्तिक गंधारणा देणाऱ्या संदरीत गायीच्या निर्मितीचे काम वाटले. हे काम जिल्हा परिषद व राज्य शासना तर्फे केले जाते.

विकास कार्यक्रम.

५४) विकास कार्यक्रमांतर्गत पशु वैधीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरिता पशु दवाखाने व उपचार केंद्रे जांची वाढ केली आहे. तसेच जास्त दुग्ध उपलब्ध होण्याकरिता संक्षेप संदरीत गायी पैदाशीचा कार्यक्रम पण मोठा प्रमाणात घेतला जात आहे. गोठवलेल्या गीर्जा पुरवठा सुलभ होतो. ग्रामीण विकास अंशे मार्फत गायी, म्हशी खरेदीसाठी अर्काहाय्य मिळते. शासकीय दुग्ध डेअरी जोडने मार्फत उस्मानाबाद भूखण्ड, परंडा व उमरगा येथे शीत केंद्रे पण आहेत. उपरोक्त शीत केंद्रांची रोजची क्षमता ७२ हजार लिटरची आहे. गोठूळ, ग्राम जोडनेखाली वार खेडी दत्तक घेण्यात आली व १०० भूखंडांवर तेरगा उत्पादनाची प्रादुर्भावित झाली होती.

दुकडूट पॉल्स कार्याखाली १९२०-२१ चा वर्षात १११२७ पिलावे काढून दरम्यात आले.

मत्स्य व्यवसाय.

५५) १९२०-२१ मधील जिल्ह्यातील भुजल मत्स्य उत्पादन ५६० मेट्रीक टन होते. त्याचे मूल्य २८-०० लक्ष रुपये होते.

विकास कार्यक्रम.

५६) जिल्ह्यात बारमाही वाहणारी नदी काश्यामुळे मांजरा, सीना या जिल्ह्याच्या तीमेवरील नद्या व तेरगा, वांदणी, बोरी व इतर ज्या कांदी नद्या त मासे मारीचा धंदा चालतो तो जलय प्रमाणात आहे. त्यामुळे मच्छीमारांची संख्या मर्यादित आहे. विविध मध्यम प्रकल्प, लघु पाटवधारे तलाव, जिल्हा परिषदेने व इतर तलाव वादारे मासेमारीसाठी ५३६० हेक्टर जलधन उपलब्ध आहे. मत्स्योद्योग

विभागामार्फत राबिविल्या जाणा-या विविध योजनेमुळे नजीकच्या काळात वरील जलक्षेत्रात वाढ होऊन सुमारे ७००० हेक्टर जलक्षेत्र उपलब्ध होईल.

अवस्थद प्राण्यातील मत्स्य संवर्धन.

५७) भुजल मत्स्य व्यवसाय हा मत्स्य शैतीच्या स्वसमावा आहे. प्रत्येक वर्षी तलावात व जलाशयात सुधारलेल्या जातीचे मत्स्य बीज सोडून ती मासळी विक्री करण्यास इतपत मोठी करण्यात येते. १९९०-९१ या वर्षात मत्स्य बीज साठवण्याचे उद्दीष्ट १५ लाख मत्स्य बीजांचे होते. प्रत्यक्षात या पेक्षा जास्त म्हणजे ३५.८० लक्ष मत्स्य बीज साठवण्यात आले. तर भुजल मत्स्य उत्पादन ५६० मे. टन इतके झाले.

मत्स्यबीज उत्पादन प्रकल्प.

५८) परंडा तालुक्यात वांदणी येथे मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे. १९९०-९१ या वर्षात वांदणी प्रकल्पातील मत्स्य बीजांचे उत्पादन उद्दीष्ट १५ लाख मत्स्य बीज स्वदे होते. तर साध्य ३५.८० लक्ष मत्स्य बीज स्वदे झाले.

मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था.

५९) ३०-६-९१ रोजी जिल्ह्यात एकूण ४० मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था होत्या व यातील एकूण सभासद संख्या १६२८ होती. संदर्भित वर्षात या संस्थांनी एकडलेल्या माशांचे मूल्य ९२ हजार रुपये होते व विक्रीचे मूल्य ८८ हजार होते. विद्युतीकरण व विद्युत पुरवठा.

६०) जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत वीज पुरवठा केला जातो. ३१-३-९१ अखेर जिल्ह्यातील सर्व ८ शहरांचे व ७१२ गावांचे विद्युतीकरण झालेले आहे. यांमध्ये सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ जेडपांच्या मार्गहतीवाही समावेश आहे. जिल्ह्यात विद्युत निर्मिती प्रकल्प नाही. विद्युतीकरण झालेल्या पंपांची संख्या.

६१) १९९०-९१ या वर्षात ४४१४ पंपांना वीज पुरवठ्यात आली. हा पुरवठा सामान्य विकास या योजनेजाली झाला.

प्रकारानुसार योजनेचा वापर.

६२) १९९०-९१ या वर्षात एकूण योजनेचा वापर ३६२३१३ हजार कि.वॅ. तास होता या वापराचा विविध प्रयोजनानुसार अभ्यास केला असता असे दिसून येते की, घरगुती वापर ५.२३ टक्के, व्यापारी काम व लघु प्रकृतीसाठी १.३८ टक्के,

(१७)

औद्योगिक कारणासाठी ५००१ टक्के, सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी १००६ टक्के, शेतीसाठी ६७०११ टक्के व अन्य कारणासाठी २००१३ टक्के वीज नापरली गेली, संदर्भिय वर्षाचे अखेरीस १२५०४५ कनेक्शन्स दिलेली होती.

खनिज उद्योगधंदे

६३) उस्मानाबाद जिल्ह्यात महत्वाची खनिजे नाहीत. बांधकाम उपयोगी च पडणारी वाळू, दगड, माती इत्यादी निकरकोळ खनिजाबासून थोडेभर उत्पन्न रावण्टी म्हणून शासनास मिळाले. आशा रीतीने १९९०-९१ या वर्षी एकूण ७०२८ लक्ष रुपये.

उद्योगधंदे

६४) १९९० अखेर जिल्ह्यात पॅक्टरी अॅक्टवाली नोंदणी झालेल्या कारखान्यांची संख्या ३७ होती. त्यापैकी ९ कारखाने बंद होते.

६५) वरील वर्षीत प्रपत्र न पाठीणारे चालू असलेल्या १५ कारखान्यामधील मजुरांची संख्या २४० स्वढी होती.

६६) हा जिल्हा उद्योगाच्या दृष्टीने मागासलेला असून येथे टोकी ता. उस्मानाबाद व नळदूर्ग ता. तुळजापूर येथील साखर कारखाने व तामलवाडी ता. तुळजापूर येथील सूत गिरणी च्यातिरिक्त जिल्ह्यात मोठा उद्योग नाही.

औद्योगिक वसाहती.

६७) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची जिल्ह्यात फक्त एक औद्योगिक वसाहत आहे. आणि तेथे भूखंड, पाणी, वीज आदी सुविधा उद्योजकांना उपलब्ध केल्या जातात. या वसाहतीत स्टील फॅब्रिकेशन, अॅल्युमिनियमची भांडी तयार करणे, सिमेंट पार्श्व, पॅकिंग पेपर, प्लाॅस्टिकच्या प्रपल बनविणे, इलेक्ट्रीक ट्रन्सफॉर्मर हुस्स्त करणे व दाळ मिल यांचे प्रत्येकी एक या प्रमाणे सात औद्योगिक घटक आहेत.

जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत लघु उद्योजांची नोंदणी प्रशिक्षण, मार्गदर्शन कांही कच्च्या मालाची शिक्करस, अर्थ सहाय्य आदि सोयी उपलब्ध करून दिल्या जातात.

रस्ते परिवहन व दळणवळण.

६८) रेल्वे :- गिरज - लातूर नॅरोगेज रेल्वे मार्ग हा एक लोहमार्गी जिल्ह्यातून जातो. त्याची लांबी ३० कि.मी. आहे.

६९) रस्ते :- सार्वजनिक बांधकाम खाते व कार्यकारी अभियंता जिल्हा परिषद,

क्र.मा.प.

उस्मानाबाद जिल्ह्यात रस्त्यांची देखभाल केली जाते. १९९०-९१ अखेर या दोन्ही विभागातील रस्त्यांची लांबी ४१४३ कि.मी. होती. या मगधिकी डांबरी मार्गांची लांबी १२३४.९९ कि.मी. होती. खडीचे / पक्के रस्ते २६७१.२० कि.मी. होते. इतर माल वापरून केलेले रस्ते २३६.६२ कि.मी. होते. याशिवाय नगरपालिका हद्दीतील रस्त्यांची लांबी २५८ कि.मी. होती.

नोंदणीकृत वाहने:

७०) ३१ मार्च १९९१ अखेर जिल्ह्यात एकूण ७८८२ नोंदणीकृत वाहने होती. या पैकी ५७.८३% मोटार सायकली, मोपेड, स्कुटर्स इत्यादी १०-२८% टॅक्सी व १२.००% मालमोटारी वाजगी व सार्वजनिक होत्या.

टपाल व तार कार्यालये:

७१) १९६-९१ मध्ये जिल्ह्यातील एकूण टपाल कार्यालयांची संख्या २७६ होती व तार घरांची संख्या १०० होती. एक लाख लोकसंख्येमागे टपाल कार्यालयाच्या संख्येचे प्रमाण २७ इतके होते.

दूरध्वनी:

७२) १९९०-९१ च्या अखेरीस जिल्ह्यात एकूण २०३० मूळ व विस्तारित दूरध्वनी होते.

दूर विवत्रवाणी:

७३) १९८९ मध्ये उस्मानाबाद येथे दूरविवत्रवाणी केंद्र सुरु झालेले आहे. १ मार्च १९९१ अखेर पर्यंत शासनाचे वाटप केलेल्या सार्वजनिक संस्थांतील दूर विवत्रवाणी सेवांची संख्या १२६ होती.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन:

७४) १९९६-९१ मध्ये दररोज सरासरी ३८९ बस गाड्या २२४१७ कि.मी. लांबीच्या ३२९ मार्गांवर धावत होत्या. दररोज प्रवास करणाऱ्या प्रवाशांची सरासरी १२ हजार होती व दररोज प्रवाशांमागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न सुमारे ५५८.८५ पैसे होते.

कामगार व रोजगार:

७५) सेवा योजना विनिमय कार्यालयाने पुरविलेल्या माहितीनुसार १९९०-९१ मध्ये जिल्ह्यातील एकूण २२८ आस्थापनांमध्ये एकूण २७१७६ व्यक्तींना रोजगार मिळालेला होता. त्यापैकी ८४९३ व्यक्ती शासकीय, १२०१० व्यक्ती निम शासकीय

व ६६७३ चक्की खाजगी आस्थापनामध्ये होत्या.

सेवा योजन कार्यालय,

७६) उस्मानाबाद येथील योजन विनिमय कार्यालय अस्तित्वात आहे. १९२०-२१ या वर्षात तेथील पटावरील अर्जदारांची संख्या ४०८८० होती. संदर्भीय वर्षात एकूण १७९ चक्कीना या कार्यालयामार्फत नोक्या मिळाल्या.

रोजगार हमी योजना.

७७) ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी महाराष्ट्र शासनाने घेतलेली आहे. लहान व मध्यम पाटबंधाऱ्यांची कामे बांधबंदिस्ती, नाला बंदींग वृक्षारोपन कार्यक्रम व जेथे ही कामे उपलब्ध नसतील तेथे रस्त्यांची कामे काढली जातात. या कामांवर ४७.३५ लक्ष मनुष्य दिवस काम १९२०-२१ या वर्षात पुरविले गेले व यावर मध्ये ६१२८१ लाख खर्च झाले.

राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना व ग्रामीण भूमिहीन रोजगार हमी कार्यक्रम.

७८) ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती व्हावी म्हणून रोजगार हमी योजनेत वरील दोन केंद्रशासन पुरस्कृत योजना जिल्ह्यात राबविल्या जात आहेत. या दोन्ही योजनेतील दिविध कामामुळे ११.६८ लक्ष मनुष्यदिन इतकी रोजगार निर्मिती झाली.

सहकार.

संस्था व सभासद.

७९) जिल्ह्यात ३०-६-२१ या सहकारी वर्षात सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या १७२५ होती. या सर्व संस्थांच्या सभासदांची संख्या ३६३ हजार होती.

संदर्भीय वर्षात एकूण ५२६ (३३.२०) ६ टक्के सहकारी पतसंस्था होत्या या पैकी ४५६ सहकारी पत संस्था होत्या आणि उरलेल्या १४० बिगर शेती पत संस्था होत्या. वरील वर्षात एकूण १९९९ (६६.८० टक्के) बिगर पत संस्था होत्या एकूण बिगर पत संस्थांमध्ये उत्पादन संस्था सर्वात जास्त म्हणजे ७१४ होत्या. सामाजिक संस्थांची संख्या ४७६ असल्यामुळे याचा क्रमांक उत्पादक संस्थांनंतर आहे. उत्पादक व सामाजिक सहकारी संस्थांमधील सभासदांची संख्या अनुक्रमे ९४३६२ व २८१७१ होती. उत्पादक संस्थांपैकी दुग्ध व्यवसाय संस्था महत्वाच्या असून त्या प्रकारच्या संस्था व सभासदांची संख्या ४८८ व ५२८४१ होती. सामाजिक संस्थांपैकी गृह निर्माण संस्था व त्यांचे सभासद अनुक्रमे २९५ आणि २६६८ होते.

क्र.मा.प.

८०) शेतकऱ्यांच्या पतपुरवठ्याच्या मागणीतील पूर्तता करण्यासाठी जिल्ह्यात जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका कार्यरत आहेत. तींच्या ७८ शाखा जिल्ह्यात सर्व तालुक्यात विखुरलेल्या आहेत. या बँकेतर्फे १९९०-९१ या वर्षात अल्प मुदतीचे स्मये ३३५९ लाख व मध्यम मुदतीचे स्मये ५४२ लाख कर्ज देण्यात आले. १६११ लाख स्मये अल्प मुदतीचे व ९८ लाख स्मये मध्यम मुदतीचे कर्ज विविध सहकारी संस्थांनी केलेले कार्य जंगलील प्रमाणे आहे.

८१) जिल्ह्यातील दोन साखर कारखान्यामध्ये संदर्भीय वर्षात ८३६ हजार मे. टन उत्सावे गळीत झाले. त्याचे मूल्य २४१७ लक्ष स्मये होते. त्या पासून सुमारे ५५२ हजार मे. टन साखर तयार झाली. तिचे मूल्य सुमारे ४२४४ लक्ष स्मये होते.

दुग्ध व्यवसाय सहकारी संस्था मार्फत १९९०-९१ या वर्षात झालेला दुधाच्या खरेदी व विक्रीचे मूल्य अनुक्रमे ८९४ लक्ष स्मये व ९६५ लक्ष स्मये होते.

मच्छीमार संस्था मार्फत पकडलेल्या माशांचे मूल्य ९२ हजार स्मये तर विक्री ८८ हजार स्मये इतकी होती. गृह निर्माण संस्था मार्फत २३७२ घरे (गाळे) बांधण्यात आले. महाराष्ट्र राज्य सहकारी भूविकास बँक जिल्हा शाखा उस्मानाबाद मार्फत १९९०-९१ या वर्षात १८ कोटी स्मयांची दीर्घ मुदतीची कर्जे देण्यात आली.

व्यापारी बँका.

बँका

८२) उस्मानाबाद जिल्ह्यात १९९० या वर्षात एकूण २४ वर्गिकृत व १०५ सहकारी बँका होत्या. व्यापारी बँका बहुतांशी नागरी विभागात आहेत. परंतु सहकारी बँका ग्रामीण विभागात सर्वत्र विखुरलेल्या आहेत.

एका शाखेमागे सरासरी लोकसंख्या.

८३) सन १९९० या वर्षात वर्गिकृत आणि सहकारी बँकेच्या एका शाखेमागे त्यांच्या कार्य क्षेत्रातील सरासरी लोकसंख्या प्रमाण ३१३३ स्वढे आहे. रिझर्व बँकेच्या धोरणानुसार १७ हजार लोकसंख्येसाठी एक बँक कार्यालय आवश्यक आहे.

ठेवी व वर्गिकृत प्रमाण

सर्व वर्गिकृत बँकांच्या ठेवी ५७२८ लाख होत्या तर आगाऊ रक्कम स्मये ४३५५ लाख होत्या.

किंमती.

सरासरी घाऊर किंमती.

८४) १९९० मध्ये उस्मानाबाद जिल्ह्यातील निवडक महत्वाच्या शेती मालाच्या

सरासरी घाऊक किंमतीच्या कल प्रतिक्रियेत किंमतलला खालील प्रमाणे होता. गहू व ज्वारी (संकरीत) या तृण धान्याच्या घाऊक किंमतीमध्ये १९२० या वर्षात मागील वर्षाच्या तुलनेने वाढ / घट दिसून येते. १९८९ मध्ये गच्छाच्या सरासरी भाव ३२२ रुपये होता तो १९२० मध्ये रुपये ३६१ झाला. संकरीत ज्वारीची किंमत रुपये ३२३ वरून रुपये १६१ पर्यंत कमी झाली. पांढऱ्या ज्वारीच्या किंमतीमध्ये मात्र रुपये ३४८ पासून ३०६ रुपये बाजरीच्या भावात रुपये १५० पासून रुपये १८९ पर्यंत वाढ झाल्याचे दिसून येते.

तुर या महत्वाच्या कडधान्याच्या किंमती पण वाढलेल्या होत्या. वरील संदर्भ काळात तुरीची किंमत रुपये ६०३ वरून ९०८ पर्यंत वाढल्याचे दिसून येते. हरभता व उडीद यांच्या किंमतीत मात्र वाढ झाल्याचे आढळते.

सुईमूग शेंग, करडी, जवस तीळ या तेलबिण्यांच्या किंमतीत वाढ झाल्याचे दिसून येते.

किरकोळ किंमती.

८५) जिल्हा मुख्यालय, उस्मानाबाद येथील महत्वाच्या वस्तूंच्या किरकोळ सरासरी वार्षिक किंमती १९२० मध्ये प्रती किलोस खालील प्रमाणे होत्या. गहू (तांबडा) रुपये ३.३२, ज्वारी (पांढरी) रुपये ३.१९, तांदूळ (मध्यम) रुपये ५.३३, तुरीची दाळ रुपये १२.६०, मुगाची दाळ रुपये ११.६९, हरभताची दाळ रुपये १०.५७, गूळ रुपये ५.२५, गोडे तेल (शेंगदाणा) रुपये २९; तुषार वनस्पती रुपये ३४.४८ कांही अजाद्य वस्तूंच्या किंमती खालील प्रमाणे आहेत. क्यडे धुण्यावा साबण ५०१ बार रुपये ८.५०, हमाम साबण रुपये ४.४०, पितळी भांडी प्रती किलोस रुपये ८६.६७, सोलापूरी साडी ६८.६७, शर्टिंग प्रति मिटर रुपये ६५.००

ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक.

८६) पायाभूत वर्ष १९८२ -- १०० गृहीत धरून सोलापूर केंद्रातील कामगारांचा ग्राहक किंमतीचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक १९२०-२१ मध्ये १९६ होना. एप्रिल २० मध्ये सर्वसाधारण निर्देशांक सर्वात कमी १८३ होना तर डिसेंबर २० व जानेवारी २१ मध्ये तो सर्वात जास्त म्हणजे २०८ होता.

शैक्षणिक सुविधा.

प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालये.

८७) १९८८-८९ वर्षी अखेर जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळांची संख्या ८३३ होती.

माध्यमिक शाळांची संख्या १५७ होती व उच्च माध्यमिक शाळांची व महाविद्यालयांची संख्या अनुक्रमे १४ व ८ होती.

१९८९-९० या वर्षीत प्राथमिक शाळांचे एक लाख लोकांसंख्येमागे प्रमाण ८०-८७ होते. राज्याचे हेव प्रमाण ९१-०३ होते.

माध्यमिक शाळांचे एक लाख लोकांसंख्येमागे प्रमाण १५-२४ असे होते.

८८) १९८८-८९ या वर्षीत एकूण २४६९८० विद्यार्थ्यांपैकी ६१-३८% विद्यार्थी प्राथमिक शाळेत, ३४-४३% विद्यार्थी माध्यमिक शाळेत, ४-०४% विद्यार्थी उच्च माध्यमिक शाळांत व ०-१३% विद्यार्थी पूर्व प्राथमिक शाळेत शिक्षण घेत होते. एकूण विद्यार्थ्यांपैकी मुलींची टक्केवारी ४०-५२ होती. जिल्ह्यातील एकूण लोकांसंख्येमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण सुमारे ४९ टक्के आहे. हे लक्षात घेता एकूण विद्यार्थ्यांमधील मुलींचे प्रमाण कमी आहे हे दिसून येते. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी शिक्षक यांचे प्रमाण अभावात असता शिक्षण विभागाने विहित केलेल्या उद्दिष्टां इतके म्हणजे प्रत्येक शिक्षणमागे ३५ विद्यार्थी या प्रमाणे आहे असे दिसून येते. १९८१

च्या गणनेनुसार दर हजार लोकांसंख्येमागे जिल्ह्यातील प्राथमिक व माध्यमिक शाळातील विद्यार्थ्यांचे प्रमाण २१७ आहे. राज्याचे हे प्रमाण २०१ आहे. माध्यमिक शाळांतील विद्यार्थ्यांवा तौलनिक अभ्यास करता जिल्ह्यातील दर १०० प्राथमिक शाळांतील विद्यार्थ्यांमागे माध्यमिक शाळेतील ५४ विद्यार्थी येतात.

८९) १९२०-२१ या वर्षीत सामान्य शिक्षणाच्या महाविद्यालयांची संख्या ८ होती. उस्मानाबाद व तुळजापूर जिल्ह्यांमध्ये खाजगी क्षेत्रातील प्रत्येकी एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय असून उस्मानाबाद जिल्ह्यामध्ये एक शासकीय तंत्र निदेशन व जिल्ह्यात अन्यत्र खाजगी क्षेत्रातील तीन तंत्र निदेशने आहेत.

इतर शैक्षणिक कार्यक्रम.

९०) शासकीय आदेशानुसार जिल्ह्यात प्रौढ शिक्षणाचा कार्यक्रम सर्व तालुक्यांमध्ये राबविण्यात आला. १९९०-९१ मधील प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या ७५० होती व १८९७६ प्रौढ विद्यार्थ्यांमध्ये शिक्षण घेत होते.

९१) विविध मार्गाने उदा. राज्य सरकार, स्थानिक संस्था व इतर खाजगी संस्था व व्यक्ती यांच्या मार्फत वैद्यकीय सेवा उपलब्ध होतात. १९९० या वर्षीत उस्मानाबाद जिल्ह्यात एकूण ८ रुग्णालये होती. उस्मानाबाद जिल्ह्यामध्ये शासकीय रुग्णालय आहे व अन्य सहा ग्रामीण रुग्णालये उमरगा, तुळजापूर, परंडा व भूम तालुक्यात आहेत. दोगाजने व प्रसुतीगृहे यांची संख्या अनुक्रमे ११ व १ होती. प्राथमिक आरोग्य केंद्रांची संख्या ४१ होती. रुग्णालये राज्य सरकारच्या अधिपत्याखाली असून प्राथमिक आरोग्य केंद्रे जिल्हा परिषदेच्या अधिपत्याखाली -

आहेत. जिल्ह्यातील सगळेच, दवाखाने व प्राथमिक आरोग्य केंद्रे यांची संख्या लक्षात घेतली तर सुमारे १८ हजार लोकसंख्येसाठी एक संस्था हे प्रमाण प्राप्त होते.

संदर्भित वर्षात जिल्ह्यातील खाटांची संख्या ७२२ आहे. ८० अंतर सणांची संख्या १२१५०० व बाह्य सणांची संख्या ८४८१०० होती.

२२) कुटुंब कल्याण केंद्राची संख्या ४२ होती. त्यापैकी ४१ ग्रामीण ८ नागरी भागात होती. १९९०-९१ मध्ये निर्बिजीकरण केलेल्या व्यक्तींची संख्या १०३३४ होती. यापैकी २७ पुरुष व १०२९७ स्त्रिया होत्या. लूप पध्दतीचा वापर केलेल्या स्त्रियांची संख्या ९१०५ होती.

पाणी पुरवठा.

२३) जिल्ह्यातील एकूण ७२२ गावापैकी ४४९ गावे ही कठीण गावे होती. १९९०-९१ मध्ये ५६ गावांना नळ योजनेद्वारे व १४५ गावांना कूप नलिका व २४ गावांना विहिरी खोदून पाणी पुरवठा करण्यात आला. यामध्ये कठीण गावा-व्यतिरिक्त अन्य गावे पण समाविष्ट आहेत.

या शिवाय जिल्ह्यातील उस्मानाबाद, कळंब, उमरगा, मुस, तुळजापूर व नळदुर्ग, परंठा, भूम या नगरपरिषदा असलेल्या शहरात नगरपरिषदे तर्फे नळा-द्वारे पाणी पुरवठा केला जातो.

इतर कार्यक्रम.

२४) जिल्ह्यात हिरताप निर्मूलन पथक कार्य करीत आहे. साथीच्या रोगांचे, प्रादुर्भाव झाल्यास लस टोवणीचा कार्यक्रम तात्काळ घेण्यात येतो. तसेच माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत पण. पोलिओ, बी. सी. जी. गोवर, धुवर्त आदि विकारावर लस टोवणी जाते. त्या बाबत तपशील तक्ता क्रमांक ७-४ मध्ये दिलेला आहे.

दुर्बल घटक

२५) जिल्हा ग्रामीण विकास संस्थे मार्फत दुर्बल घटकाकीरता स्वतंत्ररित्या कार्यक्रम राबविण्यात येतो. १९८४-८५ चा आधारभूत वर्षात दारिद्र्य रेषेखालील एकूण ५२,९२९ कुटुंबे होती. सन १९९०-९१ चा वर्षात ४२०७ लाभधारकांना विविध प्रयोजनासाठी उदा. सिंगल दुभत्या गांधी, म्हशी खरेदी इत्यादी करिता ३१.६० लक्ष सहाय्ये अर्थ सहाय्य देण्यात आले. त्यापैकी २१३६ अनुसूचित जाती व ३२ अनुसूचित जमातीच्या लाभधारकांना अनुक्रमे ५०.३६ लक्ष सहाय्ये ०.८६ लक्ष सहाय्ये इतके अर्थ सहाय्य देण्यात आले. उपरोक्त ३१.६० लक्ष सहाय्यांच्या अर्थ सहाय्य बरोबरच एकूण ११८-८९ लक्ष सहाय्यांचे र्ण वाटप पण सहकारी व व्यापारी अंकातर्फे करण्यात आले.

अशा रीतीने संदर्भीय वर्षात सुमारे १४ कोटी सभांची स्कूण आर्थिक मदत दारिद्र्य रेषेखालील व्यक्तींना दिली गेली. तसेच मागासवर्गीय दुर्बल घटकांना महात्मा फुले महामंडळामार्फत स्तःवा व्यवसाय सुरु करण्यासाठी अर्थ सहाय्य दिले जाते.

संकीर्ण.

मागास वर्गीयांसाठी वसतीगृहे व आश्रमशाळा

९६) उस्मानाबाद जिल्हा जरी आदिवासी जिल्हा म्हणून घोषित नसला तरी भटक्या व विमुक्त जातीसाठी स्कूण सहा आश्रमशाळा असून त्यामध्ये ७२० विद्यार्थ्यांची सोय होऊ शकते. मागासवर्गीयांसाठी जिल्ह्यात उस्मानाबाद व तुळजापूर जेथे प्रत्येकी एक या प्रमाणे दोन वसतीगृहे असून त्यांच्या लाभ १४५ विद्यार्थ्यांना मिळतो.

नगर परिषद, जिल्हा परिषद व ग्रामपंचायती

९७) उस्मानाबाद जिल्ह्यात स्कूण नगर परिषदा आहेत. १९९०-९१ या वर्षात या सर्व नगर परिषदांचे स्कूण उत्पन्न ४७०.१६ लक्ष रुपये होते. व स्कूण खर्च रुपये ४९१.०६ लाख रुपये होता. १९९०-९१ मधील जिल्हा परिषदेचे स्कूण उत्पन्न रुपये ५८०७.४१ लाख रुपये होते. तर स्कूण खर्च ५८१९.६१ लाख रुपये होता. जिल्ह्यामध्ये महानगरपालिका व कटक मंडळ नाही. १९९०-९१ या वर्षात ग्रामपंचायतीच्या संख्या ५४१ होती. त्यांचे स्कूण उत्पन्न ६८ लाख रुपये व खर्च ६५ लाख रुपये होता.

जमिन महसूल.

९८) जिल्ह्यात १९९०-९१ या वर्षात १३.०२ लाख रुपये जमिन महसूल वसूल करण्यात आला.

गृह निर्माण.

९९) २० कलमी कार्यक्रमाखाली १९९०-९१ मध्ये २३८ घरांना अर्थ सहाय्य देण्यात आले व इंदिरा आवास योजनेखाली १५७ घरे बांधण्यात आली.

पोलीस आणि गुन्हे.

१००) १९९०-९१ अखेर जिल्हाची पोलीस ठाण्यांची व आउट पोस्टची संख्या प्रत्येकी १४ होती. लोकअपची संख्या पण १४ होती. स्कूण दलांची संख्या ११२२ होती. व त्यावरील खर्च ३५२ लक्ष रुपये होता. क्र. मा. प.

१०१) १९९०-९१ मध्ये जिल्हात १९९०-९१ मध्ये २३८ घरांना अर्थ सहाय्य देण्यात आले व इंदिरा आवास योजनेखाली १५७ घरे बांधण्यात आली.

१०१) १९९०-९१ मधील सर्व प्रकारच्या गुन्हेगारांची संख्या ३३८ होती. त्यापैकी मुंबई पोलीस अधिनियमाखाली ९३ गुन्हेगार होते. मुंबई दाखंबदी अधिनियमाखाली ६४, जून १३, हल्ला व दुखापत जाखाली ३६ हे काही अन्य गुन्हेगार होते.

अग्नि शामक दल.

१०२) उस्मानाबाद येथे नगर प्रीरषदेचे अग्नि शामक दलाचे कार्यालय आहे. त्यांच्या अधिपत्याखाली २ अग्निशामक वाहने आहेत.

१०३) १९९०-९१ चा नफात कायम व फिरत्या विक्रेट गृहांची संख्या प्रत्येकी १० व ८ होती. एकूण २२.०५ लक्ष रुपये करमगुळ कर वसूल करण्यात आला.

अल्प खर्च

१०४) १९९०-९१ कौरता जिल्ह्यात निव्वळ ३.५० कोटी रुपये अल्प खर्चाचा इस्टीमेट ठरवून दिलेला होता. त्याच्या तुलनेत निव्वळ ८.२५ कोटी रकमांची रकम गुंतविली जाऊन २३५.७१ टक्के इष्टांकांची पूर्तता झाली.

जात्रा व पर्यटन स्थळे.

१०५) जिल्ह्यात तुळजापूर येथे तुळजाभवानी मातेचे प्राचीन मंदिर असून जात्रेकरिता ते एक प्रमुख धार्मिक स्थळ आहे. कुंभलिंगिरी (ता. भूम) येथे जैन मंदिर आहे. तेर (ता. उस्मानाबाद) हे प्राचीनकालीन भरभराटीस आलेली नगरी होती. तेथे उत्खनात सापडलेल्या वस्तूंचे संग्रहालय व संत गोरोबा कुंभार यांचे मंदिर आहे. अचलेश येथे प्राचीन फिल्ला असून नळदुर्गच्या फिल्ल्यातील "पाणी महल" पर्यटकांचे प्रमुख आकर्षण आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्यातील डोंगरावरील रामलिंगचे देवस्थान पण प्रेक्षणीय असून श्रावणात सोमवारी तेथे जात्रा भरते. सोनारी (ता. परंडा) येथे भैरव नाथाचे मंदिर आहे.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक तालोवन

१९९०-९१

अनुक्रमणिका

तक्ता अनुक्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१	२	३
	१ क्षेत्रक आणि लोकसंख्या	
१०१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुका निहाय क्षेत्रक, घरे व लोकसंख्या	१
१०२	१९५१ च्या पासून लोकसंख्येमधील दशवर्षीय भरक	३
१०३	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्येच्या गटानुसार गांवांचे तालुका निहाय वर्गीकरण	५
१०४	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार तालुका निहाय-वर्गीकरण-शहरीय	७
१०५	१९८२ च्या जनगणने प्रमाणे काम करणारे व काम न करणारे गांवांची तालुका निहाय संख्या	८
१०६	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे जिल्हातील लोकसंख्येचे अ) व्यंगटानुसार ब) धर्मानुसार-वर्गीकरण	१०
१०७	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे तालुका निहाय अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती व नवबुध्द गांवी आकडेवारी	१२
१०८	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे भूमी, छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन साभुगीनुसार घरांचे वर्गीकरण	१३
१०९	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी कुटुंबांचे वर्गीकरण	१५
१०१०	अपंगतेनुसार १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे अपंगांची तालुका निहाय संख्या	१७
१०११	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे जनगणना घरे व त्यांचा वापर	१८

१	२	३
२. हवामान		
२.१	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व सवूण पर्जन्य	१९
२.२	निवडक केंद्रातील कमाल व प्थिमान तपमान	२१
३ कृषि		
३.१	तालुका निहाय जमिनीचा वापर	२२
३.२	तालुका निहाय निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र	२४
३.३	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व सवूण उत्पादन	२८
३.४	विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेले तालुका निहाय क्षेत्र	२९
३.५	निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे तालुका निहाय क्षेत्र	३०
३.६	(अ) तालुका निहाय सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	३४
३.६	(ब) तालुका निहाय विद्युत पंप व हात पंपांची माहिती	३५
३.७	विहिरी खेरीज लघु पाटबंधा-यांची कामे	३६
३.८	मध्यम व मोठ्या पाटबंधारे प्रकल्पामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे	३८
३.९	१९८०-८१ च्या कृषि गणने प्रमाणे वाढत धारण जमिनीची संख्या ४६ व त्यांचे क्षेत्रफळ ओलिताखालील असलेल्या वाढत धारण जमिनी आणि ओलिताखाली निव्वळ क्षेत्र व वाढतीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळानुसार वाढत जमिनीची संख्या	
३.१०	१९८२ च्या पशु गणने प्रमाणे तालुका निहाय कृषि विषयक अवजारे ४८	
३.११	दुष्काळ, टंवाई, सदृश्य परिस्थितीची तालुका निहाय माहिती	४९
३.१२	टंवाईच्या पूर्वसिंहासानुसार कठीण व इतर टंवाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबतची माहिती	५०
४. पशु संवर्धन, वने व मत्स्य व्यवसाय		
४.१	१९८२ च्या पशु गणने प्रमाणे तालुका निहाय पशुधन	५१

(३)

१	२	३
४०२	तालुका निहाय पशु वैद्यकीय संस्था.	५७
४०३	(अ) रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या.	५९
४०३	(ब) तालुका निहाय विविध पशु वैद्यकीय संस्थेचे कार्य.	६०
४०४	मान्यताप्राप्त पशुवैद्यकीय आणि प्रत्येक पशुवैद्य गृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या.	६१
४०५	जिल्हातील वन क्षेत्र.	६२
४०६	जिल्हातील मुख्य व गौण वन उत्पादने.	६३
४०७	जिल्हातील भूजल मत्स्य व्यवसाय.	६४
	५. उद्योग व वीज.	
५०१	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	६५
५०२	चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योग निहाय वर्गीकरण.	६७
५०३	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण.	६९
५०४	उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी.	७०
५०५	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी.	७२
५०६	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम.	७३
५०७	कर्मचारी गणना - जिल्हातील कर्मचाऱ्यांची संख्या.	७४
५०८	निरनिराळ्या उद्योगाकीरता रोजगार	७५
५०९	जिल्हातील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या.	७६
५०१०	विजेचा वापर.	७८
५०११	१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार बिगर कृषि आस्थापना, आस्थापना व स्वकीय रत उद्योगासह.	७९

१	२	३
५-१२	प्रमुख उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या.	८०
५-१३	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या.	८१
५-१४	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या.	८२
५-१५	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र)	८३
५-१६	प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार जांची संख्या.	८४
५-१७	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८५
५-१८	घाऊ व फिरकोट व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८६
५-१९	सामुहािक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८७
५-२०	सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	८८
<u>६. सहकार</u>		
६-१	जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या संस्था.	८९
६-२	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती.	९२
६-३	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वर्ग प्रमाणे वर्गवारी.	९३
६-४	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी उकांचे कार्य.	९४
६-५	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य.	९६
६-६	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य.	९८

१	२	३
६०७	जिल्हयातील लॅम्स संस्थेचे कार्य.	१००
६०८	जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे.	१०२
६०९	जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे.	१०३
६१०	जिल्हयातील आदिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे.	१०४
६११	जिल्हयातील बिगर कृषि पत संस्थांचे कार्य.	१०५
६१२	जिल्हयातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थेचे कार्य.	१०६
६१३	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य.	१०९
६१४	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे महत्वाचे कार्य.	१११
६१५	जिल्हयातील नियंत्रित बाजार पेठांची माहिती.	११३
६१६	जिल्हयात सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे.	११५
७. वैद्यकीय आरोग्य सेवा.		
७०१	सार्वजनिक व अर्ध सहाय्यीत संस्था मार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकावार माहिती.	११६
७०२	नोंदणी केलेल्या जन्म - मृत्यूंची संख्या.	११८
७०३	जिल्हयातील विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या.	११९
७०४	जिल्हयातील माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोवणी.	१२०
७०५	जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या.	१२१
८. शिक्षण.		
८०१	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे तालुकावार साक्षरता.	१२२
८०२	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या.	१२३
८०३	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तर निहाय संख्या आणि मागास वर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी.	१२४

१	२	३
८०४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती.	१२६
८०५	आर्थिकदृष्ट्या मरगासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत या बाबतची माहिती.	१२८
८०६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च.	१२९
८०७	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये व तांत्रिक शाळा) (आठवी ते बारावी).	१३१
८०८	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे.	१३२
८०९	शिक्षकां करिता प्रशिक्षण संस्था.	१३३
	९. परिवहन व दळणवळण वाहतूक.	
९०१	जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गांची लांबी.	१३४
९०२	प्रकार व पृष्ठा भाग यानुसार रस्त्यांची लांबी.	१३५
९०३	जिल्ह्यात वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या.	१३७
९०४	महाराष्ट्र राज्य परिवहन मंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी.	१३८
९०५	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना.	१३९
९०६	जिल्ह्यातील पोस्ट, तारघरे व दूरध्वनी सेवा, दूरदर्शन संच यांची आकडेवारी.	१४२
	१०. स्थानिक संस्था.	
१००१	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च.	१४३
१००२	ग्राम पंचायतीचे उत्पन्न व खर्च.	१४४
१००३	जिल्हा परिषदेचे बाबतचे उत्पन्न व खर्च.	१४६
१००४	नगर पालिकेचे उत्पन्न व खर्च.	१४८
१००५	नगर परिषद क्षेत्रातील इमारतीची वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासोत्तर उपयोग असणा-या इमारती अंगर त्यांच्या भागामध्ये वालणा-या उपयोग/व्यवसाया संबंधी माहिती.	१५०

१	२	३
	११०	१५३
११०१	विविध विकास शीर्षकखालील झालेला योजनांतर्गत खर्च.	१५३
११०२	योजनाखालील महत्त्वाची भौगोलिक साधने.	१५५
११०३	रोजगार हमी योजना.	१६१
११०४	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार आणि खर्च.	१६२
११०५	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंवाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना.	१६३
११०६	संकरीत व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्या खालील क्षेत्र.	१६५
११०७	रासायनिक खतांचे वाटप.	१६६
११०८	जिल्ह्यातील साखर कारखाने.	१६७
११०९	जिल्ह्यातील दूग्ध संस्थांची माहिती.	१६८
१११०	अवर्षा प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती.	१६९
११११	स्काटिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती व त्या वरील तरतूद आणि खर्च.	१७१
१११२	२० कलमी कार्यक्रम.	१७२
१११३	विशेष घटक योजना.	१७४
	१२ किंमती व निर्देशांक.	
१२०१	निवडक श्रेणी मालाच्या सरासरी घाऊर किंमती.	१७५
१२०२	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्त्वाच्या वस्तूंची सरासरी किरकोळ किंमती.	१७६
१२०३	सोलापूर केंद्राचे कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक.	१८०

१	२	३
	१३. न्याय पोलीस व कारागृहे.	
१३.१	जिल्ह्यातील पोलीस दलांची एकूण संख्या.	१८१
१३.२	गुन्ह्या संबंधी आकडेवारी.	१८२
१३.३	तुसंगात दाखल केलेले गुन्हेगार.	१८३
१३.४	तुसंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांची व वयोगटानुसार व पैक्षीयक पात्रांनुसार वर्गीकरण.	१८४
१३.५	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे.	१८५
	१४. बँका, संयुक्त भांडवली संस्था व विमा पत्रे.	
१४.१	बँका, कार्यालयाचे वर्गीकृत बँकांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्जे.	१८६
१४.२	संयुक्त भांडवली संस्था.	१८७
१४.३	उतरविलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम.	१८८
	१५. संकीर्ण.	
	२५=	
१५.१	वित्रपट गृहाविषयी आकडेवारी.	१८९
१५.२	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्प बचतीची रक्कम.	१९०
१५.३	तालुकावार गोळा केलेला जमीन महसूल.	१९१
१५.४	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियत कालिके.	१९३
१५.५	स्वस्त धान्य दुकानाना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर.	१९५
१५.६	मागणी व वसूल केलेले धान्य.	१९६
१५.७	१९८४ मधील लोकसभा निवडणूक व १९८५ मधील विधानसभा निवडणूक या संबंधी आकडेवारी.	१९७
१५.८	अधिकारी व प्रवासी यांच्यासाठी असलेल्या बंगल्यांची तालुकावार यादी.	२००
१५.९	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी.	२०१
१५.१०	निवडक निर्देशांकांचे कल.	२०२ ते २११

तक्ता क्रमांक - १०१

१९८१ च्या जनगणनेनुसार ताबुका निहाय क्षेत्राळ, दरे व लोकांख्या.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	जिल्हा ताबुका	एकूण ग्रामीण नागरी	क्षेत्राळ (चौ.कि. मी.)	दर वौरस कि.मी. मध्ये लोकांख्या	गावांची संख्या वस्ती असलेली	शहरांची संख्या ओसाड	बापरातीत निवास बरांची संख्या	कुटुंबांची संख्या	आकडे हजारात			
									एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	एकूण जिल्हा	एकूण	७५१२.४	१३७	७०४	८	८	१,८१	१८२	१०३०	५,२६	५,०४
		ग्रामीण	७२७१.०	१२४	७०४	८	-	१,५८	१६०	९,००	४,५९	४,४१
		नागरी	२४१.४	५३९	-	-	८	२२	२३	१,३०	६७	६३
१	उस्मानाबाद	एकूण	१२९४.९	१८०	१२३	२	१	४०	४१	२,३४	१,२१	१,१३
		ग्रामीण	१२८३.४	१५२	१२३	२	-	३४	३४	१,९५	१,००	९४
		नागरी	११.२	३३९	-	-	-	७	७	३९	२०	१९
२	कळंब	एकूण	१२२६.६	१४३	११९	२	१	३१	३१	१,७५	८९	८६
		ग्रामीण	१२०७.७	१३४	११९	२	-	२८	२९	१,६१	८२	७९
		नागरी	१८.९	७२९	-	-	१	३	३	१४	७	७
३	उसरगा	एकूण	१४९३.४	१५४	१३३	-	२	४०	४०	२,३०	१,१७	१,१३
		ग्रामीण	१४०५.३	१४३	१३३	-	-	३५	३५	२००	१०२	९९
		नागरी	८८.१	३३५	-	-	२	५	५	३०	१५	१४

तक्ता क्र. १०१ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - १०१ (चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
४	तुळजापूर	एकूण	१५६६.४	११०	१२०	१	२	२०	३१	१,७२	८८	८४
		ग्रामीण	१५१७.१	९६	१२०	१	-	२६	२६	१,४५	७४	७१
		नागरी	४९.३	५३९	-	-	२	४	५	२७	१४	१३
५	परंडा	एकूण	१०५२.६	१११	११५	२	१	२१	२१	१,१६	५९	५७
		ग्रामीण	१०२०.०	१०४	११५	२	-	१९	१९	१,०६	५४	५२
		नागरी	३२.६	३३५	-	-	१	२	२	११	६	५
६	भूम	एकूण	८७८.५	११६	९४	१	१	१८	१८	१,०२	५२	५२
		ग्रामीण	८३७.५	११०	९४	१	-	१६	१६	९२	४७	४५
		नागरी	४१.०	२५१	-	-	१	२	२	१०	५	५

टीप:- १) आकडे पूर्णांकित केल्याने वरजा जुळणार नाहीत.

२) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ छेड्यांचा माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक - १.२

१९५१ पासुनचा लोकसंख्येमधील दशवार्षिक परक.

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(लोकसंख्ये आकडे हजाराने)

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती		पुरुष		स्त्रिया		दर वौरस		दशवार्षिक परकाची टक्के							
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	किलो मिटर वारी	दशवार्षिक परकाची टक्के					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६			
	एकूण जिल्हा	१९८१	१०३०	९००	१३०	५२६	४५२	६७	५०४	४४१	६३	१३७	+	१०.९३	+	८.४०	+	३२.६४
		१९७१	९२८	८३०	९८	४७६	४२५	५२	४५२	४०५	४७	१२४	+	२७.८५	+	२६.४१	+	४१.३७
		१९६१	७२६	६५६	७०	२७३	३३६	३६	३५३	३२०	३३	९७	+	२०.३५	+	२४.२१	+	६.९२
		१९५१	६०३	५२८	७५	३१०	२७१	३९	२९४	२५७	३६	८०	+	९.८५	+	४.९९	+	५८.३३
१	उस्मानाबाद	१९८१	२३४	१९५	३९	१२१	१००	२०	११३	९४	१९	१८०	+	१६.५३	+	१२.३२	+	४३.२२
		१९७१	२००	१७३	२७	१०३	८९	१४	९८	८५	१३	१५०	+	२९.५०	+	२७.४१	+	४४.५८
		१९६१	१५५	१३६	१९	७९	६९	१०	७५	६७	९	१२१	+	२०.३९	+	२४.०६	+	०.७४
		१९५१	१२९	११०	१९	६६	५६	१०	६२	५३	९	१००	+	उ.ना.	+	उ.ना.	+	उ.ना.
२	कळंब	१९८१	१७५	१६१	१४	८९	८२	७	८६	७९	७	१४३	+	९.१३	+	७.३७	+	३४.९६
		१९७१	१६१	१५०	१०	८२	७४	५	७८	७३	५	१३१	+	२६.५७	+	२५.७५	+	४०.००
		१९६१	१३७	१२०	७	६५	६१	४	६२	५८	३	१०३	+	१९.८१	+	१९.४६	+	२५.७७
		१९५१	१०६	१००	६	५४	५१	३	५२	४९	३	८६	+	उ.ना.	+	उ.ना.	+	उ.ना.

तक्ता क्र. १.२ पुढे चालू.....

(६)

तक्ता क्रमांक - १०२ (वालु)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
३	उमरगा	१९८१	२३०	२०१	३०	११७	१०२	१५	११३	९९	१४	१५४ +	९००२ +	७०५५ +	२००१७
		१९७१	२११	१८६	२५	१०९	९६	१३	१०२	९१	११	१४१ +	२९०९३ +	१२८०६९ +	४००१८
		१९६१	१६२	१४५	१८	८३	७४	९	७९	७१	८	१०८ +	२००९४ +	१२८०४३ +	१८०३८
		१९५१	१३४	११३	२१	६९	५८	११	६५	५५	१०	८० +	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
४	तुळजापूर	१९८१	१७२	१४५	२७	८८	७४	१४	८४	७१	१३	११० +	९०६५ +	६००३ +	३४०७८
		१९७१	१५७	१३७	२०	८१	८१	१०	७६	६७	१०	१०० +	२९०८७ +	१२८०१७ +	४३०४६
		१९६१	१२१	१०७	१४	६३	५५	७	५८	५२	७	७७ +	१६०८७ +	११८०२३ +	७०२८
		१९५१	१०३	९१	१३	५४	४७	७	५०	४४	६	६६ +	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
५	परंडा	१९८१	११६	१०६	११	५९	५४	६	५७	५२	५	१११ +	७०९१ +	६०४९ +	२३०८२
		१९७१	१०८	९९	९	५५	५१	५	५३	४९	४	१०३ +	२२०२१ +	१२१०५० +	३००८६
		१९६१	८८	८२	७	४५	४२	३	४३	४०	३	८३ +	२३०४७ +	१२३०४९ +	२२००४
		१९५१	७२	६६	६	३६	३४	३	३५	३२	३	६७ +	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
६	भूम	१९८१	१०२	९२	१०	५२	४७	५	५०	४५	५	११६ +	१२००३ +	११००२१ +	३१०३७
		१९७१	९१	८४	८	४७	४३	४	४५	४१	४	१०४ +	२५०४१ +	१२३०९७ +	४३०१२
		१९६१	७३	६७	५	३७	३४	३	३६	३३	३	८२ +	२२०१७ +	१३६०३३ +	४६०३७
		१९५१	६०	४९	१०	३०	२५	५	२९	२४	५	६७ +	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

(B)

टीप:- १) आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. २) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ व्हडांच्या माहितीचा यात समावेश आहे. आधार:- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक - १०३

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण.

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(लोकसंख्या श्रेण्यात)

अ.क्र.	जिल्हा	वस्ती असलेली गावे							
		२०० पेक्षा कमी	२०० ते ४९९	५०० ते ९९९	१००० ते १९९९				
ता.नु.	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	एकूण जिल्हा	२२	२६	१२०	४३८	२४०	१७६२	२१२	२९४४
१	उस्मानाबाद	४	६	१०	३६	३८	२८३	४५	६२१
२	कळंब	४	६	१४	५३	३३	२३२	४६	६३८
३	उमरगा	१	२	२३	८९	४४	३३२	३५	५०२
४	तुळजापूर	३	१	२१	७९	४४	३२८	३६	५०८
५	परंडा	५	४	२५	८४	४९	३५०	२७	३७७
६	भूम	५	७	२७	९८	३२	२३५	२३	२९८

तक्ता क्र. १०३ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - १-३ (घालु)

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	वस्ती असलेली						एकूण	ओसाड गावांची संख्या	
		२००० ते ४९९९	५००० ते ९९९९	१०,००० आणि त्याहून जास्त						
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
१	एकूण जिल्हा	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
१	उस्मानाबाद	२१	५७२	४	१७८	१	१३९	१२३	१९४५	२
२	कळंब	२१	६२०	११	६५	-	-	११९	१६१४	२
३	उमरगा	२६	८६०	४	२२१	-	-	१३३	२००६	-
४	तुळजापूर	१५	४६७	१	७२	-	-	१२०	१४६५	१
५	परंडा	९	२४२	-	-	-	-	११५	१०५७	२
६	भूम	६	१७९	-	-	१	१०३	९४	९१९	१

(३)

टीप:- १) आकडे पूर्णांकात केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत.

२) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक - १०४

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोक्संख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण.

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(संख्या हजारात)

अ.क्र.	जिल्हा	लोक्संख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या.													
तालुका	५००० पेक्षा कमी	५००० ते ९९९९	१०००० ते १९९९९	२०००० ते ४९९९९	५०००० ते ९९९९९	१००००० व त्या	हून अधिक								
	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	
१	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	
	सकून जिल्हा	-	१	१०	६	८२	१	३९	-	-	-	-	८	१३१	
१	उस्मानाबाद	-	-	-	-	-	१	३९	-	-	-	-	१	३९	
२	कळंब	-	-	-	१	१४	-	-	-	-	-	-	१	१४	
३	उमरगा	-	-	-	२	३०	-	-	-	-	-	-	२	३०	
४	तुळजापूर	-	१	अ १०	१	१४	-	-	-	-	-	-	२	२७	
५	परंडा	-	-	-	१	११	-	-	-	-	-	-	१	११	
६	भूम	-	-	-	१	१०	-	-	-	-	-	-	१	१०	

टीप:- १) आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. २) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यांत आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे. ३) अ = तुळजापूर तालुक्यात दाखविलेल्या एका शहरांची लोक्संख्या ९६६५ आहे. म्हणून ते शहर पाच हजार ते ९९९९ मध्ये दाखविले आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक - १०५

१९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व न करणारे यांची लोकांख्या.

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(आकडे शेकड्यात)

अ.क्र.	काम करणा-यांचा वर्ग	ग्रामीण नागरी एकूण	जिल्ह्याची एकूण						
			उस्मानाबाद	कर्ळ	उमरगा	तुळजापूर	परंडा	भूम	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	शेतकरी	ग्रामीण	१७०५	३३६	३६२	३२५	२४३	२२९	२१०
		नागरी	२१	६	४	१७	९	६	८
		एकूण	१७५५	३४२	३६६	३४२	२५२	२३५	२१८
२	शेत मजूर	ग्रामीण	१५४७	३६४	२४६	३८२	२९८	१४८	१०८
		नागरी	१०२	२०	७	३८	२३	१०	११
		एकूण	१६५५	३८४	२५३	४२०	३२१	१५८	११९
३	घरगुती उद्योग, वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरस्ती इत्यादी	ग्रामीण	६२	१०	१४	१६	८	७	७
		नागरी	८	१	१	२	१	१	१
		एकूण	७०	११	१५	१७	९	८	९
४	इतर काम करणारे (अ)	ग्रामीण	४४३	१०८	६५	९५	६३	५६	५६
		नागरी	२१५	७३	२७	३७	४५	१७	१५
		एकूण	६५८	१८१	९२	१३२	१०८	७३	७२

तक्ता क्रमांक - १०५ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - १०५ (चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
५	एकूण मुख्य काम करणारे	ग्रामीण	३७५७	८१७	६८७	८१८	६१२	४४०	३८२
		नागरी	३८२	१०१	३९	९४	७९	३४	३६
		एकूण	४१३९	९१८	७२६	९१२	६९१	४७४	४१८
६	सीमांतीक काम करणारे	ग्रामीण	५१५	६८	१२८	९२	५७	८५	८५
		नागरी	१९	२	४	४	३	४	३
		एकूण	५३३	७०	१३२	९६	६०	८८	८८
७	एकूण काम न करणारे	ग्रामीण	४७२४	१०६०	७९९	१०९६	७८५	५३१	४५३
		नागरी	९०१	२८८	९५	१९८	१८५	७२	६४
		एकूण	५६२५	१३४८	८९४	१२९३	९७०	६०२	५१८
८	एकूण लोकसंख्या (५+६+७)	ग्रामीण	८९९५	१९४५	१६१४	२००५	१४५५	१९५६	९२०
		नागरी	१३०३	३९१	१३८	२९५	२६६	१०९	१०३
		एकूण	१०२९८	२३३६	१७५२	२३००	१७२१	११६५	१०२३

टीप:- अ = यात पशु संवर्धन, जंगलकाम, मत्स्यमारी, शिकार, पळे, पळबागा आणि तत् संबंधी क्षेत्र, तसेच खाण व दगडकाम करणा-यांच्या समावेश आहे. त्याच प्रमाणे बांधकाम, व्यापार व वाणिज्य, परिवहन, साठवण व दळणवळण, घरगुती उद्योगा खेरीज वस्तु निर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्ती व इतर यांचा समावेश आहे.

१) आकडे पूर्णकात केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत.

२) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक - १०६

१९८१ च्या जनगणनेनुसार अ) वयोगटानुसार आणि (आकडे शेकड्यात)
ब) धर्मानुसार वर्गीकरण (अनिर्दिशत)

जिल्हा:- उस्मानाबाद

बाब	सर्व	०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४९	५०-५९	६० व त्या	अनिर्दिशत
	वयोगट									हून अधिक	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
एकूण	२२३०६	९२२२	१९५२	१७१२	१५४३	१३९८	१३२१	२११३	१४०४	१६१८	२४
ग्रामीण	१८८७४	७७८९	१६०९	१४०३	१२८०	११७२	११२३	१८२५	१३३१	१४२२	२०
नागरी	३४३२	१४३३	३४३	३०८	२६३	२२५	१९८	२८८	१७४	१९५	४

ब) धर्मानुसार लोकसंख्या.

बाब	सर्व धर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिन्दू	जैन	मुस्लीम	शीख	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९
एकूण	१०१०८	३४०	७	८७५३	५४	९५२	१	१
ग्रामीण	८८०६	२७३	५	७८३७	३६	६५४	अ	१
नागरी	१३०२	६७	२	९१६	१९	२९८	अ	अ

टीप:- १) १०६ अ) आणि १०६ ब) करिता आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. २) अ = आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत. ३) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश नाही. ४) तक्ता क्रमांक १०६ (अ) पत्रत जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती दिलेली आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक - १०७

तालुका निहाय १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती.

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(आकडे हजारात)

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	सकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			नव बौध्द			सकूण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	स्त्रिया	पुरुष	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
	सकूण जिल्हा	सकूण	१४५	७४	७१	१४२०	१०	१०	४५३४	२३३९	२२०५	४६९८	४६१८	२२८६
		ग्रामीण	१३२	६७	६५	१८	९	९	४२२९	२१७५	२०५४	४३७९	२२५१	२१२८
		नागरी	१३	७	६	२	१	१	३०५	१५४	१५१	३२०	१६२	१५८
१	उस्मानाबाद	सकूण	३०	१५	१५	१५७	४	३	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३७	१९	१८
		ग्रामीण	२७	१४	१३	६	३	३	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३३	१७	१६
		नागरी	३	२	१	१	(अ)	(अ)	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	४	२७	१
२	कळंब	सकूण	२६	१३	१३	४	२	२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३०	१५	१५
		ग्रामीण	२५	१२	१२	३	२	२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२८	१४	१४
		नागरी	१	(अ)	(अ)	(अ)	(अ)	(अ)	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१	(अ)	(अ)
३	उमरगा	सकूण	३६	१८	१८	५	२	२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	४१	२०	२०
		ग्रामीण	३१	१६	१५	४	२	२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३५	१८	१७
		नागरी	५	३	३	(अ)	(अ)	(२)	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	५	३	२

(११)

तक्ता क्रमांक १०७ पुढे दालू.

तक्ता क्रमांक - १०७ (चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
४	जुळणापूर	एकूण	२७	१३	१३	२	१	१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२८	१४	१४
		ग्रामीण	२४	१२	१२	२	१	१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	२५	१४	१४
		नागरी	३	१	१	(अ)	(अ)	(अ)	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३	१	१
५	परंडा	एकूण	१५	७	७	२	१	१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१६	८	८
		ग्रामीण	१४	७	७	१	१	१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१५	८	८
		नागरी	१	१	(अ)	(अ)	(अ)	(अ)	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१	१	(अ)
६	भूम	एकूण	१२	६	६	१	१	१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१३	६	६
		ग्रामीण	१२	६	६	१	(अ)	(अ)	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१३	६	६
		नागरी	१	(अ)	(अ)	(अ)	(अ)	(अ)	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	१	(अ)	(अ)

टीप:- १) उ.ना. = उपलब्ध नाही. २) अ = आकडे दिलेल्या प्रमाणकाच्या अद्यपेक्षा कमी आहेत. ३) आकडे पूर्णांकित केल्याने देरजा जुळणार नाहीत. ४) सोलापूर जिल्ह्यातून वर्ग करण्यात आलेल्या माहितीचा यात समावेश आहे. ५) स्तंभ १० ते १२ मधील जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची आहे.

आधार :- १) १९८१ जनगणना प्रकाशन.

२) अर्थ व सांख्यिकी संवालय, मुंबई.

(१३)

तक्ता क्रमांक १०८

१९८१ च्या जनगणनेनुसार भिंती / छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्री-
नुसार घरांचे वर्गीकरण.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	एकूण ग्रामीण नागरी	संख्या
१	२	३	४
	एकूण गणना घरे.	एकूण	३८२५३०
		ग्रामीण	३२३६१०
		नागरी	५८९२०
१	भिंतीची सामुग्री. १) गंवत, पाने, वेळू व बांबू.	एकूण	४०३००
		ग्रामीण	३५९२०
		नागरी	४३८०
२	भाती	एकूण	६१५७०
		ग्रामीण	५४९००
		नागरी	६६७०
३	कच्चा-विटा	एकूण	२०४००
		ग्रामीण	१४६७५
		नागरी	५७२५
४	लाकूड	एकूण	१४३०
		ग्रामीण	६७०
		नागरी	७६०
५	पक्क्या विटा	एकूण	१८७७०
		ग्रामीण	४८६०
		नागरी	१३२१०
६	गॅल्व्हेनाईज्ड लोखंडी भिंती इतर धातुचे पत्रे.	एकूण	१७९५
		ग्रामीण	१२३५
		नागरी	५६०
७	दगड	एकूण	२३३२१०
		ग्रामीण	२०८९०५
		नागरी	२४३०५
८	सिमेंट कांक्रिट	एकूण	२९९५
		ग्रामीण	७५५
		नागरी	२२४०

तक्ता क्र. १०८ पुढे चालू ...

(१४)

तक्ता क्रमांक - १०८ (वालु)

१	२	३	४
१	वर उल्लेखिलेल्या व्यक्तीगत इतर सामुग्री	एकूण ग्रामीण नागरी	२०६० १६२० ३७०
२	छप्परासाठी वापरलेली सामुग्री	एकूण	१५८६१५
	१) गवत, पाने, केळू, माती, कढ्या विटा किंवा बांधू	ग्रामीण नागरी	१५१८१५ ६८००
	२) कौल, तक्ती दगड कंकर	एकूण ग्रामीण नागरी	३६१०० ३२६३० ३४७०
	३) पन्हाळी लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातुचे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	१६६३२५ १२७४३० ३८६९५
४	४) अॅस्बेस्टॉस सिमेंटचे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	१३७० ५६० ८१०
	५) विटा व चुना	एकूण ग्रामीण नागरी	२६२५ १८५० ८४५
	६) दगड	एकूण ग्रामीण नागरी	११२५ ९२५ २००
	७) प्रपातित सिमेंट कोंक्रीट	एकूण ग्रामीण नागरी	८९६५ १९२० ७०४५
	८) इतर वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	एकूण ग्रामीण नागरी	७५३५ ६४८० १०५५

टीप:-१) नांदेड उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही.

म्हणून पूर्वीच्या जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती दिली आहे.

२) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश नाही.

आधार:- १९८१ जनगणना प्रकाशन भाग आठ एन. बी. (१).

(१५)

तक्ता क्रमांक - १०२

१९८१ च्या जनगणनेनुसार आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१	१) एकूण कुटुंबे	संख्या	३२५६९५	५९३०५	३८५०००
	२) घरांच्या मालकी बाबतची स्थिती.				
	अ) स्वतःची घरे असलेली.	"	२९१२७०	३०९२५	३२२१९५
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	"	३२३४०	२७९९५	६०३३५
२	एक व्यक्ती कुटुंबे.				
	१) एकूण कुटुंबे	"	१३४९५	३६४५	१७१४०
	२) घरांच्या मालकी बाबतची स्थिती.				
	अ) स्वतःची घरे असलेली	"	९०८०	८७०	९९५०
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	"	४०४५	२५६०	६६०५
३	दोन व्यक्तींची कुटुंबे.				
	१) एकूण कुटुंबे	संख्या	२०९१५	५१९५	२६११०
	२) घरांच्या मालकी बाबतची स्थिती.				
	अ) स्वतःची घरे असलेली.	संख्या	१७३७५	१७५५	१९१३०
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	"	३२४५	३३७०	६६१५
४	तीन व्यक्तींची कुटुंबे.				
	१) एकूण कुटुंबे	"	३१६२५	६०९५	३७७२०
	२) घरांच्या मालकी बाबतची स्थिती.				
	अ) स्वतःची घरे असलेली.	"	२६७२५	२१६०	२८८८५
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	"	५४४०	३९२०	९३६०

तक्ता क्रमांक १-२ पुढे वाळू

(१६)
तक्ता क्रमांक - १-९ (वालु)

१ २ ३ ४ ५ ६

५ चार व्यक्तींची कुटुंबे.

१) एकूण कुटुंबे " ४६१८५ ७७७० ५३२५५

२) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती.

अ) स्वतःची घरे असलेली संख्या ४०३२ ३२३५ ४३५८५

ब) भाड्याच्या घरात रहाणारी " ५४२५ ४४२० २२८५

६ पाच व्यक्तींची कुटुंबे.

१) एकूण कुटुंबे संख्या ५६२१० २०३५ ६५२४५

२) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती.

अ) स्वतःची घरे असलेली संख्या ५०२६० ४३८५ ५५३४५

ब) भाड्याच्या घरात रहाणारी " ५६४५ ४६४० १०२८५

७ सहा किंवा अधिक व्यक्तींची कुटुंबे.

१) एकूण कुटुंबे संख्या १५६५६५ २७५६५ १८४१३०

२) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती.

अ) स्वतःची घरे असलेली संख्या १४६८१० १८४२० १६५३००

ब) भाड्याच्या घरात रहाणारी संख्या २३४० २०१५ १८३५५

टीप:- १) यात नवीनिर्मित लातूर जिल्ह्यातील माहितीचा समावेश आहे.

२) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खड्यांच्या माहितीचा यात समावेश नाही.

३) या तक्त्यातील एकूण कुटुंबांच्या संख्येत बेघर कुटुंबांच्या समावेश आहे. व संस्था कुटुंबांचा समावेश नाही. त्यामुळे एकूण कुटुंबांची संख्या जुळणार नाही.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन भाग ८ व ९ व १० व ११ (२) घर वांधणी अहवाल.

(१७)

तक्ता क्रमांक - १०१०

अपंगतेनुसार अपंगांची संख्या (१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे)

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	पूर्णतः अंध	पूर्णतः पांगळे	पूर्णतः मूक	एकूण
१	२	३	४	५	६
	एकूण जिल्हा	१०६५	६७१	३६१	२०९७
१	उस्मानाबाद	२४३	१५०	६४	४५७
२	कळंब	१६१	९१	५१	३०३
३	उमरगा	२०५	१७५	७१	४५१
४	तुळजापूर	१७३	११३	७०	३५६
५	परंडा	१३४	६६	४४	२४४
६	भूम	१४९	७६	६१	२८६

टीप:- सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या
आठ क्षेत्रांच्या माहितीचा यात समावेश नाही.

आधार :- १९८१ प्रकाशन मासिक बारा भाग सात.

तक्ता क्रमांक १-११

जनगणना घरे आणि त्याचा वापर १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

सूच्य	सूच्य	जनगणनेच्या	जनगणना घरांचा वापर.										
ग्रामीण	जनगणना	सुरवातीला	राहणे	दुकान	पत्रशाळा	हॉटेल	उपहार	व्यवसाया	कारखाने	रेस्टॉरंट्स	करमणूक	पुजास्थाने	इतर
नागरी	घरे	रिकामी		आणि	(कुटीर-	धर्मशाळा	घरे	ची घरे	पत्रशाळा	मिठाईची	पंचायत	(देवळे, चर्च	
		असलेली		राहणे	उद्योगसह	पर्यटन	सोडून	आणि	कार्यशाळा	दुकाने	घरे,	सांस्कृतिक	गुरूद्वार,
		घरे			आणि	घरे	दुकाने	कार्यालये	छप्परे	आणि	सांस्कृतिक	केंद्र इ.	इत्यादी
					राहणे)	इत्यादी			इत्यादी	उपहारगृहे	पुजा-	स्थाने	
											सोडून		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
	४६४२४५	२३८४५	३५५३१५	३७४०	७५४५	६८५	१३२२५	२६३०	६७३५	१८७०	१०७५	५११५	४२४६५
ग्रामीण	३९४६६०	१९३००	३०४००५	३३१०	६६८०	५२५	८३५०	१८९५	४६७५	११७५	२४०	४६४५	३९१६०
नागरी	६९५८५	४५४५	५१३१०	४३०	८६५	१६०	४८७५	७३५	२०६०	६९५	१३५	४७०	३३०५

टीप:- १) नविन उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नाही म्हणून जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती दिलेली आहे.

२) तोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश नाही.

आधार:- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

१ तक्ता क्रमांक - २. १

निचडक केंद्रातील सामान्य पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य- वर्षा: १९९०
जिल्हा:- उस्मानाबाद

(पर्जन्या मिली मिटरमध्ये)

अ. क्र.	महिना	केंद्र:- उस्मानाबाद			केंद्र:- कळंब			केंद्र:- उमरगा		
		सामान्य पर्जन्या	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्या	सामान्य पर्जन्या	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्या	सामान्य पर्जन्या	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	जानेवारी	५	-	-	६	०२	००.८	-	-	-
२	फेब्रुवारी	४	-	-	५	-	-	५	-	-
३	मार्च	७	-	-	६	-	-	६	-	-
४	एप्रिल	१७	-	-	१६	-	-	१६	-	-
५	मे	२१	-	-	३३	८	१७८.२	३०	८	१०९.४
६	जून	१४८	१३	१९९.४	१४७	१८	१५३.४	१४६	१६	२५९.१
७	जुलै	१६१	८	८९.०	१२२	९	१४७.२	१३१	१३	८१.८
८	ऑगस्ट	१४२	१३	२८८.६	११६	१६	२०८.२	१४१	१५	३६९.९
९	सप्टेंबर	२११	९	१७८.०	१९०	८	१२२.६	१७१	११	५६.४
१०	ऑक्टोबर	५४	१०	१४८.०	३२	११	३०६.०	२५	१२	२४१.४
११	नोव्हेंबर	२४	-	-	२८	४	२३.४	२०	१	६.२
१२	डिसेंबर	८	-	-	६	-	-	४	-	-
एकूण		८०९	५३	८९५.०	७०७	७६	११३९.८	६९५	७६	११२४.२

तक्ता क्रमांक २. १ मुद्रे घालू.....

तकता क्रमांक - २.१ (चालू)

		केंद्र: तुळजापूर.			केंद्र: परंडा.			केंद्र: भूम		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	जानेवारी	६	२	१६.८	४	-	-	-	-	-
२	फेब्रुवारी	४	-	-	४	-	-	-	-	-
३	मार्च	४	-	-	३	-	-	-	-	-
४	एप्रिल	१८	-	-	८	-	-	-	-	-
५	मे	३६	१२	२४७.४	३८	१३	१३८.८	-	११	१२२.५
६	जून	१४३	१५	२४६.६	१२५	१३	२,३१३.२	४६	१४	८३.९
७	जुलै	१४४	१३	६४.८	८२	१६	५१.२	१६२	११	४८.५
८	ऑगस्ट	१३७	१८	३०४.४	७२	१६	१७८.८	२२५	१६	१६५.२
९	सप्टेंबर	१९३	१०	१७९.८	१७८	७	१२७.८	२९७	११	५३.६
१०	ऑक्टोबर	४६	१२	१६३.२	४८	१३	२७२.२	६६	१४	१७४.२
११	नोव्हेंबर	२५	३	१६.२	४	१	३६.०	-	३	३५.४
१२	डिसेंबर	७	-	-	७	२	२१.९	-	-	-
रकून		७६३	८२	१२३९.२	५८०	८१	१०३८.९	८०३	८०	६८३.३

आधार :- जिल्हयातील सर्व तहसीलदार.

(२१)

तक्ता क्रमांक - २.२

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान
वर्षा : १९९०-९१. (आकडे सेल्सियस मध्ये)

अ. क्र.	महिना	वर्ष	केंद्र:- उस्मानाबाद	
			कमाल	किमान
१	२		३	४
१	जानेवारी	१९९०	३३.९	११.९
२	फेब्रुवारी	"	३३.७	१४.३
३	मार्च	"	३७.७	१३.१
४	एप्रिल	"	४१.३	१९.३
५	मे	"	४०.१	२०.१
६	जून	"	३३.१	२०.१
७	जुलै	"	३०.९	१०.५
८	ऑगस्ट	"	३१.७	१९.९
९	सप्टेंबर	"	३२.७	१९.५
१०	ऑक्टोबर	"	३०.९	१४.७
११	नोव्हेंबर	"	३१.१	१४.५
१२	डिसेंबर	"	३१.९	११.९
	वर्षा		४१.३	१०.५

आधार:- मुख्याध्यापक व मानसेवी अधीक्षक, हवामान वेधशाळा, जिल्हा-
परिषद, माध्यमिक शाळा, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ३०१

जमिनीच्या वापरासंबंधी माहिती वर्ष: १९८६-८७.

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(क्षेत्र क्रमांक हेक्टरमध्ये)

जिल्हा तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला बिगर शेती वापराखा- लील जमिन	उपलब्ध नसलेले क्षेत्र पडीत आणि लागवडी लायक जमिन	एकूण (४-१)	पडीत जमिनी इतर जमिन. लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	व्यतिरिक्त लागवड न केलेली कायम गुरे वरण व इतर उरण्याची जमिन.	कसलेल्या जमिनी मध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे व फळबागा आलील जमिन	एकूण (७-१-८-९) (९)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
एकूण जिल्हा	७४८५	२६	१००	६१	१६१	३८८	२२३	१७	६२८
उस्मानाबाद	१३२७	-	२०	३	२३	७	३१	-	३८
कळंब	१२२७	५	१६	४	२०	३८	५९	-	९७
उमरगा	१४६५	-	१०	१८	२८	७१	५१	-	१२२
तुळजापूर	१५२४	१२	३०	-	३०	२०७	४३	२	२५२
परंडा	१०५५	-	२२	-	२२	११	१४	-	२५
भूम	८८७	९	२	३६	३८	५४	२५	१५	९४

(२३)

तक्ता क्र. ३०१ पुढे वाळू.....

तकता क्रमांक - ३०१ (यातू)

जिल्हा तालुका	पडीत जमिन		एकूण (११-१२)	निष्क कसलेले क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी केलेले क्षेत्र	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	लागवडी लायक क्षेत्र (७-१-१३-१४)
	यातू पड	इतर पड					
१	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
एकूण जिल्हा	२८१	५०७	७८८	५६६४	४६२	६१२६	६८५७
उस्मानाबाद	-	१०३	१०३	१०२५	५३	११४८	१२०५
कळंब	१६३	४५	२०८	८५७	१३	८७०	११०३
उमरगा	२६	३४	६०	१४१६	२०२	१६१८	१५४७
तुळजापूर	३०	२५२	२८२	२०२	१३१	१०४०	१४०७
परंडा	३०	३१	६१	७७३	४२	८२२	८४५
भूमि	३२	३५	६७	६१४	१३	६२७	७५०

(३३)

टीप:- १) आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत. २) आकडे (००) असल्यामुळे एकूण ही बाब असणा-या स्तंभातील बेरजा कांही ठिकाणी जुळण्याची शक्यता नाही. ३) तकत्यातील आकडेवारी अस्थायी आहे. ४) सोलापूर जिल्ह्यातून - उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- जिल्हा निरीक्षक, भूमि अभिलेख, उस्मानाबाद.

गाडे/३०६१९२२

तक्ता क्रमांक - ३०२

तालुकाधार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र वर्ग: १९८६-८७

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

जिल्हा	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	सुकुण ज्वारी	बाजरी	मका	राळा	इतर तृणधान्ये	सुकुण तृणधान्ये	हरभरा	
तालुका	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
सुकुण जिल्हा	१०६८५	३०८५४	१३५५५२	१६९९५१	२९५५०३	५३८९	२०३३	४९७	३७३६	३४८६९७	२४७४०	
उस्मानाबाद	२३१०	७९९०	२८४६१	३२७९१	६१२५२	-	३२१	१३८	-	७२०११	८३१०	
कळंड	१०३०	५६००	२५९२५	१०,०००	३५९२५	-	-	-	२५	४२५८०	२३००	
उमरगा	२१५०	४६२०	५३२३०	२८४१०	८१६४०	२११०	७०८	३५०	६१२	९२१९०	५९५०	
तुळजापूर	४१३५	५४७२	६२००	२७०७५	३३२७५	१०५१	६५७	-	९४१	४५५३१	४५०९	
परंडा	५८८	३१७५	-	५४८०८	५४८०८	४३३	-	-	-	५९००४	५६५	
भूम	४७२	३९९७	११७३६	१६८६७	२८६०३	१७९५	३४७	९	२१५८	३७३८१	३१०६	

(३४)

तक्ता क्र. ३०२ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ३०२ (वालू)

जिल्हा तालुका	तूर	उडीद	मूग	इतर कडधान्ये	सुकुण कडधान्ये	सुकुण अन्नधान्ये	उस	मसाल्याचे पदार्थ	सुकुण फळे	सुकुण भाजीपाला	संकीर्ण जाय पदार्थ	सुकुण जाय पदार्थ
१	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४
सुकुण जिल्हा	४९८७१	२२७९०	९०४१	२७६०	१०९२०२	४५७८९९	९३१२	५५२०	१९२६	७२१४	-	४८१८७१
उस्मानाबाद	९७१०	२१३१	१९११	-	२२०६२	९४०७३	२१७५	११५१	११६	२२३	-	९७७३८
कळंब	२७०	-	-	२५०	२८२०	४५४००	१२५०	-	-	-	-	४६६५०
उमरगा	१२५४०	१३३४५	५४८०	१७२०	३९०३५	१३१२२५	१७५६	१३६३	५१३	६१३	-	१३५५५० (क)
तुळजापूर	१२३९१	६२२५	६३८	१८	२३७८१	६९३१३	२११२	८६३	१३०६	५८३१	-	७९३२४
परंठा	८१७३	५८	१७२	-	८९६८	६७९७२	१५४०	५२७	१९	२०८	-	७०२६६
भूम	६७८७	१०३१	८४०	७७२	१२५३६	४९९१७	४७९	१६१६	७२	२५९	-	५२३४३

तक्ता क्रमांक ३०२ पुढे वालू

तक्ता क्रमांक - ३०२ (वालू)

जिल्हा तालुका	कापूस	इतर तंतु पिके	एकूण तंतु पिके	धुईमूंगे	तीळ	करडई	जवस	इतर गळीतांची धान्ये	एकूण गळीतांची धान्ये	तेंबाणु	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ
१	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६
एकूण जिल्हा	३५	३५२१	३५५६	२०५१६	४६६४	२१२२७	३०२५	३५२५७	८६१६०	४७	-	४७
उस्मानाबाद	३५	४२८	४६३	३१४३	४१५	६३३०	८०१	५२२५	१६६१४	४०	-	४०
ळंढ	-	-	-	१०२५	-	१००	५०	२५५	१४३०	-	-	-
उमरगा	-	१४५०	१४५०	३८४०	३८२०	२२६५	१२२५	१३३३६	२४५५६	२	-	२
तुळजापूर	-	१२०७	१२६७	१२१७०	२२	३६०	१४०	२००८	२१७००	-	-	-
परंडा	-	-	-	-	१४५	१०३८२	३४३	१०७१	११२४१	-	-	-
भूम	-	४३६	४३६	३३८	२६२	२४२०	४६६	६३६३	२९१९	५	-	५

(२६)

तक्ता क्र. ३०२ पुढे वालू

-तक्ता क्रमांक - ३०२ (वाल्) -

जिल्हा तालुका	वा-यावी पिके	हिरवळी पिके	संकीर्ण अजाघ पिके	स्कूण अजाघ पिके	लागवडी जालील स्कूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी- जाली कसेले क्षेत्र	लागवडी जालील निष्क क्षेत्र
१	३७	३८	३९	४०	४१	४३	४३
स्कूण जिल्हा	४०९६५	उ.ना.	३७	१३०७६५	६१२६३६	४६१९७	५६६४३९
उस्मानाबाद	१०	उ.ना.	-	१७१२७	११४८६५	५३१७	१०९५४८
दळब	३८९३५	उ.ना.	-	४०३६५	८७०१५	१३३२	८५६८३
उमरगा	२६०	उ.ना.	-	२६२६८	१६१८१८	२०२२८	१४१५९०
तुळजापूर	१७४८	उ.ना.	-	२४६५५	१०३९७९	१३१०७	९०८७२
परंडा	-	उ.ना.	-	११९४१	८२२०७	४९००	७७३०७
भूम	१२	उ.ना.	३७	१०४०९	६२७५२	१३१३	६१४३९

(६)

टीप:- १) तक्त्यातील आकडेवारी अस्थायी आहे. २) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात, र्ग करण्यात आलेल्या आठ
अक्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- जिल्हा निरिक्षक भूमि अभिलेज, उस्मानाबाद.

गाडे/३०६१९९२

तक्ता क्रमांक - ३०३

मुख्य प्रिकावे दर हेक्टरी उत्पन्न व स्कूण उत्पादन वर्ष: १९९०-९१ (अंतिम
जिल्हा: - उस्मानाबाद (अंतिम अंदाज)

अ.क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पन्न (किलो मध्ये)	उत्पादन (शेअर टनामध्ये)
१	२	३	४
१	तांदुळ	९५९	१४०
२	गहू	९५९	२५६
३	ज्वारी	८५७	२५२२
४	बाजरी	२२१	४४
५	बाली	७५०	३
६	मका	१९३७	१५३
७	नावणी	-	-
८	इतर धान्ये	-	-
९	स्कूण धान्ये	८५८	३१२३
१०	हरभरा	५०९	२०४
११	तूर	२७२	२२७
१२	उडीद	३८५	४२
१३	मूग	२९६	४५
१४	मसूर	४००	४
१५	इतर कडधान्ये	३३	३
१६	स्कूण कडधान्ये	३४७	५५५
१७	जवस	२१५	४०
१८	तीळ	२५६	२२
१९	भुईमूग-वेण	६३९	१६१
२०	मोहरी व रोई	-	-
२१	सरंडी	२८६	२
२२	नारळ (लाळ नग)	-	-
२३	उस (केनट्या स्वस्मात)	७३९११	१४९३०
२४	कापूस	-	-
२५	ताग	-	-
२६	मेस्टा (अंबाडी) ("००" गाठी)	२९२	७३
२७	तंबाडु	१०००	१
२८	स्कूण ओषधी व आम्ली पदार्थ	-	-
२९	आले	११४३	८
३०	मिर्ची	४००	१४
३१	हळद	१२७५	२५०
३२	बटाटा	२३३३	१

टीप: - उसाचे उत्पादन केनट्या स्वस्मात आहे. २) बांबू क्र. २६
मेस्टा १ गाठ=१८० किलो गुम

आधार :- कृषि संजालनालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - ३०४

विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र वर्ष १९८६-८७ (क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

जिल्हा:- उस्मानाबाद

जिल्हा	ओलिताखालील निष्क क्षेत्र		ओलिताखालील निष्क क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र
तालुका	पृष्ठभागीय	विहिरी		
१	२	३	४	५
एकूण जिल्हा	१९८१५	५०३७७	७०२३२	१००७७६
उस्मानाबाद	४७५०	१६२१८	२०९६८	२३५७६
कळंब	-	१३४००	१३४००	१२०९५
उमरगा	-	५७२०	५७२०	९३०७
तुळजापूर	१३६५३	११२९१	२४९४४	३००४५
पूरंडा	४२०	४००	५००	७९८१
भूम	९९२	३७०८	४७००	१०७७२

टीप:- १) तक्त्यातील आकडेवारी अस्थायी आहे.

२) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्गीकरणघात आलेल्या आठ ठिकाणांचा यात समावेश आहे.

आधार :- जिल्हा निरीक्षक, भूमि अभिलेख, उस्मानाबाद.

गाडे/३०६१९९२

तक्ता क्रमांक = ३५

निरतिराक्या पिकावलील तालुकावार बागायत क्षेत्र वर्ष: १९८६-८७

जिल्हा: - उस्मानाबाद	(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)										
जिल्हा	तांदूळ	गहू	जरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	सुक्या ज्वारी	बाजरी	मका	राळा	इतर तृणधान्ये	सुक्या तृणधान्ये	
तालुका	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
सुक्या जिल्हा	२७६०	१३३१५	८५९३	२४९११	३३५०४	उ.ना.	१००	उ.ना.	९७२	५०६५१	
उस्मानाबाद	१०८४	३३०४	३२३५	१०५६६	१३८०१	उ.ना.	-	उ.ना.	-	१२१८९	
कळंब	१०३०	२७८४	४१३३	३३०१	७३३४	उ.ना.	-	उ.ना.	-	१११४८	
उमरगा	५२०	२०५०	७५०	४२०	११७०	उ.ना.	७५	उ.ना.	४०१	४२१६	
तुळजापूर	-	२६४७	४७५	२९२२	३३९७	उ.ना.	-	उ.ना.	५५०	६५९४	
परंडा	१२६	२७५	-	२४९७	२४९७	उ.ना.	-	उ.ना.	-	२८९८	
भूम	-	२२५५	-	५३०५	५३०५	उ.ना.	२५	उ.ना.	२१	७६०६	

तक्ता क्रमांक ३५ पुढे चालू.....

(३०)

तक्ता क्रमांक - ३०५ (वालू)

जिल्हा तालुका	हरभरा	तूर	भूग	इतर कडधान्ये	स्कूण कडधान्ये	स्कूण अन्नधान्ये (११-१६)	जस	मिरवी	हळद	स्कूण मसा- ल्याये पदार्थ	स्कूण फळे	बटाटा
१	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
स्कूण जिल्हा	८४१८	२८४	९८	८८	८८८८	५९५३९	८१८४	२२०७	३८५	३७९४	४६१	१९
उस्मानाबाद	३७६	-	-	-	३७६	१८५६५	२१७५	८८०	६८	११५१	९४	१९
कळंब	५८०३	२८४	-	७८	६१६५	१७३१३	१२५०	-	-	-	-	-
उमरगा	१०५०	-	-	-	१०५०	५२६६	१७५६	४५७	१८	१३४५	९२	-
तुळजापूर	३९८	-	९८	-	४९६	७०२०	२११२	४८२	२६५	८११	२२२	-
परंडा	४५	-	-	-	४५	२९४३	५६०	२९५	१५	३२७	३७	-
भूम	७४६	-	-	१०	७५६	८३६२	३३१	९३	१९	१६०	१६	-

(३१)

तक्ता क्र. ३०५ पुढे वालू.....

तक्ता क्रमांक - ३०५ (वालु)

जिल्हा तालुका	• एकूण भाजीपाला	• संकीर्ण खाद्य पिके	• एकूण खाद्य पिके	• कापूस	• इतर तंतू पिके	• एकूण तंतू पिके	• भुईमूग	• तीळ	• जवस	• करडई	इतर गळीतांची धान्ये
१	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४
एकूण जिल्हा	७१९५	१७	८१८०१	-	९	९	६८९७	-	२७	३१२०	७३५७
उस्मानाबाद	४०४	-	२३३५६	-	-	-	१६०	-	-	-	६०
ळढ	-	-	१८५६३	-	-	-	६७	-	२७	२३६	३००
उमरगा	२११	-	९१४५	-	-	-	-	-	-	-	-
तुळजापूर	६०८९	-	१७०७१	-	९	९	५७१०	-	-	८५	५७९५
परंडा	४१७	१७	४६११	-	-	-	५८५	-	-	२७८५	-
भूम	७४	-	९०५५	-	-	-	३७५	-	-	१२	१३०२

तक्ता क्र. ३०५ पुढे वालु

तक्ता क्रमांक - ३०५ (वालू)

जिल्हा तालुका	एकूण गळी- ताची धान्ये	तंबाबु	इतर औष्ठी व मादक पदार्थ	एकूण औष्ठी व मादक पदार्थ	वा-यावी पिके	हिरवळी पिके	संकीर्ण अजाघ पिके	एकूण अजाघ पिके	ओलितावालील एकूण क्षेत्र
१	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३
एकूण जिल्हा	१७४०१	२	-	२	१५६३	-	-	१८९७५	१००७७६
उस्मानाबाद	२२०	-	-	-	-	-	-	२२०	२३५७६
कळंब	५३२	-	-	-	-	-	-	५३२	१९०९५
उमरंगा	-	२	-	२	१६०	-	-	१६२	९३०७
तुळजापूर	११५९०	-	-	-	१३७५	-	-	१२९७४	३००४५
परंठा	३३७०	-	-	-	-	-	-	३३७०	७९८१
भूम	१६८९	-	-	-	२८	-	-	१४१७	१०७७२

(३३)

टीप:- १) आकडेवारी अस्थायी आहे. २) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या खेड्यांचा यात समावेश आहे.

आधार :- जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख, उस्मानाबाद.

गाडे/३०६१९९२

तक्ता क्रमांक - ३६ (अ)

तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी वर्ष: १९८६-८७

जिल्हा:- उस्मानाबाद

अ.क्र. जिल्हा सिंचन विहिरीची संख्या वापरात असलेल्या विहिरीवर बसविलेले वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी खेरीज
तालुका विद्युत पंप विहिरीची संख्या इतर विहिरीची संख्या
(१९८६ अडोर)

क्र. १	२	३	४	५	६	७
१	उस्मानाबाद	५१३२	७९१६	९०३	१३८	४३२
२	कळंब	५९८६	६२५२	४००	-	८५०
३	उमरगा	५४११	३५६४	३२२८	२४०	८०३
४	तुळजापूर	५२६३	२००७	७१७	१२३	५३०
५	परंडा	४६३१	२९२३	६४५	७६०	३४१
६	भूम	६१८३	२७५७	४१३	१२८७	२६४
	एकूण जिल्हा	३२५७९	२५७१९	६३०६	२५४८	३२२०

टीप:- १) आकडे अस्थायी आहेत.

२) आकडेवारी अस्थायी असल्यामुळे विद्युत पंपांची आकडेवारी जिल्हा त्नु व पीक अहवालानुसार देण्यात आली आहे.

आधार :- जिल्हा निरीक्षक, भूमि अभिलेख, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ३.६ (ब)

तालुकावार कुपनलिका, हात पंप आणि विद्युत पंपांची माहिती वर्ष : १९९०-९१,

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	ग्रामशास्त्री कुप नलिकांची संख्या.	बसवलेल्या हात पंपांची संख्या	बसवलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	बंद पडलेल्या हात पंपांची संख्या.	बंद पडलेल्या विद्युत पंपांची संख्या.
१	२	३	४	५	६	७
१	उस्मानाबाद	४	५२७	१३६	२९	२४
२	कळंब	६	६१९	११६	३०	२३
३	उमरगा	१०	५८२	१२४	११	२२
४	तुळजापूर	५	४८८	१११	३३	२२
५	परंडा	४	३९०	६५	२०	१२
६	भूम	१	२९२	६१	१९	१६
एकूण जिल्हा		३०	२८९८	६१३	१४२	११९

(३५)

आधार:- १) उपअभियंता यांत्रिकी, भुजल सर्वेक्षण ग्रामीण विकास यंत्रणा, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

२) वरिष्ठ भूवैज्ञानिक सर्वेक्षण विकास यंत्रणा, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ३.७

विहिरी खेरीज लघु पाटबंधारे यांची कामे.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

वर्ष: १९९०-९१.

अ. क्र.	जिल्हा		उपयोगात असलेली कामे			उपयोगात असलेली कामे			
	तालुका	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकार	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	एकूण जिल्हा	१	-	२४	२५	३५	२६	१	६२
१	उस्मानाबाद	-	-	३	३	६	४	-	१०
२	कळंब	१	-	८	९	३	१	-	४
३	उमरगा	-	-	१	१	५	६	-	११
४	तुळजापूर	-	-	५	५	१४	१२	१	२७
५	परंडा	-	-	५	५	२	१	-	३
६	भूम	-	-	२	२	५	२	-	७

(३६)

तक्ता क्र. ३.७ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ३.७ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा	जिल्हा तालुका	ओ लिता खालील क्षेत्र (हेक्टर)			वापरातील कामाचे क्षेत्र (हेक्टर)			
			राज्य	खाजगी व सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकार	एकूण
१	उस्मानाबाद	२६१२	१३१३९	१९	१५७७०	३३०	१३१३९	१३९६	१४८६५
१	उस्मानाबाद	४३६	२५८०	-	३०१६	१०५	२५८०	२७	२७१२
२	कळंब	२२७	१०८४	-	१३११	६४	१०८४	८५९	२००५
३	उमरगा	३९७	२२४७	-	२६४४	४६	२२४७	१७	२३१०
४	तुळजापूर	९९८	३२९९	१९	४३१६	५७	३२९९	१३७	३४९३
५	परंडा	१९७	१६४८	-	१८४५	२२	१६४८	२४२	१९१२
६	भूम	३५७	२२८१	-	२६३८	३६	२२८१	११४	२४३१

(३७)

टीप:- जिल्हा परिषदेच्या माहितीमध्ये पाझर तलावाच्या समावेश नाही.

आधार :- १) कार्यकारी अभियंता, लघु सिंचन, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

२) कार्यकारी अभियंता, उस्मानाबाद लघु पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.

३) उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ३०८

जिल्ह्यातील मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प ३० जून १९९१ रोजीची स्थिती.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प			मध्यम प्रकल्प		
१	२	३	४	५	६	७	८
१	प्रकल्पाचे नांव	निम्न तेरणा	मांजरा प्रकल्प	तुरोरी प्रकल्प	रई प्रकल्प	रायगव्हाण	बेनेतुरा
२)	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प माळणी ता. उमरगा	धनेगांव जि. बीड	आष्टा ता. उमरगा	रईभर ता. उस्मानाबाद	रायगव्हाण ता. कळंब	मुस ता. उमरगा
३	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	जून १९८९	१९८४	१९८५	काम चालू आहे	काम चालू आहे	काम चालू आहे.
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष.	१९९४	-	-	१९९२	१९९२	१९९४
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (रु. लाखात) (सुधारीत)	१२३००.००	३१६१	२५३.५७	६७०.४२	५४८.३४	११८४.५०
४	धरण		२५.२७				
	अ) मंजूर झालेली उंची (मिटरमध्ये)	२६		१७.५०	११.७५	१३.२३	१३.४८
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मिटरमध्ये)	२६	२५.३७	१७.५०	११.७५	१३.२३	काम चालू आहे.
५)	कालवा						
	अ) सकृण लांबी (कि.मी.) सुधारीत	१९२.५	१६८.००	२१.००	२९.००	१९.७०	४४.००
	ब) पूर्ण केलेली लांबी (कि.मी.)	४०.००	१६८.००	२१.००	२६.००	१९.७०	५.००
६	कमाल क्षमता (दशलक्ष घनमीटर)	१२४.००	२५०.७०	७.६६	८.९४	१२.७०	१२.८०

तक्ता क्रमांक ३०८ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ३०८ (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	
७	३१/३/९१ रोजीवा प्रत्यक्ष साठा (दशलक्ष घन मीटर)	५३०९०		१०१०२८	३०४३	४०५०	८०५३	-
८	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टरमध्ये)		एकूण	१००७३	१०७४	१९१०	२५१९	३२३२
	उस्मानाबाद	३६४९	बीड	६७१०	-	-	-	-
	लातूर	१६६१४	उस्मानाबाद	१०५९	१०७४	१९१०	२१	३२३२
			लातूर	२३०४	-	-	२४९८	-
९	लाभक्षेत्रातील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टरमध्ये)		एकूण	२३६९०	९६७	१८९३	२२६७	२९०८
	उस्मानाबाद	३३४२	बीड	५१६३	८१५	९६७	१८	२९०८
	लातूर	१५२१४	उस्मानाबाद	१७७१३	-	-	२२४९	-
१०	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)		एकूण	१८२२३	८८४	२८४०	१७००	२६२८
	उस्मानाबाद	२८०७	बीड	३९७२	-	१४२०	-	-
	लातूर	१२७८०	उस्मानाबाद	६२७	-	१४२०	१५	२६२८
			लातूर	१३६२४	८८४	-	१६८५	-
११	सन १९९०-९१ करिता ओलिता खाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)		एकूण	९१२	-	-	-	-
	अ) बारमाही		बीड	२००	-	-	-	-
			उस्मानाबाद	३१	-	-	-	-
			लातूर	६८१	-	-	-	-
	ब) हंगामी	१३०५	एकूण	१६९१८	२४३	१०४०	९०५	-
			बीड	३३७९	-	१०४०	-	-
			उस्मानाबाद	५९६	२४३	-	१५	-
			लातूर	१२९४३	-	-	८९०	-

तक्ता क्र. ३०८ पुढे वालू.....

तक्ता क्रमांक - ३०८ (वालू)

१	२	३९	१०	११	१२	१३
१	प्रकल्पाचे नांव	तेरणा प्रकल्प	खं डाळा प्रकल्प	करनूर प्रकल्प	हरनी प्रकल्प	चांदणी प्रकल्प
२	प्रकल्पाचे स्थान	गांव - तेर ता. उस्मानाबाद	गांव रामतीर्थ ता. तुळजापूर	गांव: नळदुर्ग ता. तुळजापूर	गांव: काटगांव ता. तुळजापूर	गांव: पिंपळवाडी ता. परंडा
३	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९७०	१९७३	१९७०	१९६०	१९५६
	ब) काम अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	-	-	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (रु. लाखात)	८०.३०	७३.६९	१००.८३	६६.४७	७१.६०
४	धरण					
	अ) मंजूर झालेली उंची (मिटरमध्ये)	१५.००	२०.२४	२३.००	१७.००	१७.००
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मिटरमध्ये)	१५.००	२०.२४	२३.००	१७.००	१७.००
५	कालवा					
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	३८.००	५.६०	२३.००	४२.००	२६.००
	ब) पूर्ण केलेली लांबी (कि.मी.)	३८.००	५.६०	२३.००	४२.००	२६.००
६	कमाल क्षमता (दशलक्ष घन मिटर)	२२.०२	६.२५	३५.२६	१२.५८	२०.७०
७	३१/३/९१ रोजीचा प्रत्यक्ष साठा (दशलक्ष घन मिटर)	७.३६९	२.३००	१५.१९०	४.९९५	४.७१५

तक्ता क्र. ३०८ पुढे चालू.....

(०४)

तक्ता क्रमांक - ३०८ (वालू)

१	२	३	४	५	६	७
८	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	३३५०	१४४६	७२४८	३६५७	३३३८
९	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	२४२८	१३८४	५४६३	३३७३	२८९१
१०	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	२१७७	१३८०	३५४६	१६६०	२०३०
११	१९९०-९१ ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)					
	अ) बारमाही	१६३	-	२१४	९६	५८
	ब) हंगामी	६२३	५१२	१७५०	६५८	१०११

(३१)

तक्ता क्र. ३०८ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ३०८ (वालू)

१	२	१४	१५	१६	१७	१८
१	प्रकल्पाचे नांव	खानापूर प्रकल्प	वाटेपळ प्रकल्प	रामगंगा प्रकल्प	बाणगंगा प्रकल्प	जेकेकर प्रकल्प
२	प्रकल्पाचे स्थान	गांव: खानापूर ता. परंदा	गांव: ताकमोड ता. भूम	गांव: उळूप ता. भूम	गांव: भूमजळ ता. भूम	गांव: जेकेकर ता. उमरगा
३	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९५५	१९७९	१९७७	१९७५	१९७७
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	-	-	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (समये लाखात)	५६.१५	१९४.६२	७३.२०	५१.०६	१७५.९५
४	धरण					
	अ) मंजूर झालेली उंची (मिटरमध्ये)	१७.००	१७.६०	२०.०१	१९.२०	१४.८०
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मिटरमध्ये)	१७.००	१७.६०	२०.०१	१९.२०	१४.८०
५	कालवा					
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	३३.००	१६.६०	२.४६	३.०५	२२.५१
	ब) पूर्ण केलेली लांबी (कि.मी.)	३३.००	१६.६०	२.४६	३.०५	२२.५१
६	कमाल क्षमता (दशलक्ष घनमीटर)	१९.१९	१०.८०	६.१३	५.९३	१०.१७
७	३१/३/९२ रोजीचा प्रत्यक्ष साठा	७.७४६	४.९३०	१.८९९	१.६३६	२.६०४

तक्ता क्र. ३०८ पुढे वालू.....

तक्ता क्रमांक - ३०८ (वालू)

१	२	१४	१५	१६	१७	१८
८	सकून लाभक्षेत्र (हेक्टरमध्ये)	३६९६	१८११	१०१६	८७१	२११०
९	लाभक्षेत्रातील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	३५७३	१७१०	९०७	८६४	१९८३
१०	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	३२४६	११४५	८१३	६४८	१५७४
११	सध्या १०-११ ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)					
	अ) बारमाही	५९	-	-	-	-
	ब) हंगामी	१२२९	७६६	४४५	४९१	३४२

(४३)

तक्ता क्र. ३०८ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ३०८ (वालू)

१	२	१९	२०	२१	२२
१	प्रकल्पाचे नांव	वाघोली प्रकल्प	उधर्व मांजरा	पळस प्रकल्प	साकत प्रकल्प
२	प्रकल्पाचे स्थान	गांव : काजळा ता. उस्मानाबाद	गांव:डोकेवाडी ता. भूम	निलेगांव बाभळगांव ता. तुळजापूर	साकत (क) ता. परेडा
३	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष क) प्रकल्पाचा अंदाजे उर्व (समये लाखांत)	काम वालू आहे १९९३ ६१९.२०	काम वालू आहे निश्चित नाही १३११.००	काम वालू आहे १९९२ ४१२.८३	काम वालू आहे १९९३ ७८३.१९
४	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची (कि.मी.) (मिटरमध्ये)	१२.६०	१५.२२	१५.००	१९.८१
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मिटरमध्ये)	१२.६०	काम वालू आहे	काम वालू आहे	काम वालू आहे
५	कालवा				
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	१६.२०	७०.००	१३.००	२८.०५
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (कि.मी.)	५.००	-	-	-
६	कपाल उमता (दशलक्ष घन मिटर)	७.२५	१६.८३	५.६८	१४.४८
७	३१/३/९१ रोजीचा प्रत्यक्ष साठा (दशलक्ष घन मिटर)	-	-	-	-
८	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टरमध्ये)	एकूण बीड उस्मानाबाद लातूर	२२९७ - २२९७ -	४८४६ १४३२ ३४१४ -	१४४५ - १४४५ ३४७८

तक्ता क्र. ३०८ पुढे वालू...

तक्ता क्रमांक - ३०८ (वालु)

१	२	१९	२०	२१	२२	
९	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	एकूण लातूर	२०६७	४६५२	१३००	३१३१
		बीड	-	१३७५	-	-
		उस्मानाबाद	२०६७	३२७७	१३००	३१३१
१०	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टरमध्ये)	एकूण	१५००	३३५०	१०४०	२३४८
		बीड	-	९९८	-	-
		उस्मानाबाद	१५००	२३६०	१०४०	२३४८
		लातूर	-	-	-	-
११	सध्या १९९०-९१ करिता ओलिताखालील क्षेत्र (हेक्टरमध्ये)	एकूण	-	-	-	-
		बीड	-	-	-	-
	अ) बारमाही	उस्मानाबाद	-	-	-	-
		लातूर	-	-	-	-
	ब) हंगामी	एकूण	-	-	-	-
		बीड	-	-	-	-
		उस्मानाबाद	-	-	-	-
		लातूर	-	-	-	-

आधार :- कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.

२) कार्यकारी अभियंता, उस्मानाबाद मध्यम विभाग, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ३०९

१९८५-८६ च्या कृषि गणनेनुसार वीहित धारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओरिलताखाली असलेल्या वीहित धारण जमिनी आणि ओरिलताखाली निष्कल क्षेत्र व वीहितीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वीहित धारण जमिनीची संख्या.

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये)

अ.क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		एकूण धारण		पूर्ण ओरिलताखाली		पूर्ण जिरायत	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१	०.५ हेक्टर पेक्षा जमी	६८७०	२०९६	२०१८	३४८	८८८८	२४४४	४९२	९७	४९७४	२१२२
२	०.५ ते १.० हेक्टर	१६०७०	१२३७२	८८७	६६६	१६९५७	१३०३९	२५७	१८१	१५३३१	११४२१
३	१.० ते २.० हेक्टर	३९०६४	६५४८५	१६१७	२८१०	४०६८१	६८२९५	२०८	२८४	३७३७७	१३२३
४	२.० ते ३.० हेक्टर	३०२०७	७८८१९	१०५७	२७२१	३१२६४	८१५४०	९५	२२७	२८०९३	७१३६७
५	३.० ते ४.० हेक्टर	१९८९१	६९७०२	८४६	२९८१	२०७३७	७२६८३	१८	५७	१८३२६	६१७३१
६	४.० ते ५.० हेक्टर	१५२४६	६८१०९	६६७	३००७	१५९१३	७१११६	१६	४६	१३५०८	५८१४३
७	५.० ते ६.० हेक्टर	१०६२६	५८१७४	५१२	२८३३	१११३८	६१००४	४	२१	९३७०	४९२५७
८	६.० ते ७.५ हेक्टर	११३६२	७६३६७	५५३	३७६४	११९१५	८०१३०	०	०	९७६३	६१८३५
९	७.५ ते १०.० हेक्टर	९९३१	८४८४६	८४६	७१९७	१०७७७	९२०४३	०	०	८६२०	६९२१९
१०	१०.० ते २०.० हेक्टर	८३४३	१०७९८३	१२७७	१६५३२	९६२०	१२४५१५	०	०	७५७५	९०९९०
११	२०.० ते ३०.०० "	७०६	१६४९४	१५०	३६४१	८५६	२०१३६	०	०	६७९	१४११८
१२	३०.०० ते ४०.० "	१११	३८१२	५०	१७४५	१६१	५५५७	०	०	१३२	४००५
१३	४०.० ते ५०.० "	२६	११३६	१९	८४०	४५	१९६७	०	०	३६	१२३८
१४	५०.० ते त्यापेक्षा जास्त	४७	३८९१	६	४६९	५३	४३६०	०	०	३२	३२७०
	एकूण सर्व श्रेणी	१६८५००	६४९२७६	१०५०५	४९५५३	१७९००५	६९८८३०	१०९०	९१३	१५३८१६	५२५९१५१

(३४)

तक्ता क्रमांक - ३०२ (वालू)

अ.क्र.	क्षेत्रफल श्रेणी	अंशतः ओलिता जालील			संपूर्ण मालकीचे		पूर्णपणे भाडेपट्टीने		अंशतः मालकीचे		अंशतः भाडेपट्टीने	
		संख्या	एकूण क्षेत्रफल	ओलिता जालील क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल	संख्या	क्षेत्रफल
१	२	१३	१५	१५	१६	१५	१८	१९	३०	२१	३२	२३
१	०.५ हेक्टर पेक्षा कमी	४२२	१३६	६६	८८४०	२४३१	२७	६	-	०	२१	५
२	०.५ ते १.० हेक्टर	१३७०	१०७७	३५२	१६८७०	१२९६३	४८	४४	०	०	४०	२१
३	१.० ते २.० "	३०९५	५०९७	१४२१	४०५५२	६८०९३	५१	९६	१९	३१	५२	५१
४	२.० ते ३.० "	३०७६	७७३०	१६९३	३११५०	८१३२५	५५	१२९	९	३९	६०	९५
५	३.० ते ४.० "	२३९३	८१७०	१४१५	२०६५२	७२३८२	०	०	६	२०	७९	२०१
६	४.० ते ५.० "	३३८९	१०५३१	१८२६	१५८३६	७०७६५	६	२५	१७	७३	५५	१८१
७	५.० ते ६.० "	१७६४	९३०१	१५२३	११०८७	६०७३६	११	६०	०	०	३९	१२९
८	६.० ते ७.५ "	३१५२	१५०३७	१९०८	१६८४०	७९६०५	३०	१३५	५	३१	५१	३८३
९	७.५ ते १०.० "	२१५७	१७७०३	२००२	१०६७०	९११०२	०	०	०	०	१०७	६६४
१०	१०.० ते २०.० "	२०४५	२५८२४	२५९२	९४५३	१२२४०३	९	१०८	४	६१	१५३	१२२८
११	३०.० ते ३०.० "	१७७	३९८९	४२५	८२५	१९४०५	०	०	०	०	३२	५१८
१२	३०.० ते ४०.० "	३९	९१६	६३	१५३	५३९७	०	७	०	०	८	१९४
१३	४०.० ते ५०.० "	९	३८१	२२	४३	१८८२	०	०	०	०	२	८२
१४	५०.० पेक्षा जास्त	१३	११४५	८५	४५	३६२९	०	०	०	०	०	०
	एकूण सर्व श्रेणी	२१०९१	१०५९६७	१५३९३	१७८०२२	६९१९१५	२१७	६०५	५९	२४५	६९९	३६५४

(४४)

टीप:- संस्थांची माहिती वैयक्तिक जात्यात समाविष्ट केली आहे.

आधार:- कृषि गणना कृषि संचालनालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - ३०१०

१९८७ च्या पशुगणने प्रमाणे तालुका निहाय कृषि विषयक अवजारे.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	नांगरांची संख्या लाकडी	गाड्यांची संख्या लोखंडी	गाड्यांची संख्या	उसाचे वरक शक्तीवर चालणारे	बैलांच्या मदतीने चालणारे	ओलितासाठी तेलाचे पंप	ओलितासाठी विजेचे पंप	तेल घाणी शक्तीवर चालणारे	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	एकूण जिल्हा	८२८१	२७७३४	३०२४१	६२७	११२	५५३१	२२९९५	३०	१५
१	उस्मानाबाद	६४४	४०७५	७०००	१५७	३५	५४१	३९००	-	-
२	कळंब	१४५१	४१०२	६८६०	३८	३	११८८	३६२६	६	-
३	उमरगा	२३२६	६५८९	४९०४	२३३	२५	११६५	५१५६	३	-
४	तुळजापूर	२४८१	५८४१	४६४४	७१	३५	१६०१	३७१५	५	२
५	परंडा	३२०	२२०३	३८८६	११२	२	५१३	४५३९	११	१३
६	भूम	१०५९	४९२४	२९४७	१६	१२	५२३	३०५९	५	-

(७४)

टीप :- आ x) १) आकडे अस्थावी आहेत. २) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या ८ खेड्यांच्या माहितीचा वा माहितीमध्ये समावेश आहे.

आधार :- १९८७ पशु गणना.

तक्ता क्रमांक - ३.११

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील दुष्काळ, टंवाई सदस्य परिस्थितीची माहिती. वर्ष: १९९०-९१.

अ. क्र.	बाब	जिल्हा	उस्मानाबाद	कळंब	उमरगा	तुळजापूर	परंडा	भूम
१	२	३	४	५	६	७	८	९
अ)	दुष्काळ व तीव्र टंवाई (अतिवृष्टीमुळे)							
	१) तालुक्यातील एकूण गावांची संख्या	७१२	१२५	१२१	१३३	१२१	११७	९५
	२) ग्रस्त गावांची संख्या			निरंक				
	३) ग्रस्त लोकसंख्या			निरंक				
	४) जमिन महसुलामध्ये पूर्ण निलंबन केलेल्या गावांची संख्या			निरंक				
	५) अंदाजित हानी (स्पयामध्ये)			निरंक				
	६) अ) पीक न घेणे			निरंक				
	ब) पशुधन मालमत्ता इत्यादीची हानी			निरंक				
	७) मुदतीची हाती घेतलेली कामे.			निरंक				
	८) कामावर घेतलेल्यांची संख्या			निरंक				
	९) केलेला खर्च स्पयामध्ये			निरंक				
	१०) शेत जमिन अधिनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम (स्पयामध्ये)			निरंक				
	११) ब) अवर्षण सदस्य परिस्थिती अनुक्रमांक चरिल ३ ते १० बाबी.			निरंक				
	क) पुर अनुक्रमांक मधील १ ते १० बाबी.			निरंक				

(२४)

टीप:- सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, (महसूल विभाग), उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - 3. 12

टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्या बाबत माहिती.
जिल्हा :- उस्मानाबाद वर्ष :- 1990-91.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	मंडळ	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
१	२	३	४	५
	एकूण जिल्हा	-	७१२	निरंक
१	उस्मानाबाद	१) उस्मानाबाद	३०	निरंक
		२) तेर	२५	निरंक
		३) दोकी	२३	निरंक
		४) हेंबळी	२५	निरंक
		५) पाडोळी	२२	निरंक
	एकूण		१२५	
२	कळंब	१) कळंब	४८	निरंक
		२) मोहा	४१	निरंक
		३) शिरादोण	३२	निरंक
	एकूण		१२१	
३	उमरगा	१) उमरगा	५४	निरंक
		२) मुरुम	३६	निरंक
		३) लोहारा	४३	निरंक
	एकूण		१३३	
४	तुळजापूर	१) तुळजापूर	२९	निरंक
		२) मंगळ	२५	निरंक
		३) सावरगांव	२१	निरंक
		४) नळदुर्ग	२७	निरंक
		५) जळकोट	१९	निरंक
	एकूण		१२१	
५	परंडा	१) परंडा	३८	निरंक
		२) अनाळा	४१	निरंक
		३) जवळा	३८	निरंक
	एकूण		११७	
६	भूम	१) भूम	२२	निरंक
		२) वाशी	१६	निरंक
		३) वालवड	१९	निरंक
		४) पारगांव	१७	निरंक
		५) हट	२१	निरंक
	एकूण		९५	निरंक

टीप :- सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ
खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, (महसूल विभाग) उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ४०१

तालुकावार पशुधन (१९८७ च्या पशु गणने प्रमाणे)

जिल्हा:- उस्मानाबाद

अ.क्र. जिल्हा
तालुका

विदेशी / संकरीत गायी व बैल

अडीच वर्षावरील बैल

केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू
पैदाशी व कामा-
करिता उपयोगात आणलेले बैल
केवळ कामाकरिता उपयोगात आणलेले वळू
पैदाशी अथवा कामासाठी उपयो-
गात न आणलेले बैल
सकूण ठेवलेले बैल (३ ते ६)

१	२	३	४	५	६	७
	सकूण जिल्हा	१३५	२७०	१००५	१५५	१५६४
१	उस्मानाबाद	३८	९७	४२०	११०	६६५
२	कळंब	३०	९३	११६	४	२४३
३	उमरगा	६	३३	१८०	१६	२३५
४	तुकजापूर	११	१६	१९०	१४	२३१
५	परंडा	८	२	१३	-	२३
६	भूम	४२	२९	८५	११	१६७

तक्ता क्र. ४०१ पुढे वाळू.....

(४९)

तक्ता क्रमांक - ४०१ (चालू)

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	दुभल्या सकदाही न च्यालेल्या व आठलेल्या	अडीच वर्षावरील गाथी		विदेशी संकरीत अडीच वर्षा पर्यंतची वासरे	सकून विदेशी संकरीत गाथी व बैल	
			इतर	सकून गाथी			
१	२	३	४	५	६	७	
	सकून जिल्हा	१११९४	४५७३	१७५	१५९४२	१२२६३	२९७६९
१	उस्मानाबाद	१२११	४४५	१५	१६७१	१३९३	३७२८
२	कोंकण	३०६६	१५९२	४	४६६२	३१५१	८०५६
३	उमरगा	६६३	३०७	१४	९८४	८४९	२०६८
४	तुळजापूर	५१७	३३९	४३	८९९	८५१	१९८१
५	परंडा	१४५९	३९६	५८	१९१३	१८७९	३८१५
६	भूम	४२७८	१४९४	४१	५८१३	४१४१	१०१२१

(५३)

तक्ता क्रमांक - ४०१ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ४०१ (वालू)

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	तीन वर्षावरील बैल				तीन वर्षावरील गायी				
		केवळ पैदाशी करिता वापरलेले व बैल	पैदाशी करिता व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरिता वापरलेले बैल	इतर बैल	स्कूण ३ वर्षावरील बैल	दुभत्या	आटलेल्या व स्कदाही न व्यालेल्या	इतर गायी	स्कूण गायी
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
	स्कूण जिल्हा	२३८	६१८३	१२२२६१	२०२३	१३०७१५	५२०८०	४७०३०	५४७	९९६८७
१	उस्मानाबाद	१५	१५	२३४११	४६३	२५०४३	१०८५८	८१२१	११०	१९०४९
२	कळंब	३८	१६८७	२४६८७	९२	२६५०४	७६१०	६७४२	८	१४३६०
३	उमरगा	६३	७०७	२७८९६	४०२	२९०६८	११५३२	११३५२	३२४	२३२०८
४	तुळजापूर	४९	२१३०	२२३९८	७२८	२५३०५	१०३७५	१११७२	१३४	२१५८१
५	परंदा	७०	४१४	२२३०८	१८०	२२८७२	५९७०	५९४४	-	११९१४
६	भूम	३	९१	१६६१	१६८	१९२३	५८३५	३६९९	१	९५३५

तक्ता क्रमांक ४०१ पुढे वालू.....

तक्ता क्रमांक - ४.१ (घालू)

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	देशी / विदेशी गाथी, बैल			म्हशी व रेडे				
		तीन वर्षे व त्या खालील देशी वासरे	सकून देशी गाथी व बैल	संकरित व देशी सकून गाथी व बैल	केवळ पैदाशी साठी	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले रेडे	मकत कामा- साठी रेडे	इतर	सकून रेडे
१	२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
	सकून जिल्हा	८२७७३	३१३१७५	३४२२४४	३८७	५४३	१३६०	३८६	२६७६
१	उस्मानाबाद	१६४२६	६०६२८	६४३५६	६२	७७	१२१	१०३	३६३
२	कळव	९२८७	५०१५१	५८२७७	६५	११८	२५३	४२	४७८
३	उमरगा	१६७१५	६८९२१	७१०५२	४५	५३	१५९	६८	३२५
४	तुळजापूर	१६७२६	६३६१२	६५५२३	११३	१५२	१९२	१३८	६०२
५	परंडा	१३६५१	४८४३७	५२५५२	४८	८०	२३९	१६	३८३
६	भूम	९८२८	२१३५६	३१४७७	५४	५६	३९६	१९	५२५

(१५)

तक्ता क्रमांक ४.१ पुढे घालू.....

तक्ता क्रमांक - ४०१ (चालू)

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	तीन वर्षावरील म्हशी			म्हशी व रेडे	एकूण म्हशी	एकूण गोजातीय	मेंढया	बकल्या	
		दुभत्या	आटलेल्या व नुट्यालेल्या	इतर	एकूण म्हशी ३ वर्षे व त्या खालील	व रेडे				
१	२	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९
	एकूण जिल्हा	३६७८६	२७९८५	३११	६५०९०	४१४०४	१०९१७०	४५२११४	४५०४८	२१९७२४
१	उस्मानाबाद	८८९३	५३७५	४१	१४३०९	२२४४	२३९१६	८८२७२	६२०४	४३८६०
२	कळव	५९१७	४६७६	४५	१०६३८	५७९५	१६९११	७५११८	७९२९	३५३२३
३	उमरगा	८३७०	६५८७	१३०	१५०८७	८८०४	२४२१६	९५२७५	११७४२	३५५२३
४	तुळजापूर	८०२१	७१८३	९३	१५२९७	९९२९	२५८२८	९१४२१	९९३४	५४९४१
५	परंडा	२२५७	२२१५	-	४४८०	४५०४	९३६७	६१६१९	३५७९	२६४४४
६	भूम	३३२८	१९४९	२	५२७९	३१२८	८९३२	४०४०९	५६६०	२३६३३

(क)

तक्ता क्रमांक ४०१ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ४०१ (घातु)

अ.क्र.	जिल्हा	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	सकून पशुधन	सकून कोंबड्या	सकून कुक्कुटादि पक्षी
१	२	४०	४१	४२	४३	४४
	सकून जिल्हा	७६०	४५६०५	७६३२५१	२२९६४६	२३०२१८
१	उस्मानाबाद	४०६	९४८६	१४८२२८	४७५०४	४७७७३
२	कळंब	५७	९३४२	१२७७६९	४६५८४	४६६३६
३	उमरगा	१६७	९६३३	१५२३४०	२४७२८	२४९४६
४	तुळजापूर	५०	९९५८	१६६३०४	४१२८३	४१२८३
५	परंडा	६०	३८४३	९५५४५	४१७६५	४१७९५
६	भूम	२०	३३४३	७३०६५	२७७८२	२७७८५

(३६)

टीप:- १) आकडे अस्थायी स्वरूपात आहेत.

२) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- १९८७ पशु गणना.

तक्ता क्रमांक - ४.२

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या. वर्ष : १९९०-९१.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार.									
		वैद्यकीय पशु चिकीत्सालय	पशु वैद्यकीय राज्य स्तर	दवाखाने स्थानिक स्तरावर	पशु वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे	पशुरोग राज्य स्तरावर	अन्वेषण शाळा स्थानिक स्तरावर	फिरती पशु रोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथके	कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण केंद्रे
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	स्कूप जिल्हा	१	-	२२	४४	३	-	-	१	-	-
१	उस्मानाबाद	१	-	४	७	१	-	-	१	-	-
२	कळंब	-	-	३	८	१	-	-	-	-	-
३	उमरगा	-	-	४	८	१	-	-	-	-	-
४	तुळजापूर	-	-	३	९	-	-	-	-	-	-
५	परंडा	-	-	३	६	-	-	-	-	-	-
६	भूम	-	-	५	६	-	-	-	-	-	-

(क)

तक्ता क्र. ४.२ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ४.२ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र स्थानिक	आधारभूत ग्राम केंद्रे	जिल्हा परिषदा खालील	कृत्रीम रेतन केंद्रे : आधारभूत ग्राम केंद्रा खालील	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्रा खालील	पशु पैदास क्षेत्र	सधन कुपकुट विकास गट	मेडा पैदास क्षेत्र	बेळी पैदास क्षेत्र
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
	एकूण जिल्हा	-	१	१	६५	९	-	-	१	(१)	-
१	उस्मानाबाद	-	१	-	११	२	-	-	१	-	-
२	कळंब	-	-	-	११	-	-	-	-	-	-
३	उमरगा	-	-	-	१२	-	-	-	-	-	-
४	तुळजापूर	-	-	१	११	७	-	-	-	(१)	-
५	परडी	-	-	-	९	-	-	-	-	-	-
६	धुम	-	-	-	११	-	-	-	-	-	-

टीप:- १) जिल्हयात मेडा व बेळी पैदास क्षेत्र एकत्रितच असल्यामुळे स्तंभ क्रमांक २१ ला कंस केलेला आहे.

आधार:- १) जिल्हा उपसंचालक, पशुसंवर्धन, उस्मानाबाद.

२) जिल्हा पशु संवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

(५२)

तक्ता क्रमांक - ४. ३ (अ)

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंघी मृत्यूंची संख्या

वर्ष: १९९०-९१

अ. क्र.	संसर्जन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण (संख्या)	मृत्यू (संख्या)
१	२	३	४
	एकूण पशुंघीसाठी लागण व मृत्यू संख्या.	१३२	४४
अ)	गायी व म्हशी		
	१) घटसर्प	८	८
	२) लाल्या खरकुत	६८	-
	३) फ-या	३०	२२
	४) फासी	-	-
	५) स-या	-	-
	६) इतर	-	-
	एकूण	१०६	३०
ब)	मेंढया व बक-या		
	१) फ-या	-	-
	२) न्युमोनिया	-	-
	३) पायलाग व लाल्या	-	-
	४) इतर (ब्लू रॉट)	२६	१४
	एकूण	२६	१४
क)	कोंबडया		
	१) राणीखेत (मानमोडी)	-	-
	२) देवी	-	-
	३) बोळकांडी	-	-
	४) इतर	-	-
	एकूण	-	-

आधार :- जिल्हा पशु संवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद,
उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ४.३ (ब)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य.

वर्ष : १९९०-९१

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या.	खर्चवी केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणांतर्गत जन्मास आलेल्या बासरांची संख्या.	एकूण वासरे	स्तंभ ६ मधील संकरीत वासरांची संख्या. (म्हशी वगळून)	लस टोचलेल्या वासरांची संख्या.
१	२	३	४	५	६(अ)	६(ब)	७	
	एकूण जिल्हा	३५८३९७	२४४१७	१६८७१	५१३२	४४७५	६९५७३९	
१	उस्मानाबाद	७४०२१	४६४१	२७८७	८८३	७९८	२०९५३०	
२	कळंब	५६१५६	३९२७	३३३६	९८४	९८२	८३९२६	
३	उमरगा	५४२७७	३२७४	२५६५	१००९	९१९	७११२९	
४	तुळजापूर	७३६८४	४५६८	३०४६	६८३	५३२	१४५४८७	
५	परंडा	४७०३१	४३२२	१६२९	३७१	३०१	९४९४८	
६	भूम	५३१५८	३६८५	३५०८	१२०२	९४३	९०७१९	

आधार :- उपसंचालक, पशु संवर्धन, उस्मानाबाद.

(०३)

तक्ता क्रमांक - १०४

मान्यता प्राप्त पशुसंधुहे आणि प्रत्येक पशुसंध गृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या.

जिल्हा :- उत्तमानाबाद

वर्षा : १९९०-९१.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	पशुसंध गृहांची संख्या	सकूण कत्तल केलेली जनावरे							सकूण
			गारी	बैल	म्हशी	रेडे	मेंढ्या	शेळ्या	डुकरे	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
	सकूण जिल्हा	९	१८०२	१६७०	७४८२	८४०४	७५	-	१९४३३	
१	उत्तमानाबाद	२	१४४९	१५४६	१५४२	३८८६	-	-	८४२३	
२	कळंब	१	२६	-	-	-	-	-	२६	
३	उमरगा	२	२	-	५५००	९५०	७५	-	६५२७	
४	तुळजापूर	१	९	५४	४४०	३५६८	-	-	४०७१	
५	परंडा	१	-	-	-	-	-	-	-	
६	भूम	२	३१६	७०	-	-	-	-	३८६	

(६१)

टीप:- १) परंडा तालुक्यात सकाही जनावरांची अधिकृत रित्या कत्तल झालेली नाही.

२) पशुसंध गृहांची संख्या सुधारित आहे.

आधार:- १) जिल्हा पशुसंधनि अधिकारी, जिल्हा परिषद, उत्तमानाबाद.

२) उत्तमानाबाद जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका.

तक्ता क्रमांक - ४.५

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील वनक्षेत्र, १९९०-९१ या वर्षाकरिता.

(क्षेत्र चौ. कि. मीमध्ये)

अ. क्र.	विभाग	राखीव	सुरक्षित	अवगीकृत	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	एकूण	३०.२३	-	२३.८६	५४.०९
२.	महसूली	-	-	-	-
३.	वन	३०.२३	-	२३.८६	५४.०९

आधार:- मुख्य वन सांख्यिकी, महाराष्ट्र राज्य, नागपुर.

(६३)

तक्ता क्रमांक - ४. ६
मुख्य व गौण वन उत्पादने.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्षा: १९९०-९१.

अ. क्र.	वन उत्पादन	परिमाण	उत्पादन हजार घन मिटर	मुल्य (स्पये-हजारात)
१	२	३	४	५
१	इमारतीचे लाकूड	हजार घन मिटर	-	-
२	जळाऊ लाकूड	- " -	-	-
३	चंदन	- " -	-	-
गौण वन उत्पादने				
	अ) बांबू	-	-	-
	ब) गवत इत्यादी	टन	८२	२७
	क) चिडी पाने	गोणी	१७६	८९
	ड) डिक	किलो	७००	४
	इ) इतर			
	१) आपटा पाने	-	-	-
	२) मोहाची फळे	-	-	-
	३) खाणी व खनिजे	-	-	-
	४) हिरडा	-	-	-
	५) आंबा	-	-	-
	६) इतर (रोसा गवत)	किलो	३४	३
	क) एकूण गौण वन उत्पादने	x		१२३
	एकूण किंमत	x	x	१२३

आधार:- उपविभागीय वन अधिकारी, उस्मानाबाद.

गाडे/-

तक्ता क्रमांक - ४.७

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील भूजल मत्स्य व्यवसाय. वर्ष : १९९०-९१.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	नदीची लांबी (कि.मी.)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र तळी, सरोवर, जलाशय यांची एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	मत्स्य व्यवसायासाठी खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे. टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकाला मिळालेली किंमत (रु. लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्य बीज (लाखांत)
१	२	३	४	५	६	७	८
	एकूण जिल्हा	३४८	५३६०	२१४०	५६०	२८.००	३५.८०
१	उस्मानाबाद	१४७	८००	७१४	१८०	६.००	१६.६०
२	कळंब	१४३	२००	१२	१०	१.००	१.१०
३	उमरगा	उ. ना.	६६०	२४०	१००	६.००	१.५०
४	तुळजपूर	उ. ना.	२०००	३२	१००	७.००	५.८०
५	परंडा	५८	१३००	११३५	१५०	७.००	८.५०
६	भूम	उ. ना.	४००	७	२०	१.००	२.३०

(४३)

आधार :- जिल्हा मत्स्य व्यवसाय विकास अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ५०१

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कारखान्यातील कामगारांची दैनिक संख्या सन १९९० या वर्षाकरिता

अ.क्र.	उद्योग, उपगट व त्यांचा संकेतांक	नोंदणी झालेले कारखाने	बंद झालेले कारखाने	प्रपत्र पाठीवगारे चालू कारखाने	स्तंभ ५ मधील कारखान्यातील कामगार संख्या	स्तंभ ५ मधील कारखान्यातील कामगार संख्या	स्तंभ ५ मधील कारखान्यातील कामगार संख्या	स्तंभ ५ मधील कारखान्यातील कामगार संख्या	स्तंभ ५ मधील कारखान्यातील कामगार संख्या	स्तंभ ५ मधील कारखान्यातील कामगार संख्या	स्तंभ ५ मधील कारखान्यातील कामगार संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
१	०३३, शेतीचे पदार्थ तसेच पशुजन्य पदार्थांचा दर्जा ठरविण्याविषयक उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	१०	५०	
२	२०१, दुधाचे पदार्थ बनविणे, उदा. लोणी, मलाई, रवा, तुप इत्यादी	-	-	-	-	-	-	-	१	२०	
३	२०६, कारखान्यात साखर निर्मिती व शुद्धीकरण (निर्घातपात्र साखर कारखाने)	३	-	३	९४४	९४३	१	३१३०८३	-	-	
४	२०७, उस व ताडीचा रस या पाश्चिमी देशी साखर, बोरा, डॉडसरी व गूळ	३	३	-	-	-	-	-	-	-	
५	२११, इतर जाध तेल आणि वरबी याचे उत्पादन उदा. राई, भुईमुग, तीळ वगैरेची तेले	५	४	-	-	-	-	-	१	२०	
६	२३०, कापूस पिंजणे निष्कासन, व गाठड्याचे बांधणे	-	-	१	५०	२०	३०	६४५०	१	५०	

तक्ता क्र. ५०१ पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - ५०१ (पालु)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
७	२३५, कापूस पिंजून साफे करणे, सूत कातणे व त्रिणे व कापड बनविण्यासाठी तयार वितरणीमध्ये इतर प्रक्रिया करणे.	२	-	२	८१८	६५३	१७५	२५५८२६	-	-
८	२७०, प्लास्टिक वर्गीत इतर लार्कड कापून रंधा फिरवून वगैरे तयार करणे.	११	१	२	८	८	-	२२२५	८	४०
९	२८०, लगदा, वर्तमान पत्राचा कागद प्ल्या वगैरे बनविणे.	१	-	१	२१	१६	५	६१६८	-	-
१०	२४३, हाताने वापरावयाची हत्यारे संबंधित सामुग्री, उदा. िळे, स्क्रू, नटबोल्ट, इत्यादी बनविणे.	१	-	१	१६	१६	-	४२७६	-	-
११	४००, विद्युत उर्जेचे प्रेषण व उत्पादन.	१	१	-	-	-	-	-	-	-
१२	१७९, इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या इतर दुरुस्ती सेवा.	६	-	३	१६१	१६१	-	५१६८५	३	६८
एकूण		३७	९	१३	२०१८	१८०७	२११	६४०४८३	१५	२४०

आधार :- मुख्य निरीक्षक, कारखाने, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक - ५०२

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील चालू कारखाने यांची कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योग निहाय वर्गीकरण सन १९९० या वर्षाकरिता.

अ.क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	१० कामगारांपेक्षा		१० ते १९ कामगार		२० ते ४९ कामगार		५० ते ९९ कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१	०३, शेती त्रिष्यक सेवा	-	-	-	-	-	-	१	५०
२	२०, अन्न पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	१	२०	-	-
३	२१, अन्न पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	१	२०	-	-
४	२३, सुती कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	१	४१	२	१००
५	२७, लाकूड व लाकडाच्या वस्तु परिनिवर व छेळणी यांचे उत्पादन	१०	४८	-	-	-	-	-	-
६	२८, कागद व कागदाच्या वस्तु बनविणे खाई प्रकाशन, आणि सलग्न उद्योग	-	-	-	-	१	२१	-	-
७	३४, धातुजन्य पदार्थ व त्यांचे भागाचे उत्पादन (यंत्र सामुग्री व दळणवळण सामुग्री वगळता)	-	-	१	१६	-	-	-	-
८	९७, दुरस्ती सेवा	-	-	-	-	४	१०६	२	११५
	एकूण	१०	४८	१	१६	८	२०८	५	२६५

(६३)

तक्ता क्र. ५०२ पुढे चालू.....

तकता क्रमांक - ५२ (वातु)

अ.क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	१०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते ४९९९		५००० व त्याहून		एकूण	
		कामगार		कामगार		कामगार		अधिक कामगार		अ	ब
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१	२	११	१३	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१	०३, शेती विषयक सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	१	५०
२	२०, अन्न पदार्थांचे उत्पादन	३	९४४	-	-	-	-	-	-	४	९६४
३	२१, अन्न पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२०
४	२३, सुती कापडाचे उत्पादन	-	-	१	७७७	-	-	-	-	४	९१८
५	२७, लाकूड व लाकडाच्या वस्तु फर्निचर व जेळणी यांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	१	४८
६	२८, कागद व कागदाच्या वस्तु बनविणे छपाई प्रकाशन आणि सलग्न उद्योग	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२१
७	३४, धातु जन्य पदार्थ व त्यांचे उत्पादन (यंत्र सामुग्री व दळणवळण सामुग्री वगळून)	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१६
८	३७, दुरस्ती सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	६	२२१
	एकूण	३	९४४	१	७७७	-	-	-	-	२८	२२५८

टीप:- अ) कारजाऱ्यांची संख्या

ब) कामगारांची संख्या

आधार :- मुख्य निरिक्षक कारजाने, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

गाडे/४७१९२२

(२३)

तक्ता क्रमांक - ५३

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारजाऱ्यांचे वर्गीकरण. वर्ष: १९९०.

जिल्हा: - उस्मा नाबाद.

अ.क्र.	प्रमुख उद्योग व त्याचे संकेतांक	दिवसांची संख्या अनुलेखित		६० दिवस किंवा त्याहून कमी		६० ते १२० दिवस		१२० ते १८० दिवस		१८० ते २४० दिवस		२४० ते ३०० दिवस		३०० हून अधिक		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब		
१	२०, जाय पदार्थांचे उत्पादन	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
२	२३, सुती कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	१	५०	-	-	-	-	२	८१८	३	८६८
३	२७, लाकूड व लाकडाच्या वस्तु फर्निचर उद्योगाचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	८	२	८
४	२८, कागद व कागदाच्या वस्तु बनावणे छपाई प्रकाशन व तत्सम धंदे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२१	-	-	१	२१
५	३४, धातुजन्य पदार्थ व त्यांचे भागांचे उत्पादन (पत्र सामुग्री व दळणवळण सामुग्री वगळता.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१६	१	१६
६	२७, दुस्तती सेवा.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	१६१	३	१६१
७	एकूण	-	-	-	-	-	-	१	५०	-	-	१	२१	११	१९४७	१३	२०१८

टीप: - १) अ = कारजाऱ्यांची संख्या.

२) ब) = कामगारांची संख्या.

गाडे/४७१९२२

आधार :- मुख्य निरीक्षक, कारजाने महाराष्ट्र राज्य मुंबई.

तक्ता क्रमांक - ५०४

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी. वर्ष: १९८९-९०.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

वार्षिक उद्योग पाहणी (रु. हजारात)

अ.क्र.	उद्योगाचा संकेतांक	उद्योगाचे वर्णन	स्थिर भांडवल	छोटे भांडवल	सर्व कामगार संख्या	सर्व कर्मचारी संख्या	कामगारांचे वेतन
१	२	३	४	५	६	७	८
१	२० आणि २१	जाद्य पदार्थांचे उत्पादन	१६०८१४	९४७६३	५७०	११७५	९७०४
२	२३	सुती कापडाचे उत्पादन	६५४०९	४३७८३	८४४	८८८	६८९९
३	३९	घरगुती वापरातील सामानांची दुस्तती.	८६०	३६२७	७२	११३	२०५५
	इतर	इतर	१४६१	१९८२८	६२१	७०८	६०६५
		एकूण	२२८५४४	१६२००१	२१०७	२८८४	२४७२३

तक्ता क्रमांक ५०४ पुढे चालू.

तक्ता क्रमांक - ५०४ (वालू)

१	२	३	४	५	६	७
			एकूण मिककत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्टी	मुल्यवृद्धी
१	२	३	४	५	६	७
१	२० आणि २१	जाद्य पदार्थांचे उत्पादन	२७८७७	५०१७७५	३९२३५८	८५९९०
२	२३	सुती कापडाचे उत्पादन	८४७०	१६१०६६	१०७६४७	४३५२२
३	३९	घरगुती वापरातील सामानाची दुस्तती	३५०२	८१०५	३६४७	४३८०
		इतर	१०६२५	६४४१५	५७६२९	६६५७
		एकूण	५०४७४	७३५३६१	५६१२८१	१४०५४९

टीप:- उद्योग गट निहाय माहिती मोठ्या कारखान्यासाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नमुना) निवडीवर माहिती इतर समोर देण्यात आली आहे.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

(७२)

तक्ता क्रमांक - ५. ५

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

वर्ष: ३१-१२-९० रोजी.

अ. क्र.	बाब	वर्ष-१९९०
१	२	३
१	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या.	७०७
२	सेवा योजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक.	१०२
३	सेवा पटावरील अर्जदारांची संख्या (क्रमगामी)	४०८८०
४	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या (एकूण)	१७२
	अ) खाजगी क्षेत्र	१८
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	१६१
५	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या.	
	अ) अनुसूचित जाती/जमाती.	७६
	ब) इतर	१०३
	क) एकूण	१७२
६	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय.	
	१) व्यवसायिक, तांत्रिक व संबंधित कामगार. अ) नोंदणी केलेले	६२३
	ब) नोकरी दिलेले	३७
	२) प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार. अ) नोंदणी केलेले	७८१
	ब) नोकरी दिलेले	-
	३) लेखनिक व तत् संबंधीचे कामगार. अ) नोंदणी केलेले	२७२०
	ब) नोकरी दिलेले	१०१
	४) विद्युत् कामगार. अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	-
	५) शेतकरी, मत्स्य व्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार. अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	२१
	६) खाण कामगार. अ) नोंदणी केलेले	-
	ब) नोकरी दिलेले	-
	७) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार. अ) नोंदणी केलेले	१३२
	ब) नोकरी दिलेले	-
	८) उत्पादन प्रक्रिया कामगार इतर ठिकाणी वर्गीकरण न झालेले कामगार. अ) नोंदणी केलेले	१६०२
	ब) नोकरी दिलेले	२०
	९) सेवा, खेळ व तत्सम कामगार. अ) नोंदणी केलेले	८४०
	ब) नोकरी दिलेले	-
	१०) इतर ठिकाणी वर्गीकरण न झालेले कामगार. अ) नोंदणी केलेले	३४१०५
	ब) नोकरी दिलेले	-
	११) एकूण (१ ते १०) अ) नोंदणी केलेले	४०८८०
	ब) नोकरी दिलेले	१७२

आधार :- जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

(७३)

तक्ता क्रमांक - ५. ६

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

वर्ष : १९९०-९१.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष :
			१९९०-९१
१	२	३	४
अ)	सेवा योजन केंद्रातील व्यवसाय / मार्गदर्शन केंद्र.		
	१) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तींना अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या.	संख्या	६०
	२) सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा.	संख्या	-
	३) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी उमेदवारांसाठी पाठविलेल्यांची संख्या	संख्या	-
ब)	विश्व विद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन (औरंगाबाद विभाग)		
	१) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तींना अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या.	संख्या	७३६
	२) सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा. संख्या	संख्या	-
	३) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीचा वर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी पाठविलेल्यांची संख्या.	संख्या	-

टीप :- अनुक्रमांक "ब" करिता जिल्हावार माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे संपूर्ण औरंगाबाद विभागाची माहिती दिलेली आहे.

आधार :- १) उपप्रादेशिक सेवायोजन अधिकारी, विद्यापीठ सेवायोजन माहिती व मार्गदर्शन केंद्र, औरंगाबाद.

२) जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

गाडे/१३३१९९२

तक्ता क्रमांक - ५०७

कर्मचारी गणना - १९८८

जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या

जिल्हा:- उस्मानाबाद

बाब	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
वर्ग - १	९५	१५	-
वर्ग - २	२५५	१३८	३
वर्ग - ३	४९५६	६७८६	४१३
वर्ग - ४	१८१८	९९४	३९९
एकूण १ ते ४	७१२४	७९३३	८१५
इतर वर्ग ५ ते ९ व ०	२७०६	११८०	१७२
एकूण १ ते ९ व ०	९८३०	९११३	९८७

टीप:- इतर :- यामध्ये कार्यक्षमते आस्थापनेवरील आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील अंशकालीन, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

(५६)

तक्ता क्रमांक - ५.८.

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार. ३१ मार्च १९९१ ला संपणा-या वर्गाकरिता.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	उद्योगाचे नाव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या,	कर्मचारी वर्गाची संख्या.			एकूण
				शासकीय	निम्नशासकीय	खाजगी	
१	२	३	४	५	६	७	८
१	कृषि	०	१६	७१९	-	२२१	९४०
२	खाणकाम	१	-	-	-	-	-
३	वस्तु निर्माण	२ आणि ३	१०	९२	-	२७३४	२८२६
४	वीज निर्मिती, गॅस पाणी व सांडपाणी सेवा.	४	१	-	८५६	-	८५६
५	बांधकाम.	५	४	५६	३५३	-	४०९
६	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय.	६	१	-	-	१४	१४
७	परिवहन, गमती आणि दळणवळण	७	२	१३८९	१९२१	-	३३१०
८	वित्त पुरवठा, विमा स्थावर, माल- मत्ता आणि व्यापार वित्तियक सेवा.	८	४३३	-	५६०	१२८६	१८४६
९	सामुदायिक, सामाजिक आणि व्यक्तीगत सेवा.	९	१५१	६२३७	८३३०	२४१८	१६९७५
	एकूण	x	२२८	८४९३	१२०१०	६६७३	२७१७६

आधारे :- जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ५.९

जिल्ह्यातील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व लोकसंख्या. वर्ष: १९९०-९१

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(लोकसंख्या वजारात)

अ. क्र.	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, उस्मानाबाद.	वर्ष	जिल्ह्यातील गावे	जिल्ह्यातील संख्या शहरे	विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे.		
					संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
१	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, उस्मानाबाद.	३१-३-६१	रोजी	१३८८	१३	१	६	४	८९	५	९५
		३१-३-७१	रोजी	१३८८	१३	उ. ना.	उ. ना.	१३	१५६	उ. ना.	उ. ना.
		३१-३-८१	रोजी	१३८७	१३	१२४२	१५६७	१३	२३७	१२५५	१८०४
		३१-३-८६	रोजी	७१२	८	६९८	८९३	८	१३०	७०६	१०२३
		३१-३-८७	रोजी	७१२	८	६९८	८९३	८	१३०	७०६	१०२३
		३१-३-८८	रोजी	७१२	८	७१२	८९७	८	१३०	७१४	१०२७
		३१-३-८९	रोजी	७१२	८	९००	९००	८	१३०	७२०	१०३०
		३१-३-९०	रोजी	७१२	८	७१२	९००	८	१३०	७२०	१०३०
		३१-३-९१	रोजी	७१२	८	७१२	९००	८	१३०	७२०	१०३०

(५६)

खाजगी कंपन्या

सर्व कार्यासाठी माहिती निरंक आहे. कारण खाजगी कंपन्याद्वारे विजेचा पुरवठा केला जात नाही.

तक्ता क्र. ५.९ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ५.२ (चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
जिल्ह्याची	३१-३-६१	रोजी	१३८८	१३	१	६	४	८९	५	९५
स्कूण बेरीज	३१-३-७१	रोजी	१३८८	१३	उ. ना.	उ. ना.	१३	१५६	उ. ना.	उ. ना.
	३१-३-८१	रोजी	१२८७	१३	१२४२	१५६७	१३	२३७	१२५५	१८०४
	३१-३-८६	रोजी	७१२	८	६९८	८९३	८	१३०	७०६	१०२३
	३१-३-८७	रोजी	७१२	८	६९८	८९३	८	१३०	७०६	१०२३
	३१-३-८८	रोजी	७१२	८	७०६	८९७	८	१३०	७१४	१०२७
	३१-३-८९	रोजी	७१२	८	७१२	९००	८	१३०	७२०	१०३०
	३१-३-९०	रोजी	७१२	८	७१२	९००	८	१३०	७२०	१०३०
	३१-३-९१	रोजी	७१२	८	७१२	९००	८	१३०	७२०	१०३०

टीप:- १) ३०-३-६१, ३०-३-७१, ३०-३-८१ ची माहिती जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची (लातूर व उस्मानाबाद जिल्हा मिळून) आहे.

२) ३१-३-८६ ते ३१-३-९१ ची माहिती नविन उस्मानाबाद जिल्ह्याची असून लोकसंख्या १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे आहे

आधार :- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ५, १०

जिल्ह्यातील विजेचा वापर वर्षा: १९९०-९१.

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(हजार किलो वॅट तासामध्ये)

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार.	घरगुती	व्यापारी कामासाठी व लघुव्यावसायीसाठी वीज	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषी	इतर	एकूण	कनेक्शनची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	घरमल	१९३२९	५११०	१८७९०	३९०९.१५	२४७८४९.५	७४३२६	३६९३१३.२०	१२५०४५
२	हायड्रो	-	-	-	-	-	-	-	-
३	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण	१९३२९	५११०	१८७९०	३९०९.१५	२४७८४९.५	७४३२६	३६९३१३.२०	१२५०४५

आधार :- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, उस्मानाबाद.

(७९)

तक्ता क्रमांक - ५०११

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार बिगर कृषि आस्थापना, आस्थापना व कार्यरत उद्योगासह.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५
१	सर्व प्रकारच्या आस्थापना (एकत्र)	३७३७०	१२८३९	५०२०९
१.१)	आस्थापनांची संख्या	८३९०	५०६६	१३४५६
१.२)	आस्थापनांच्या मालकीच्या प्रकारानुसार संख्या.			
अ)	सहकारी	६३५	२२३	८५८
ब)	सार्वजनिक	४४४४	८७२	५३१६
क)	खाजगी	३३११	३९७१	७२८२
१.३)	मालकांचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संख्येची टक्केवारी)			
अ)	अनुसूचित जाती	१३.१४	५.८३	११.२७
ब)	अनुसूचित जमाती	२.८१	१.९६	२.५९
१.४)	जागे विरहीत कार्यान्वीत असलेल्या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी.	२३.७८	११.९४	२०.७५
१.५)	शक्तीवर चालणा-या संस्थांची एकूण संस्थांची टक्केवारी.	१३.०३	१८.९२	१४.५४
१.६)	सर्वसाधारण काम करणा-या कामगारांची संख्या.			
अ)	एकूण कामगार	६५६५२	४३३४८	१०९०००
ब)	वेतनावर काम करणारे कामगार	२५३८१	२९०६१	५४४५२
क)	वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	२८.५१	६७.०४	४९.९५
ड)	कामगारांची प्रतिस्थापना सरासरी संख्या.	४१	७	५

टीप :- परबंदलानुसार नविन उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे, जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८०.

(८०)

तक्ता क्रमांक - ५-१२ खिगर

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार शहरी व ग्रामीण आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	वाह	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्था	कामगार	आस्था	कामगार	आस्था	कामगार
१	खानकाम	४२२	६६४	११४	२०६	५४३	८७०
२	उत्पादन व दुरस्ती सेवा	१४५७१	२६३७०	३०३०	८८६८	१७६०१	३५२३८
३	बीज गंत व पाणी	३०	६९	६	३६	३६	१०५
४	बांधकाम	७०८	११७५	१४०	३१९	८४८	१४९४
५	घाऊक व किरा-कोळ व्यापार	१२०३३	१५०५१	५८३६	१०९००	१७८६९	२५९५१
६	निवासगृहे व उपहारगृहे	१५२८	२४३६	९५१	३३१२	२४७९	५७७८
७	वाहतूक	८१	१९८	७८	४३२	१५९	६३०
८	दळणवळण	३२४	६२०	३९	४४	३६३	१०२४
९	साठवण व वखार	७३	१७८	१८३	२४७	२५६	४२५
१०	अर्थ पुरवठा विभा-भालमत्ता व उद्योग धंदे विषयक सेवा	६३३	१४१०	४५२	२०३९	१०८५	३४४९
११	सांख्यिक सामा-गिक व व्यक्ती-गत सेवा	६८७७	१७३७८	१९२२	१६३१९	८७९९	३३६९७
१२	इतर	८३	१७३	८८	२६६	१७१	४३९
१३	सर्व प्रमुख उद्योग गट	३७३७०	६५६५२	१२८३९	४३३४८	५०२०९	१०९९००

टीप :- फेरबदलानुसार निविज्ञ उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८०.

(८१)

तक्ता क्रमांक - ५०१३

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर कृषि आस्थापनांची संख्या.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	२३२४	५९८	२९२२
२	इतर वस्त्र निर्माण उद्योग	२७	३८७१	७०९	४५८०
३	लाकूड व लाकडाचे उत्पादन	२९	३७४९	४३४	४१८३
४	चामडे व चामड्याच्या वस्तु तयार करणे	३२	८७४	१२२	९९६
५	अधातुजन्य खनिज पदार्थांचे उत्पादन इतरत्र वर्गीकृत न झाले.	४०	११३२	१४३	१२७५
६	दुरस्ती सेवा	४८	१२११	४६६	१६७७
७	किरकोळ व्यापार	५९	११८९५	५३५६	१७२५१
८	उपहारगृहे व कॅफे	६०	१४५६	८४७	१३०२
९	सार्वजनिक प्रशासन	८८	१०६१	४७५	१५३६
१०	शैक्षणिक सेवा	९०	१७८८	२३३	२०२१
११	धार्मिक व कल्याणकारी सेवा	९४	११७५	२६३	१४३८
१२	खाजगी प्रकारच्या सेवा	९८	२०७१	५३४	२६०५
	एकूण	x	३२६०७	१०१८०	४२७८६

टीप:- वेरबदलानुसार नवीन उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८०

(८२)

तक्ता क्रमांक - ५-१४

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्था-
पनातील कामगारांची संख्या.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट-ग्रामीण संकेतांक	नागरी	एकूण	
१	२	३	४	५	
१	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	७५६८	१६४५	९२१५
२	इतर वस्त्र निर्माण उद्योग	२७	५२६७	१३४४	६६११
३	लाकूड व लाकडाचे उत्पादन	२९	५७८१	१०६७	६८४८
४	चामडे व चामड्याच्या वस्तु तयार करणे-	३२	१२७५	२१२	१४८५
५	अधस्तुजन्य खनिज पदार्थांचे उत्पादन इतरत्र वर्गीकृत न केलेले	४०	२२१३	२२३	२४३६
६	धातु उद्योग आणि त्यांचे भाग यंत्र सामुग्री व सामुग्री वगळता.	४३	१२८७	४५०	१७३७
७	दुरस्ती सेवा	४८	१४६६	९४१	२४०७
८	घाऊक व्यापार	५८	३८६	१६६०	२०४६
९	किरकोळ व्यापार	५९	१४६६५	२२४०	२३९०५
१०)	उपहार गृहे व कॅफे	६०	२३६०	२९०७	५२६७
११	सार्वजनिक प्रशासन	८८	२७०२	९४४६	१२१४८
१२	शैक्षणिक सेवा	९०	८८८५	३६२३	१२५०८
१३	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	९२	७८४	११४७	१९३१
१४	धार्मिक व कल्याणकारी सेवा	९४	१२३९	३७०	१५९९
१५	खाजगी प्रकारच्या सेवा	x	२६९२	८३९	३५३१
	एकूण	x	५८५६०	३५११६	९३६७६

टीप:- पेत्रदलानुसार नांपन उस्मानाबाद जिल्हाची माहिती उपलब्ध
नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्हाचीच माहिती देण्यात आली
आहे. आधार:- आर्थिक गणना - १९८०

(८३)

तक्ता क्रमांक - ५०१५

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्हा कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट-
एकत्र)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	६३५	२२३	८५८
२	विजेवर चालणा-या संस्थांची एकूण संस्थेशी टक्केवारी.	२.२०	४.०४	२.६८
३	सहकारी औद्योगिक आस्थापना.			
	सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार.			
	अ) एकूण संख्या.	२१९९	२९६५	५१६४
	ब) प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या.	३	१३	६

टीप :- १) सहकारी उद्योग, या सहकारी संस्था आहेत. कारण सहकार -
प्रकाराखाली स्वकार्यरत उद्योग नाहीत.

२) फेरबदलानुसार नवीन उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध
नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली-
आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८०.

गाडे/-

(८४)

तक्ता क्रमांक - ५०१६

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्था- पना	रोज- गार	आस्था- पना	रोज- गार	आस्था- पना	रोज- गार
१	२	३	४	५	६	७	८
१	खाणकाम व दगड काम	२	१०	-	-	२	१०
२	उत्पादन व दुरुस्ती- सेवा	१५	७३०	१०	१२२५	२५	१९५५
३	बीज, गॅस, पाणी- पुरवठा	२	२	-	-	२	२
४	बांधकामा संबंधी- उद्योग	१	११	२	२	३	१३
५	घाऊक व किरकोळ- व्यापार	११२	१६६	५३	१२१	१६५	२८७
६	उपहारगृहे व हॉटेल	२	२	५	१२	७	१४
७	वाहतूक	-	-	-	-	-	-
८	साठवणूक व वखार	१८	७२	१४	२२	३२	९४
९	दळणवळण	७	१५	-	-	७	१५
१०	वित्त व्यवसाय - इत्यादी सेवा	३२३	८३६	६९	९२९	३९२	१७६५
११	सामूहिक, सामाजिक व खाजगी सेवा	१५३	३५५	६९	६२७	२२२	९८२
१२	इतर	-	-	१	२७	१	२७
	एकूण	६३५	२१९९	२२३	२९६५	८५८	५१६४

टीप :- १) सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत, कारण सहकार प्रकाराखाली स्वयंम कार्यरत उद्योग नाहीत. २) फेरवदलानुसार नवीन उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८०

(८५)

तक्ता क्रमांक - ५०१७

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटातील संख्या.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

रोजगाराचा आकारमान गट(संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापना-ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना-ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना-ची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	८२०	११७२	४१०	६०८	१२३०	१७८७
३	१२५	३७५	१४६	४३८	२७१	८१३
४	८२	३२८	११०	४४०	१९२	७६८
५	४२	२४५	७६	३८०	१२५	६२५
६-९	८३	६१२	१२९	२०४	२१२	१५१६
१०-१९	१४१	१९६२	५७	७१९	१९८	२६८८
२०-४९	६८	१७७३	१०	२६५	७८	२०३८
५० या पेक्षा जास्त	९	११६९	६	१७९०	१५	२९५९
सर्व आकारमान गट	१३७७	७६५०	९४४	५५४४	२३२१	१३११४

टीप:- फेरबदलानुसार नवीन उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८०.

गा हे/-

(८६)

सकता क्रमिक - १-१८

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार आकारमान गटानुसार विविध प्रकारच्या आकारमान गटांनुसार संपन्नतेच्या संख्यांचे नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

रोजगाराचा आकारमान गट(संख्या)	ग्रामीण आस्थापना- नेहमी काम करण-या व्यक्तींची संख्या	नागरी आस्थाप- नाची सकूण संख्या	सकूण	नेहमी काम करण-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना- नेहमी काम करण-या संख्या	नेहमी काम करण-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	८५४	१३६७	९९३	१४९७	१८४७	२८६४
३	१८५	५५५	३७४	११२२	५५९	१६७७
४	६४	२५६	१६८	६७२	२३२	९२६
५	३३	१३५	१२२	६१०	१५५	७७५
६-९	३३	२३९	१७१	११९८	२०४	१४३७
१०-१९	२	९९	४९	५८४	५८	६८३
२०-४९	१	२१	३	७४	४	९५
५० या पेक्षा जास्त	-	-	-	-	-	-
सर्व आकारमान गट	११७९	२७०२	१८४०	५७५७	३०५९	८४५९

टीप:- फेरबदलानुसार नवीन उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यांत आली आहे.

आधार:- आर्थिक गणना - १९८०.

(८७)

तक्ता क्रमांक - ५०१९

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची-शी आकारमान गटानुसार संख्या.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

रोजगाराचा गट (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापना- वी एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना- वी एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापना- वी एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	३१५६	४०९७	५२६	७११	३६८२	४८०८
३	२८६	८५८	९८	२९४	३८४	-
४	१४०	६००	६४	२५६	२१४	८५६
५	१२७	६३५	७८	२२०	१८५	९२५
६-९	४३९	३१९३	१३७	९८५	५७६	४१७८
१०-१९	१८७	२४५१	१६१	२१९९	३४८	४६५०
२०-४९	८०	२०६७	१३६	४१७०	२१६	६२३७
५० या पेक्षा जास्त	४	२६२	६९	६४५५	७३	६७१७
सर्व आकारमान गट	४४२९	१४१६३	१२४९	१५३६०	५६७८	२९५२३

टीप:- पेरबंदानुसार नवीन उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८०.

गाडे/६३१९९२

(८८)

तक्ता क्रमांक - ५०२०

आर्थिक गणनेनुसार

१९८० च्या सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

रोजगारांचा आकारमान गट(संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	५८२२	८०८४	२३०३	३३६२	८१२५	११४४६
३	७७०	२३१०	७६४	२२९२	१५३४	४६०२
४	३८१	१५२४	४३४	१७३६	८१५	३२६०
५	२७१	१३५५	३४२	१७१०	६१३	३०६५
६-९	६३०	४५७२	६०६	४२९५	१२३६	८८६७
१०-१९	३५२	४७०३	३५८	४६८९	७१०	९३९२
२०-४९	१५०	३८८१	१७८	५३०३	३२८	९१८४
५० या पेक्षा जास्त	१४	१५२१	८१	९०२०	९५	१०५४१
सर्व आकारमान गट	१३३९०	३७९५०	५०६६	३२४०७	१३४५६	६०३५७

टीप:- फेरबदलानुसार नवीन उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार:- आर्थिक गणना - १९८०.

(८९)

तक्ता क्रमांक - ६.१

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था

जिल्हा :- उस्मानाबाद

क्रमांक: ३०/६/९१.

अ. क्र.	संस्थांचा प्रकार.	संस्थांची संख्या.
१	सहकारी पत संस्था.	
१. १)	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	१
१. २)	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था.	४५३
१. ३)	शेतकरी सेवा संस्था.	-
१. ४)	लॅम्प्स सहकारी संस्था.	-
१. ५)	धान्य बँका	१
१. ६)	इतर (संस्थांचा प्रकार द्यावा)	
	अ) महाराष्ट्र राज्य भूविकास बँका जिल्हा शाखा - उस्मानाबाद	१
	एकूण सहकारी पत संस्था.	४५६
२	बिगर शेतती पत संस्था.	
	अ) नागरी बँका	१
	ब) कर्मचारी पत संस्था.	१००
२. २)	इतर बिगर शेतती पत संस्था	
	अ) कर्मचारी पत संस्था.	-
	ब) नागरी पत संस्था आणि इतर (भिन्नी, थ्रिम, पत संस्था वगैरे)	३९
	क) इतर नावे द्यावी.	
	१) - - - - -	
	२) - - - - -	
	३) - - - - -	
	एकूण बिगर शेतती पत संस्था.	१४०

तक्ता क्र. ६.१ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ६.१ (चालू)

१	२	३
३	पणन संस्था	
३.१)	जिल्हा पणन संस्था.	
	अ) सर्वसाधारण उद्येश	-
	ब) विशेष उद्येश	-
३.२)	प्राथमिक पणन संस्थां.	
	अ) सर्वसामान्य (तालुका खरेदी विक्री संघ)	६
	ब) विशेष	३
३.३)	इतर (नावे घावी)	
	अ) - - - - -	
	ब) - - - - -	
	सकूण पणन संस्था.	९
४	उत्पादन संस्था.	
४.१)	साखर कारखाने.	३
४.२)	इतर कृषि प्रक्रिया संस्था (भात, तेल जिनिंग मील वगैरे)	१३
४.३)	विणकर सहकारी संस्था (हातमाग व यंत्रमाग)	६
४.४)	सूत गिरण्या.	४
४.५)	इतर औद्योगिक संस्था.	८४
४.६)	दुग्ध संस्था.	४८८
४.७)	दुध संघ.	२
४.८)	मत्स्य व्यवसाय संस्था.	४०
४.९)	बेक्ती संस्था.	२
४.१०)	लिफ्ट इरिगेशन (सिंचन संस्था)	३०
४.११)	वन कामगार संस्था.	-
४.१२)	इतर नावे (कुक्कुट पालन-२४-३२, पशु संवर्धन - १ पशु उत्पादन गट - ५, औद्योगिक इस्टेट).	५४
	सकूण उत्पादन संस्था.	७१४

तक्ता क्र. ६.१ पुढे चालू.....

(२१)

तस्ता कुमांक - ६.१ (चालू)

१	२	३
५	सामाजिक संस्था	
	५.१) ग्राहक संस्था.	३२
	५.२) गृह निर्माण संस्था.	२९५
	५.३) कामगार कंत्राटदार संस्था.	११७
५५४	५.४) परिवहन संस्था.	६
	५.५) इतर (महिला, शिक्षा, कपडे धुणे सहकारी मंडळ, मजूर संघ संकीर्ण संस्था)	२६
	एकूण सामाजिक संस्था.	४७६
	एकूण सर्व प्रकारच्या संस्था (१ ते ५)	१७२५

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

(१२)

तक्ता क्रमांक - ६.२

सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती. वर्ष: ३०-६-९१ रोजी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(स्पष्ट आणि सभासद हजारात)

अ. क्र.	बाब	संख्या
१	२	३
१	एकूण सहकारी संस्थांची संख्या.	१७९५
२	एकूण सभासदांची संख्या.	३६३
३	भरणा झालेले भाग भांडवल	२२२०२४
४	अ) वरिलपैकी सरकारी भाग भांडवल	२५१४२
	ब) स्वतःचा निधी	१७३९५९
५	ठेवी	२१२६७०
६	खेळते भांडवल	६९७९२१
७	निव्वळ दिलेले कर्ज	७४८८६८
८	खरेदीची किंमत	५०३२३१
९	विक्रीची किंमत	७१४६९३
१०	नफा मिळालेला	
	अ) संस्था	७०३
	ब) रकमा	२५४८२
११	तो त्यातील.	
	अ) संस्था.	६०२
	ब) रकमा	११००२

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

गाडे/१८४१९९२

तक्ता क्रमांक - ६. ३

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वगणप्रमाणे वर्गवारी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

दि. ३०/६/९१ रोजी

श. क्र.	जिल्हा तालुका	लेखा परिक्षा वर्ग				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परिक्षा न केलेल्या	एकूण सहकारी संस्था.
		अ	ब	क	ड			
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	एकूण	३८	७९	२७१	५	९८	१३०४	१७९५
१	उस्मानाबाद	८	२४	६५	-	९	३०१	४०७
२	कळंब	७	१४	५३	१	१९	२२७	३२१
३	उमरगा	५	१२	४९	१	४	२५२	३२३
४	तुळजापूर	८	९	५१	३	७	१९९	२७७
५	परंडा	३	५	२०	-	१४	१७४	२१६
६	भूम	७	१५	३३	-	४५	१५१	२५१

(२३)

टीप :- १) स्तंभ ८ मध्ये लेखा परिक्षेसाठी अपात्र असलेल्या संस्थेचा सुधदा समावेश आहे.

आधार :- जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ६. ४

राज्य सहकारी आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य. वर्ष: ३०/६/९१ रोजी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(समये हजारात)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार.	बँकांच्या शाखा	संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खर्चते भांडवल
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक मुंबई.	-	-	-	-	-	-	-
२	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, उस्मानाबाद	७८	१०४९	१	५५३८४	२८९९४	४४१५१७	८३६७०४
३	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक.	-	-	-	-	-	-	-
४	राज्य भूविकास बँकांची जिल्हा शाखा.	१०	४०	४६२४५	१७६९०	-	-	२२५८८

तक्ता क्रमांक ६. ४ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ६.४ (चालू)

अ. क्र.	अल्प मुदतीचे कर्ज			शेतीच्या हंगामी कामासाठी	मध्यम मुदतीचे कर्ज	दीर्घ मुदतीची कर्जे	रेणे कर्जे			थकलेले कर्ज		
	रोखात कर्जा फ्रिडंट	देयकातील सूट	कर्ज				अल्प मुदतीची	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे	अल्प मुदतीचे	मध्यम मुदतीचे	दीर्घ मुदतीचे
१	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	३३५२२३	-	-	१८०४३७	५४२७०	-	२६७९८१	१०६८३२	-	१६११९८	९८१८	-
३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४	-	-	-	-	-	१८०६७२	-	-	१८०६७२	-	-	२५१७७

(६५)

आधार:- १) जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक लि. उस्मानाबाद.

२) राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ६. ५

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य वर्ष: ३०-६-९१ रोजी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	संस्थांची संख्या.	खातेदारांची संख्या.	सकूण	सभासद लहान खाते- दार सभासद	मोठे खातेदार सभासद	इतर खातेदार सभासद	भाग भांडवल	स्तंभ ९ पैकी सरासरी भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	देतलेली कर्जे
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	सकूण जिल्हा	४५३	१५६५३७	२०६७६५	७४१६१	९३०७६	३२५२८	११२७१०	१९८०	४२०९	२४७९१६
१	उस्मानाबाद	८७	३५५८८	४२०७५	१८६१२	१९५९४	३८६२	१३७७८	७२५	१३८९	५८९८८
२	कळंब	८१	३२३३४	४५७९४	२४६४०	१०२७५	१०८७९	१४२०६	१६६	३७६	५१२९२
३	उमरगा	९६	२८३१९	३६५३५	७५६२	२१३८६	७५८७	११६३१	४४२	१४७४	५८९३५
४	तुळजापूर	७१	२९९१८	३४४७९	९४५९	१८८६३	६१५७	५२२६	१४५	३७०	४८८३९
५	परंडा	७०	१४८६०	२४९८०	८८००	११८०१	४३७९	४२९९	१५२	४०५	१७१३३
६	भूम	४८	१५५१८	२२९०२	५०८८	१११५७	६६५७	६३५७०	३५०	१९५	१२७२९

तक्ता क्र. ६. ५ गुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ६.६

शेताकरी सेवा सुंस्थेचे कार्या: वर्ग: ३०-६-९१ रोजी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(समये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	संस्थांची संख्या.	एकूण खातेदारांची संख्या.	एकूण	लहान खातेदार सभासद	सभासद मोठे खातेदार सभासद	इतर सभासद	भाग भांडवल	स्तंभर पैकी सरकारी भाग भांडवल	राखीव आणि इतर निधी	कजाची थकबाकी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	एकूण जिल्हा				निरंक						
१	उस्मानाबाद				निरंक						
२	कळंब				निरंक						
३	उमरगा				निरंक						
४	तुळजापूर				निरंक						
५	परंडा				निरंक						
६	भूम				निरंक						

तक्ता क्रमांक ६.६ पुढे चालू.....

(२७)

तक्ता क्रमांक - ६.५ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	खेती शांडवल	एकूण दिलेले कर्ज (अल्प- मध्यम, दीर्घ मुदतीचे. कर्जदार	एकेरी कर्जाची रक्कम	येणे कर्ज (अल्प, मध्यम दीर्घ मुदतीचे बाकी असलेले सभासद	रक्कम	एकूण कर्जाची (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीचे थकबाकी	रक्कम	तीन वर्षांपेक्षा कमी वर्षा कर्जाची थकबाकी दारांची संख्या.	रक्कम	तीन वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे थकबाकी दारांची संख्या	रक्कम
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	एकूण जिल्हा	४५०५६०	४७१७५	२४२०३२	८६५४९	३६८३०९	४१८२५	१४७९२४	३७९००	१३०५५९	५६३९	१७३६५
१	उस्मानाबाद	९९६११	७९५०	५२६२१	१६६९५	८१६४९	८७४५	३२८७१	८४९१	३१८९०	२५४	९८१
२	कळंब	१०६४५५	८०७३	४७१०२	१७६३०	९००७३	९३६८	३७०९५	८५०५	३४३९१	८६३	२७०४
३	उमरगा	१०२२५५	१७२४८	५८२६३	१९६८२	७७७३६	८४८२	३८११६	७५२१	३५५४५	९६१	२५७१
४	तुळजापूर	७८३६३	५२३६	५२२९६	११७२३	६६४६२	६४८७	२२२५५	५८९३	२०२७२	५९४	१९८३
५	परंडा	३६१०८	४६३०	१८६१६	११३७८	२९५१८	४३४०	६२७४	२२३०	२०३०	२११०	६२४४
६	भूम	२७७६८	४०३८	१३१३४	९४४१	२२८७१	४४०३	९३१३	५२६०	६४३१	८५७	२८८२

आधार - जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

(७२)

तक्ता क्रमांक - ६. ६ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	खेते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची)	शेणे कर्ज (अल्प, व दीर्घ मुदतीची) बाकी रक्कम	शेणे असलेल्या सभा- रक्कम सदांची संख्या.	एकूण कर्जांची थकबाकी (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची) थकबाकी रक्कम	दारांची संख्या	३ वसागिष्ठा कमी, वर्षी कर्जांची थकबाकी. थकबाकी रक्कम	दारांची संख्या.	३ वसागिष्ठा अधिक कर्जांची थकबाकी. थकबाकी रक्कम	दारांची संख्या.	
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	एकूण जिल्हा					निरंक						
१	उस्मानाबाद		ठ			निरंक						
२	कळंब					निरंक						
४	तुळजापूर					निरंक						
५	परंडा					निरंक						
६	भूम					निरंक						

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

(१४)

तक्ता क्रमांक - ६. ७

लैम्पसँ संस्थे कार्य: वर्ष: ३०-६-९१ रोजी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(समरे हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	संस्थांची संख्या.	एकूण खातेदारांची संख्या.	एकूण सभासद	लहान खातेदार सभासद	मोठे खातेदार सभासद	इतर सभासद	भाग भांडवल	स्तंभ ९ पैकी सरकारी भाग भांडवल	राखीव आणि इतर निधी	घेतलेली रजे
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	एकूण जिल्हा					निरंक					
१	उस्मानाबाद					निरंक					
२	कळंब					निरंक					
३	उमरगा					निरंक					
४	तुळजापूर					निरंक					
५	परंडा					निरंक					
६	भूम					निरंक					

(१००)

तक्ता क्रमांक ६. ७ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ६. ७ (घालू)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	खेते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, दीर्घ व मुदतीची) कर्जाद्वार	कजाची रक्कम	येणे कर्जे (अल्प, मध्यम- व दीर्घ मुदतीची) बाकी असलेले रक्कम सभासद	एकूण कजाची थकबाकी (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची. थकबाकीदार	रक्कम	३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कजाची थकबाकी.	३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे (थकबाकी)	३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कजाची थकबाकी.	३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे (थकबाकी)	
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	एकूण जिल्हा					निरंक			थकबाकी दरांची संख्या	रक्कम	थकबाकी दारांची संख्या	रक्कम
१	उस्मानाबाद					निरंक						
२	कळंब					निरंक						
३	उमरगा					निरंक						
४	तुळजापूर					निरंक						
५	परंडा					निरंक						
६	भूम					निरंक						

(३०४)

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

गाडे/२१३१९९३

तकता क्रमांक - ६-८

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे वर्षा: ३०-६-९१ रोजी

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रमये: हजारत)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	सकूण	अन्नधान्ये					अर्धीय पिके				
			गहू	भात	ज्वार वगैरे धान्य (ज्वारी, बाजरी, मका इत्यादी)	डाळी	हंतर	कापूस	गळीतांची धान्ये	उस	ताग आणि मेस्त	हतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	सकूण जिल्हा	१४९७३६	७००	१७	४३२३६	२९१९	-	-	१९४५६	१०१०६५	-	५३४३
१	उस्मानाबाद	४०१३२	-	-	२५०७	२१२२	-	-	७५७४	१२०१८	-	१९९१
२	कळंब	३३९७९	-	-	१५२००	-	-	-	-	१८७७९	-	-
३	उमरगा	५१०७७	-	-	१३२११	३८	-	-	८३३	३६४९६	-	४९९
४	तुळजापूर	३८७४१	-	-	२५२१	६३०७	-	-	२५५६	१७९२६	-	२४३१
५	परंडा	१०२२७	-	-	-	१३४४	-	-	१३५७	७२२५	-	३०१
६	भूम	५५८०	७००	१७	२७९७	१०८	-	-	१३६	१६२१	-	३०१

(१०३)

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ६.९

शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे वर्षी: ३०--६-९१

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा	अन्नधान्ये						अर्धघ पिके				
		तालुका	एकूण	गहू	भात	ज्वार वगैरी धान्ये (ज्वारी, बाजरी, मका इत्यादी)	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	ऊस	ताग आणि मेहटा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	एकूण जिल्हा					निरंक						
१	उस्मानाबाद					निरंक						
२	कळंब					निरंक						
३	उमरगा					निरंक						
४	तुळजापूर					निरंक						
५	परंडा					निरंक						
६	भूम					निरंक						

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

(१०३)

तक्ता क्रमांक - ६.१०

अंधादिवासी शेतकरी संस्थांनी दिलेली कर्जे. वर्ष: ३०-६-९१ रोजी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा		अन्नधान्ये				अखाद्य पिके					
	तालुका	स्कूण	गहू	भात	ज्वार वगैरेंय धान्ये (ज्वारी, बाजरी, मका इत्यादी)	डाळी	कापूस इतर	कापूस	गळीतांची धान्ये	ऊस	ताग आणि मेस्त	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	स्कूण जिल्हा					निरंक						
१	उस्मानाबाद					निरंक						
२	कळंब					निरंक						
३	उमरगा					निरंक						
४	तुळजापूर					निरंक						
५	परंडा					निरंक						
६	भूम					निरंक						

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ६.११

बिगर कृषि पत संस्थेचे कार्य वर्ष : २०-६-९१ अखेर.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(समये हजारात)

अ. क्र.	प्रकार	संस्थांची संख्या.	सभासद संख्या.	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खेळते भांडवल	कर्ज				
								अग्रिम	वसूल झालेले	येणे	धकित	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
अ)	प्राथमिक सहकारी बँका											
	१) नागरी बँका	१	२३५२६	११३९३	१४०५१	१९६५०२	२४५६४४	१६७५८५	१४८८२३	९०५१०	९७७९	
	२) कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ब)	इतर बिगर शेती											
	१) नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	२) कर्मचारी पतपेढी	१००	२१३२७	५९३४५	८६२६	६२६४	१९४७५४	११४८६६	९०२९४	१७१४३८	९०८३	
	३) इतर	३६	१२९३१	३१२९	९६	७३३१	१२७१७	१२१९१	६९५३	११२९३	५२९	

(१०५)

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ६.१२

जिल्हा आणि पणन संस्थेचे कार्य. वर्ष : ३०-६-९१ रोजी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	छेत्र भांडवल	खरेदीची किंमत कृषि उत्पादन . शेतीच्या गरजेच्या वस्तू.	उपभोग्य वस्तू
१	२	३	४	५	६	७

अ) पणन संस्था जिल्हा स्तरावरील पणन संस्था उस्मानाबाद जिल्ह्यात नोंदलेले नाही.

ब) प्राथमिक पणन संस्था.

संक्र. क्र.	संस्था	१	२	३	४	५
१	उस्मानाबाद	३	१३९२	११३७	-	४८९०
२	कांब	२	७७८	२३६३	२९८	४३६८
३	उमरगा	१	१७३	४८५	-	७६५
४	तुळजापूर	१	२८८	८४४	-	२०३९
५	परंडा	१	२३९	१२८	-	२९४
६	भूम	१	२९६	८१५	-	१३७३

(१०३)

तक्ता क्र. ६.१२ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ६.१२ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	विक्री किंमत		एकूण	कृषी उत्पान्नाची विक्री आडते व मालक म्हणून				
		स्वतःच्या मालकीची	आडत्या म्हणून.		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळीतांची धान्ये
१	२	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
अ)	जिल्हा स्तरावरील पणन संस्था	-	-	-	-	-	-	-	-
ब)	प्राथमिक पणन संस्था.								
	एकूण जिल्हा	१४६८०	-	१४६८०	-	-	१४६८०	-	-
१	उस्मानाबाद	५२३४	-	५२३४	-	-	५२३४	-	-
२	कळंब	४८४५	-	४८४५	-	-	४८४५	-	-
३	उमरगा	७७९	-	७७९	-	-	७७९	-	-
४	तुळजापूर	२२००	-	२२००	-	-	२२००	-	-
५	परंडा	३०८	-	३०८	-	-	३०८	-	-
६	भूम	१३१४	-	१३१४	-	-	१३१४	-	-

(१०४)

तक्ता क्र. ६.१२ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ६, १२ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	डाळी	इतर	एकूण	उस	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (आडते व मालक म्हणून)				उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री
						बियाणे	कृषि आवजारे	इतर	एकूण	
१	२	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
अ)	जिल्हा स्तरावरील पणन संस्था.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ब)	प्राथमिक पणन संस्था.									
	एकूण जिल्हा	-	-	१४६८०	११७५५	३०९८	९२२	७५०४	२१८५९	१५१७१
१	उस्मानाबाद	-	-	५२३४	४४१७	६२८	१८९	२६०	५४९४	६००
२	कळंब	-	-	४८४५	३६७१	७४३	१०६	४५६३	९०८३	५३५६
३	उमरगा	-	-	७७९	७६५	-	१४	-	७७९	-
४	तुळजापूर	-	-	२२००	१५८५	४९	५६७	२२३	२४२४	६७५७
५	परंडा	-	-	३०८	२६२	-	४६	-	३०८	-
६	भूम	-	-	१३१४	१०५५	१६७८	-	२४५८	३७७१	२४५८

(२०६)

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तकता क्रमांक - ६०१३

उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य वर्ष: ३०/६/९१

जिल्हा:- उस्मानाबाद

(समये हजारात)

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल समये	राखीव आणि इतर निधी समये	केले भांडवल समये
१	२	३	४	५	६	७
१	उत्पादक संस्था					
	१०१ साजर कारखाने	३	२२९६६	३२८४२	१४७२६२	३५४६५१
	१०२ इतर शेतती प्रक्रिया संस्था	१	१७८	२७	-	१०७
	१०३ विणकर संस्था	६	४२५	७२९	१००	१२८४
१०४	१०४ सूत गिरण्या	४	५२६०	२८५३३	३९	३४६७५
	१०५ इतर औद्योगिक संस्था	८४	७१५२	६५९३	१२	८२४०
	१०६ दुग्ध व्यवसाय संस्था	४८८	५२८४१	८८१	४३९	६१३५
	१०७ दुग्ध व्यवसाय संघटना	२	५०७	२६२०	१९१९	१६९८९
	१०८ मत्स्य व्यवसाय संस्था	४०	१६२८	७१	३	१२९
	१०९ शेतती संस्था	२	६५	७	२	२२५
	१०१० उपसा जलीसंधन संस्था	३०	५४६	१९२	२	३९४४
	१०१० वन कामगार संस्था	-	-	-	-	-

(१०९)

तकता क्र. ६०१३ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ६०१३ (वालू)

१	२	३	४	५	६	७
१०१२ इतर (नमूद करा)						
अ) कुक्कुट पालन पशु संवर्धन	५५	२७२४	१२७	१२७	३२७	
ब) पशु उत्पादक आणि						
क)						
सकून	७१५	२४३६२	७२६२२	१४२२०५	४२६७७६	
सामाजिक सेवा संस्था						
२०१) ग्राहक भांडारे	३२	१२३२९	२१६	५२	२१२४	
२०२) गृह निर्माण संस्था	२२५	२६६८	१२३४	३२	४६७१३	
२०३) कामगार कंत्राट संस्था	११७	३२५६	३५७	२७	४२४२	
२०४) परिवहन संस्था	६	१८४	३६	१	४६५	
२०५) इतर (नमूद करावे)	२६	२६६४	३२१	३४	११५१	
अ) महिला जिल्हा सहकारी मंडळ संवर्गीकरण व फ						
संवर्गीकरण व पेहरेशन						
ब)						
क)						
सकून	४७६	२८१७१	३६३४	१६०	५५४०२	

(०१६)

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

गाडे/२२५१२२

(१११)

तक्ता क्रमांक - ६०१४

उत्पादक संस्था आणि सामाजिक संस्थांचे महत्वाचे कार्य ३०/६/९१ रोजी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद

संस्थेचा प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
१	२	३	४
१) साखर कारखाने	अ) गाळलेल्या उसाचे वजन	हजार टन	६०१ ← ३६
	ब) गाळलेल्या उसाची किंमत	लाख रुपये	२४१७.७५
	क) उत्पादित साखरेचे वजन	हजार टन	७८ ५५२
	ड) उत्पादित साखरेची किंमत	लाख रुपये	४२४४.६२
२) विणकर सहकारी संस्था.	अ) चालू माग	संख्या	बंद
	ब) सूत खरेदी	लाख रुपये	बंद
	क) उत्पादन	लाख रुपये	बंद
	ड) विक्री	लाख रुपये	बंद
३) सूत गिरण्या	अ) वात्यांची संख्या	संख्या "००"	२५०
	ब) उत्पादित सूत	हजार टन	उत्पादन सुरु नाही.
४) इतर औद्योगिक संस्था.	अ) कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	२.४३
	ब) उत्पादन	लाख रुपये	५.८३
	क) विक्री	लाख रुपये	३.९४
५) दुग्ध व्यवसाय संस्था.	अ) खरेदीची किंमत	लाख रुपये	८१४.१७
	ब) विक्रीची किंमत	लाख रुपये	९६७.३३
६) दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ) खरेदीची किंमत	लाख रुपये	११०९.७६
	ब) विक्रीची किंमत	लाख रुपये	१२३५.५०
७) मत्स्य व्यवसाय संस्था.	अ) पकडलेल्या मशांची किंमत	लाख रुपये	०.९२
	ब) विक्रीची किंमत	लाख रुपये	०.८८

तक्ता क्र. ६०१४ पुढे चालू.....

(११२)

तक्ता क्रमांक - ६०१४ (वालू)

१	२	३	४
८) मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संघटना	अ) पकडलेल्या माशांची किंमत	लाख रुपये	निरंक
	ब) विक्रीची किंमत	लाख रुपये	निरंक
९) शेती संस्था	अ) कसलेले क्षेत्र	१०० हेक्टर	२
	ब) उत्पादन	लाख रुपये	०.८०
१०) उपसा जलसिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	१०० हेक्टर	(अ)
११) वन कामगार संस्था	अ) दिलेली कुरणे	संख्या	निरंक
	ब) वनोत्पादनाची किंमत	लाख रुपये	निरंक
१२) घाऊक ग्राहक भांडारे	अ) खरेदीची किंमत	लाख रुपये	६६.२५
	ब) विक्रीची किंमत	लाख रुपये	२०.१९
१३) प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ) खरेदीची किंमत	लाख रुपये	५४.६६
	ब) विक्रीची किंमत	लाख रुपये	५५.५६
१४) गृह निर्माण संस्था	अ) बांधलेल्या गाळ्यांची संख्या		२३७२
१५) कामगार कंत्राट संस्था	अ) वर्षात हाती घेतलेली कामे	संख्या	८७
	ब) हाती घेतलेल्या कामांची संख्या अंदाजित किंमत	लाख रुपये	३८७.३७
	क) दिलेली मजुरी	लाख रुपये	२१७.०४

(अ) १०० पेक्षा कमी.

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ६. १५

जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजार पेठांची तालुका निहाय माहिती. ३०-६-९१ ला संपणा-या वर्षाकरिता.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(परिमाण टनामध्ये, मुल्य हजार रुपये)

अ. क्र.	बाजार पेठेचे नांव.	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या.	गहू	वार्षिक आक								
						पांढरी	पिवळी	हैद्रीड	बाजरी	गुल्य				
१	२	३	४	५	परिमाण	मुल्य. परिमाण	मुल्य. परिमाण	मुल्य. परिमाण	मुल्य. परिमाण	मुल्य. परिमाण	१३	१४	१५	
१	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद		२	२७५	९८०	४३५	१३२९	५८	७६	४१८	६४३	-	-
२	कळंब	कळंब		२	६२७	२०१७	५१३	१६४७	४२२	४९५	२२८६	२८८७	४३	८०
३	मुरुम	उमरगा		२	५९	२०६	६९	२३०	-	-	४१	६७	७७	१३१
४	तुळजापूर	तुळजापूर		-	१४	४९	८७	२९५	५	९	४८	८७	१२	२१
५	परंडा	परंडा		-	११२	४३३	१८२१	५२९४	-	-	-	-	२१	३९
६	सकून			६	१०९४	३६८५	२९२५	८७९५	४८५	५०	२७९३	३६८४	१५३	२७१

(११३)

तक्ता क्र. ६. १५ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ६. १५ (चालू)

अ. कृ. उस्मानाबाद			मका	तूर	चना	उडीद	मूग	गुळ							
१	२	३	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३			
१	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	२	८	१५	८७५	९१४६	६९	४८५	२९६	१६७५	२९	१५८	१९	६०
२	कळंब	कळंब	२	२५	४३	८११	७३१२	३७४	२३४३	२३४	१२१४	११९	७३४	१०३२	३०२४
३	मुसम	उमरगा	२	-	-	३९२०	३८३८६	३१४	२०९२	२०५१	११८४९	१८९	९१८	३	१०
४	तुळजापूर	तुळजापूर	-	५६	९९	२०९	२०४७	३५	२१२	१५६	८४१	७	३८	१२	४२
५	परंडा	परंडा	-	११३	१९८	६९९	५९०९	८७	५७३	-	-	२०	११६	४८२	१४४७
		सकूण	६	२०२	३५५	६५१४	६२८००	८७९	५७०५	२७३७	१५५७९	३६४	१९६४	१५४८	४५८३
			क	शेंगा	करडी	जवस	तीळ	इतर							
१	२	३	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३			
१	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	२	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७		
२	कळंब	कळंब	२	३५५	२८५९	९	७०	४	४१	३	३४	१२७५	१२९९४		
३	मुसम	उमरगा	२	४२८	३३५९	२०	१६९	२२	२४९	२३	२६५	१७१०	१५१३९		
४	तुळजापूर	तुळजापूर	२	१३	१११	-	-	-	-	४	५४	३१३	२६१८		
५	परंडा	परंडा	-	२३५	२३०८	-	-	-	-	-	-	८१४	६३४१		
		सकूण	६	६३	५२९	२	१७	-	-	-	-	२०९	१३६६		
		सकूण	६	१०९४	९१६६	३१	२५६	२६	२९०	३०	२५३	४३२१	३८४५८		

आधार :- उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व नियंत्रित कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

(११५)

तक्ता क्रमांक - ६.१६

नोंदणी केलेले सावकार व त्यांनी दिलेले कर्ज वर्ग: ३०/६/९१.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(स्मये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	सावकारांची संख्या.	व्यापा-यांना दिलेले कर्ज.	व्यापा-यांच्या व्यतिरिक्त दिलेले कर्ज.	एकूण
१	२	३	४	५	६
१)	एकूण जिल्हा	२६	१५०३०	९०६	१५९३६
१)	उस्मानाबाद	३	-	२२५	२२५
२)	कळंब	२	२६४४	६७	२७११
३)	उमरगा	१२	११०४१	३९	११०८०
४)	तुळजापूर	५	-	४१४	४१४
५)	परंडा	१	-	५४	५४
६)	भूम	३	१३४५	१०७	१४५२

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

गाडे/२३३१९९२

तक्ता क्रमांक - ७.१

जिल्हा :- उस्मानाबाद. सार्वजनिक संस्था मार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुका निहाय माहिती वर्ष: १९९०.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	रुग्णालये	दवाखाने	प्रसूती गृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे.	डॉक्टर्स व वैद्य	परिचारिका
१	सकून जिल्हा	३	४	५	६	७	८
	सकून जिल्हा	८	११	१	४१	११८	४६७
१	उस्मानाबाद	२	३	-	१०	४९	१८३
२	कळंब	१	३	-	७	१८	६८
३	उमरगा	२	१	-	८	१६	७४
४	तुळजापूर	१	२	१	७	१५	५६
५	परंडा	१	१	-	५	११	४८
६	भूम	१	१	-	४	९	३८

(५४६)

तक्ता क्र. ७.१ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ७.१ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	एकूण	खाटांची संख्या		उपचार केलेले अंतररुग्ण (बेकड्यांत)			उपचार केलेले बाह्य रुग्ण (बेकड्यांत)		
			त्यापैकी स्त्रियासाठी	मुलासाठी	पुरुषा	स्त्रिया	मुले	पुरुषा	स्त्रिया	मुले
१	२	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
	एकूण जिल्हा	७२२	३६५	५८	५६७	५२०	५८	३२२३	३२३०	१९६६
१)	उस्मानाबाद	३९४	१९१	२३	५३६	४४६	३६	१८६२	१५२८	५३१
२)	कळंब	६६	३६	१०	४	३२	३	२५७	३२२	२३६
३)	उमरगा	९०	४४	१५	१६	४५	६	५०४	५५१	५०३
४	तुळजापूर	७६	४६	-	३	३०	८	३८९	४७३	३६२
५	परंडा	५४	२८	१०	३	१९	३	१५३	१९०	२१०
६	भूम	४२	२०	-	५	१८	२	१२८	१६६	१२४

(११)

आधार :-

- १) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.
- २) जिल्हा शल्य चिकित्सक, शासकीय रुग्णालय, उस्मानाबाद.
- ३) अधिष्ठाता, शासकीय आयुर्वेदीक रुग्णालय, उस्मानाबाद.
- ४) मुख्याधिकारी, नगर परिषद, तुळजापूर.
- ५) वैद्यकीय अधिक्षक, ग्रामीण रुग्णालय, उमरगा, भूम, तुळजापूर, परंडा, कळंब, दाही.

तक्ता क्रमांक - ७२

जिल्हा :- उस्मानाबाद

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूची संख्या

वर्ष : १९८९

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	एकूण जिल्हा	एकूण	११३६९	९३६०	२०७२९	२५६८	२२१३	४७८१	१८५	२०२	३८७
		ग्रामीण	८७६२	७१६०	१५९२२	२१०७	१९१०	४०१७	१६२	१६०	३२२
		नागरी	२६०७	२२००	४८०७	४६१	३०३	७६४	२३	४३	६५
१	उस्मानाबाद	एकूण	३१४०	२६४६	५७८६	६७४	५९२	१२६६	६६	८८	१५४
		ग्रामीण	१९९२	१७०४	३६९६	४३३	३९३	८२६	४४	४७	९१
		नागरी	११४८	९४२	२०९०	२४१	१९९	४४०	२२	४१	६३
२	कळंब	एकूण	१७२२	१४४३	३१६५	३८२	३१२	६९४	२७	२४	५१
		ग्रामीण	१४७८	१२५७	२७३५	३५५	३०३	६५८	२७	२४	५१
		नागरी	२४४	१८६	४३०	२७	९	३६	-	-	-
३	उमरगा	एकूण	२४५५	१९९१	४४४६	५९०	५०२	१०९२	३१	३०	६१
		ग्रामीण	२००२	१५५२	३५५४	५१४	४६४	९७८	३१	२९	६०
		नागरी	४५३	४३९	८९२	७६	३८	११४	-	१	१
४	तुळजापूर	एकूण	२२१२	१७८४	३९९६	४७३	४३४	९०७	२३	३२	५५
		ग्रामीण	१६८३	१३३८	३०२१	४१०	३९७	८०७	२२	३२	५४
		नागरी	५३९	४४६	९७५	६३	३७	१००	१	१	१
५	परंडा	एकूण	९२४	७६४	१६८८	२३४	१८८	४२२	२२	११	३३
		ग्रामीण	८०७	६७९	१४८६	२००	१७५	३७५	२२	११	३३
		नागरी	११७	८५	२०२	३४	१३	४७	-	-	-
६	भूम	एकूण	९१६	७३२	१६४८	२१५	१८५	४००	१६	१७	३३
		ग्रामीण	८००	६३०	१४३०	१९५	१७८	३७३	१६	१७	३३
		नागरी	११६	१०२	२१८	२०	७	२७	-	-	-

(२६६)

आधार :- संवाल्क, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र शासन, पुणे - १

गाडे/१५५१९९२

(११९)

तक्ता क्रमांक - ७-३

विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष :- १९८९.

हिवताप • पटकी • देवी • क्षय • निमोनिया • अमांश अतिसार

गंस्ट्रो.

१ २ ३ ४ ५ ६

- - - ८२ ३२ २०

-हृदय विकार • विषमज्वर • कर्क रोग • स्वसन क्रीयेसंबंधीचे

रोग.

७ ८ ९ १०

७८ ३ ८४ ११७

आत्महत्या • अपघात • इतर कारणे • स्कूण मृत्यू

११ १२ १३ १४

४१ २६० ४०६४ ४७८१

आधार :- संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

गाडे/१५५१९९२

तक्ता क्रमांक- ७.४
उस्मानाबाद जिल्ह्यातील माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी वर्षा: १९९०-९१.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	त्रिगुणी लस (तीसरा डोस) डी. पी. टी.	पोलीओ बी.सी. जी.	गोवर (डी.टी.)	द्विगुणी (डी.टी.)	किसमज्वर १० वर्षे	धनुवात लस १६ वर्षे	गरोदर स्त्रिया		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१	उस्मानाबाद	ग्रामीण नागरी एकूण	५६४८ १३२५ ७०४३	६८०९ १९५८ ८७६७	५७४१ १७८१ ७५२२	५४२२ २८२ ६४७४	५३४९ २१७ ६२६५	-	४८१० १६०७ ६४१७	४०९३ १६६१ ५७५४	५१४० १५४२ ६६८२
२	कळंब	ग्रामीण नागरी एकूण	४२४३ ११३९ ५३८२	४९९५ ११८८ ६१८३	४४२९ ८५१ ५२८०	४१४६ ८०४ ४९५०	३८६६ ६९० ४५५६	-	३९४३ १००६ ४९४९	३६६३ ७७३ ४४३६	३९५४ ६२६ ४५८०
३	उमरगा	ग्रामीण नागरी एकूण	६२१५ ८२८ ७०४३	८४११ ६६५ ९०७६	६७४३ ६७९ ७४२२	६६२४ ५२६ ७१५०	४१५८ ६६६ ४८२४	-	५३३३ ५७५ ५९०८	४१११ ५५० ४६६१	६१२५ १०६९ ७१९४
४	तुळजापूर	ग्रामीण नागरी एकूण	४९९३ ७७१ ५७६४	५२६२ ८६४ ६१२६	४६३० ७५४ ५३८४	४७८६ ५४१ ५३२७	३५७५ ७७४ ४३४९	-	४४९१ ७०२ ५१९३	३१२७ ६५४ ३७८१	४०५० ५२९ ४५७९
५	परंडा	ग्रामीण नागरी एकूण	२७३२ १०४२ ३७७४	२९१३ १२१३ ४१२६	२६६७ ११२९ ३७९६	२९४९ २५४ ३२०३	२१९९ १२०६ ३४०५	-	२१२९ २५३ ३०८२	२२४२ ७८१ ३०२३	१९५१ २५५ २२०६
६	भूम	ग्रामीण नागरी एकूण	२९२४ ३३१ ३२५५	३१२२ ३५३ ३४७५	२७७९ ३८२ ३१६१	३२७८ ३१२ ३५९०	२४६८ १५३ २६२१	-	३१५५ २६७ ३४२२	२५५१ ३६३ २९१४	३५९० ३१८ ३९०८
	एकूण जिल्हा	ग्रामीण नागरी एकूण	२६७५५ ५५०६ ३२२६१	३१५१२ ६२४१ ३७७५३	२६९८९ ५५७६ ३२५६५	२७२७५ ४११९ ३१३९४	२१६१४ ४४०६ २६०२०	-	२३८६१ ५११० २८९७१	१९७८७ ४७८२ २४५६९	२४८१० ५०३९ २९८४९

(११०)

आधार :- १) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

२) जिल्हा शाल्य चिकित्सक, उस्मानाबाद

गाडे/२३३१९९२

तक्ता क्रमांक - ७. ५

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या व अन्य माहिती. वर्ष: १९९०-९१.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	एकूण गांमीण नागरी	३१ मार्च १९९१ रोजी असलेल्या केंद्रांची संख्या.	निर्बिजीकरण केलेल्यांची संख्या. पुरुषा नसबंदी	स्त्रिया नसबंदी	एकूण	लुप पध्दती (अस- यु.सी.डी.) संख्या	जननक्षम जोडण्याची संख्या (जून १९९०च्या पाहणी प्रमाणे)
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	एकूण जिल्हा	एकूण गांमीण नागरी	४९ ४१ ८	२७ १५ १२	१०२९७ ७१०९ ३१८८	१०३२४ ७१२४ ३२००	९१०५ ६९४५ २१६०	१९३७९६ १६६८९६ २६९००
१	उस्मानाबाद	एकूण गांमीण नागरी	११ १० १	४ ४ -	२३३५ १७७५ ५६०	२३३९ १७७९ ५६०	२३१८ १५७८ ७४०	४१८०० ३३९७३ ७८२८
२	कळंब	एकूण गांमीण नागरी	८ ७ १	५ २ ३	१७२० १३४८ ३७२	१७२५ १३५० ३७५	१४६९ १२०४ २६५	३२६५७ २९७६९ २८८८
३	उमरगा	एकूण गांमीण नागरी	९ ७ २	३ १ २	२२३७ १३५० ८८७	२२४० १३५० ८९०	१९६३ १५२६ ४३७	४३००६ ३७१८१ ५८२५
४	तुळजापूर	एकूण गांमीण नागरी	९ ७ २	१३ ९ ४	१८१७ ११७१ ६४६	१८३० ११८० ६५०	१४९६ १०९७ ४०१	३३७२१ २७९१३ ५८०८
५	परंडा	एकूण गांमीण नागरी	६ ५ १	१ -	११५९ ६८५ ४७४	११६० ६८५ ४७५	९९२ ७६५ २२७	२२४६८ २०३८४ २०८४
६	भूम	एकूण गांमीण नागरी	६ ५ १	१ -	१०२९ ७८० २४९	१०३० ७८० २५०	८६७ ७७७ ९०	२०१४४ १७६७७ २४६७

आधार :- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

(१२१)

(१२२)

तक्ता क्रमांक - ८०१

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील तालुकानिहाय साक्षरता.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	साक्षरांची संख्या (हजारात)			साक्षरांची टक्केवारी		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	एकूण जिल्हा	एकूण	३५९	११२	३७१	४९.१८	२२.३२	३६.०३
		ग्रामीण	२१६	८८	३०४	४७.०६	२०.०१	३३.८७
		नागरी	४३	२४	६७	६३.५८	३८.५४	५१.४९
१	उस्मानाबाद	एकूण	६४	२९	९३	५२.९६	२७.७२	३९.९९
		ग्रामीण	५०	२१	७०	४९.५७	२३.४४	३६.१२
		नागरी	१४	९	२३	६९.६५	४७.९०	५९.२६
२	कळंब	एकूण	४६	२१	६७	५२.००	२४.२२	३८.३६
		ग्रामीण	४२	१८	६०	५०.९८	२३.१४	३७.२८
		नागरी	५	३	८	६३.७२	३७.१२	५०.९२
३	उमरगा	एकूण	५७	२३	८०	४८.५८	२०.७३	३४.८७
		ग्रामीण	४८	१९	६७	४६.९५	१९.१४	३३.२३
		नागरी	९	५	१३	५९.५५	३१.६६	४५.९८
४	तुळजापूर	एकूण	४१	१८	५९	४७.०४	२०.८८	३४.२३
		ग्रामीण	३३	१३	४६	४३.८८	१७.६०	३१.००
		नागरी	९	५	१३	६४.२०	३८.९६	५१.९२
५	परंडा	एकूण	२५	१०	३५	४१.५४	१७.५५	२९.७६
		ग्रामीण	२२	८	३०	४०.०९	१६.०३	२८.२६
		नागरी	३	२	५	५५.२१	३२.५२	४४.२८
६	भूम	एकूण	२६	११	३७	४९.१९	२१.९८	३५.८३
		ग्रामीण	२२	१०	३२	४८.०९	२१.०६	३४.४९
		नागरी	४	१	५	५८.७७	३०.३९	४५.११

टीप :- १) आकडे हजारात असल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत.

२) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ छेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक - ८०२

शैक्षणिक संस्थेच्या शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या सन - १९८८-८९.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	शैक्षणिक संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	एकूण		शिक्षक		विद्यार्थ्यांची संख्या
			ए	४	५	६	
१	२	३	४	५	६		
अ)	पूर्व प्राथमिक शाळा	२	९	(९)	६	(६)	३३५
ब)	प्राथमिक शाळा						
	१) एक शिक्षकी शाळा	१२६	१२६	(४)	१२०	(३)	५१६०
	२) कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	३४३	११४०	(१९५)	१०७९	(१८२)	४६७०३
	३) उच्च प्राथमिक शाळा	३६४	२६८६	(३५०)	२५७३	(३२१)	९१७५४
क)	माध्यमिक शाळा	१५७	२२९५	(३१४)	२१५०	(२८३)	६८९२८
ड)	उच्च माध्यमिक शाळा	१४	५०६	(७०)	५०२	(६८)	१६११२
इ)	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये, (कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखेसह)	८	३३६	(२०)	-	-	९९८८
	एकूण	१०१४	७०९८	(९६२)	६४२८	(८६३)	२४६९८०

(१२३)

टीप :- स्तंभ क्रमांक ४ व ५ कंसातील आकडे शिक्षकांची संख्या दर्शवतात.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - ८०३

पूर्व प्राथमिक, माध्यमिक, महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तर त्रिहाय संख्या आणि मागास वर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

वर्ष :- २०-२१-८८ अखेर

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या									
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१	३	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१	पूर्व प्राथमिक	३३५	१३९	१५८३	६९१	१६७	७७	-	-	२०८५	९०७
२	इयत्ता १ ते ४	-	-	११८८७०	५५४३३	१७०७४	७८८५	-	-	१३५९४४	६३३१८
३	इयत्ता ५ ते ७	-	-	३११६४	१२७२४	२८९२६	१०३३५	-	-	६००९०	२३०५९
४	इयत्ता ८ ते १०	-	-	-	-	३५७३४	१०४०६	-	-	३५७३४	१०४०६
५	इयत्ता ११ ते १२	-	-	-	-	३१३९	७३५	५७०७	९१०	८८४६	१६४५
६	उच्च माध्यमिक नंतर	-	-	-	-	-	-	४२८१	७६२	४२८१	७६२
	एकूण	३३५	१३९	१५१६१७	६८८४८	८५०४०	२९४३८	९९८८	१६७२	२४६९८०	१०००९७

(४२३)

तक्ता क्र. ८०३ पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - ८०३ (पालू)

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागास वर्गीय		एकूण मागास वर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१	पूर्व प्राथमिक	२२६	११२	८८	३३	३९१	१७०	७०५	३१५
२	इयत्ता १ ते ४	२२९५५	१०४२२	६००३	२२९६	२८३८४	१३०९४	५७३४२	२५८१२
३	इयत्ता ५ ते ७	९१४८	३००८	१२८०	२९१	१२३८८	४५६४	२२८१६	७८६३
४	इयत्ता ८ ते १०	५५२०	१३२२	५९८	१०१	६५५१	१८०७	१२६६९	३२३०
५	इयत्ता ११ ते १२	१४६८	१८२	८८	४	१४४६	२३७	३००२	४२३
६	उच्च माध्यमिक नंतर	५८८	६७	११	१	५३३	५५	११३२	१२३
	एकूण	३९९०५	१५११३	८०६८	२७२६	४९६९३	११९२७	९७६६६	३७७६६

(११५)

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

गाडे/१४५१९९२

तक्ता क्रमांक - ८०४
इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था.
जिल्हा :- उस्मानाबाद

१९८८-८९ (३०-९-८८ अखेर)

अ.क्र.	संस्थेचे प्रकार	संस्थांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या					
			मागास वर्गीय जाती		मागास वर्गीय जमाती		इतर मागास वर्गीय जाती	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालय	१	३४	३	-	-	३३	२
२	विधी पदवी महाविद्यालये	१	९	१	१	-	१४	-
३	वैद्यकीय महाविद्यालय	-	-	-	-	-	-	-
४	आयुर्वेदीक महाविद्यालये	१	७	६	-	-	१२	५
५	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	२	-	-	-	-	७७	-
६	इतर							
	अ) तंत्र निकेतन	२	१५	६	६	-	४९	-
	ब) आय. टी. आय.	२	१८	-	३	-	३०	२
	क) डी. एड.	४	६०	७	२०	९	४४	९
	ड) जी. सी. डी.	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक ८०४ पुढे चालू.

(१२६)

तक्ता क्रमांक - ८०४ (चालू)

अ.क्र.	संस्थेचे प्रकार	संस्थांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या							
			एकूण मागास वर्गीय जाती		बिगर मागास वर्गीय जाती		एकूण		एकूण शिक्षक	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	शिक्षक	शिक्षिका
१	२	३	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	१	६७	१२	२२१	४५	२५८	५७	९	२
२	विधी पदवी महाविद्यालये	१	२४	१	६३	१३	८७	१४	९	-
३	वैद्यकीय महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	१	१९	११	१८	८	३७	१९	८	-
५	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	२	७७	-	१२२	३८	९५९	३२	५७	३
६	इतर									
	अ) तंत्र निकेतन	२	७७	-	२३८	२	२०८	२	२७	-
	ब) आय. टी. आय.	२	५०	२	९३	-	१४२	२	३६	२
	क) डी. एड.	४	१२४	२५	३३७	६९	४६१	९४	३९	४
	ड) जी. सी. डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(७६६)

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

तक्ता क्रमांक - ८०५

जिल्ह्यातील आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

सन - १९८८-८९ वर्षांकरिता.

अ.क्र. माध्यमिक • कनिष्ठ • उच्च • अभ्यांत्रिकी • वैद्यकीय • इतर • इतर संस्था • स्कूल • प्रत्यक्ष खर्च
महाविद्यालये शिक्षण महाविद्यालये (लाखात)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१६	५४२४०	७४९५	४८३०	२२०	-	५६०	१४३८	६८७७५	२२५

(१२)

टीप :- अस्थायी आकडेवारी.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

तक्ता क्रमांक - ८०६

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च - १९८९-९०

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(समये हजारात)

यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत			
	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती	बांधकाम	सकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त आवर्ती	बांधकाम	सकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१. जिल्हा परिसर	१२९३३१	-	-	१२९३३१	५२०००	-	८६५	५२८६५
२. नगर परिसर	-	५१६७	-	५१६७	-	२६९	-	२६९
३. बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-
सकूण	१२९३३१	५१६७	-	१३४४९८	५२०००	२६९	८६५	५३१३४

(२८४)

तक्ता क्रमांक ८०६ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ८०६ (वालू)

यंत्रणा	आवर्ती	एकूण		बांधकाम	एकूण
		बांधकाम अनुदाना अनावर्ती खर्च	व्यतिरिक्त		
१	२	३	४	५	६
१. जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-
२. नगर परिषद / कटक मंडळ/ महानगरपालिका	-	-	-	-	-
३. बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त	-	-	-	-	-
एकूण	-	-	-	-	-

आधार :- शिक्षण संवालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

गाडे/१४५१९९२

(१३१)

तक्ता क्रमांक - ८.७

तांत्रिक

- जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालय कनिष्ठ शाळा) आठवी ते बारावी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

वर्ष १९९०-९१.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष: १९९०-९१
१	२	३	४
१)	शाळा	संख्या	१४
२)	पटावरील विद्यार्थी		
	अ) मुलगे	संख्या	१०६०
	ब) मुली	संख्या	८७
	एकूण (अ + ब)	संख्या	११४७
३)	एकूण खर्च	रुपयात:-	२४८८०००

- टीप:- शाळांची संख्या यामध्ये शासकीय, शासन सहाय्यित व खाजगी तांत्रिक शाळांचा तसेच अनुदानातील कनिष्ठ महाविद्यालयांचा समावेश आहे.

आधार:- जिल्हा व्यवसाय व प्रशिक्षण अधिकारी, उस्मानाबाद.

(१३२)

तक्ता क्रमांक - ८.८

प्रौढ शिक्षण केंद्रे. वर्ष:- १९९०-९१.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या.	प्रौढांची उपस्थिती.
१	२	३	४
१)	उस्मानाबाद	निरंक	निरंक
२)	कळंब	निरंक	निरंक
३)	उमरगा	निरंक	निरंक
४)	तुळजापूर	निरंक	निरंक
५)	परंडा	४००	९०७६
६)	भूम	३५०	९९००
एकूण		७५०	१८९७६

आधार :- जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, उस्मानाबाद.

गाडे/२३३१९९२

(१३३)

तक्ता क्रमांक - ८०९

शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्था.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

३०/१/८८ अखेर.

अ.क्र.	बाब	परिमाण	३०/१/८८ अखेरची माहिती.
१	२	३	४
१	शिक्षणाकरिता प्रशिक्षण संस्थांची संख्या.		
	अ) पदवीस्तर	संख्या	३
	ब) पदवीपूर्व स्तर	"	४
	क) शाळास्तर	"	-
२	पटावरील संख्या.		
	अ) पदवीस्तर	संख्या	५१६
	ब) पदवीपूर्व स्तर	"	४६१
	क) शाळास्तर	"	-
३	एकूण खर्च		
	अ) पदवीस्तर	रुपये	१११८०५६
	ब) पदवी पूर्व स्तर	"	१३३९०००
	क) शाळास्तर	"	-

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १.

गाडे/१५५१९९२

(१३४)

तक्ता क्रमांक - ९०१ १९९०

जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी ३१ मार्च या वर्षी अखेर.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलो मिटरमध्ये
१	ब्रॉडगेज	३१-३-१९९०
१	१) स्केरी	-
	२) दुहेरी	-
	३) तिहेरी व अधिक	-
२	मिटरगेज	-
३	नॅरोगेज	३०
	एकूण रेल्वे मार्ग	३०

आधार :- भारतीय रेल्वे वेळापत्रक.

गाडे/२९२१९९२

तक्ता क्रमांक - १०२

प्रकार व पृष्ठ भागानुसार रस्त्यांची लांबी ३१ मार्च १९९१.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(लांबी कि.मी.मध्ये)

अ.क्र.	वर्गीकरण	सार्वजनिक बांधकाम घर बांधणी	जिल्हा परिक्षेत्र	एकूण	नगरपालिका हद्दीतील रस्ते.
१	२	३	४	५	६
अ)	प्रकारानुसार				
	१) राष्ट्रीय महामार्ग	७८.९२	-	७८.९२	-
	२) प्रमुख राज्य मार्ग	१५५.८२	-	१५५.८२	-
	३) इतर राज्य मार्ग	६६७.७०	-	६६७.७०	-
	४) प्रमुख जिल्हा रस्ते	९७.७२	८३३.९६	९३१.६८	-
	५) इतर जिल्हा रस्ते	-	८०६.८१	८०६.८१	-
	६) छेडयातील रस्ते (योजनांतर्गत)	-	१५०१.८८	१५०१.८८	-
	७) इतर (योजनेत्तर)	-	-	-	(x) २५८.००
	एकूण	१०००.१६	३१४२.६५	४१४२.८१	(x) २५८.००

(१६)

तक्ता क्र. १०२ पुढे पाहू

तक्ता क्रमांक - १०२ (वाल्)

१	२	३	४	५	६
ब) पुष्ठ भागानुसार					
१) सिमेंट काँक्रीट					१०.७
२) डांबरी	८४०.९६	३९४.०३	१२३४.९९		६०.३
३) खडीवे/ पक्क्या रस्ता	१५९.२०	२५१२.००	२६७१.२०		६८.१
४) इतर माल वापरून केलेले		२३६.६२	२३६.६२		९१.७
५) इतर					२७.२
एकूण	१०००.१६	३१४२.६५	४१४२.८१		२५८.००

टीप: - (x) या मध्ये पक्की केलेले रस्ते समाविष्ट आहेत.

सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडील १३ = ०० कि.मी. लांबीचे रस्ते जिल्हा परिषदेकडे हस्तांतरित करण्यात आले आहेत.

आधार: - १) जिल्ह्यातील सर्व नगर पालिका.

२) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, उस्मानाबाद.

३) कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद (बांधकाम) उस्मानाबाद.

(१३७)

तक्ता क्रमांक - ९.३

वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

दिनांक : ३१ मार्च १९९१.

अ. क्र.	बाब	संख्या
१	२	३
१	मोटार सायकली, स्कूटर्स, मोपेड इत्यादी	४५५८
२	मोटारी/जिप्स/स्ट्रीम/वॅगन	५४८
३	टॅक्सी, कॅब्स	७
४	स्वयंचालित रिक्षा.	
	१) खाजगी	१४
	२) सार्वजनिक (टॅक्सी)	१२६
५	स्टेज करेजेस	
	१) डिझेलवर चालणा-या.	२८२
	२) पेट्रोलवर चालणा-या	-
	३) डिझेलवर चालणा-या कॉन्ट्रॅक्ट करेजेस.	-
६	माल मोटारी.	
	अ) खाजगी वाहने.	
	१) डिझेलवर चालणा-या	२९
	२) पेट्रोलवर चालणा-या.	-
	ब) सार्वजनिक वाहने.	
	१) डिझेलवर चालणा-या.	९१७
	२) पेट्रोलवर चालणा-या.	-
७	रुग्ण वाहिका	२
८	शाळेच्या बसेस	२
९	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुगमन)	१
१०	जोड वाहने (ट्रॅलर)	५८६
११	ट्रॅक्टर्स.	८१०
१२	इतर	-
	एकूण	७८८२

आधार :- महा नगर प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औरंगाबाद

तक्ता क्रमांक - ९. ४

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्षा: १९९०-९१.

अ. क्र.	उपक्रमाचे नांव	वर्षी अखेरीस मार्गाची संख्या	मार्गाची रकूण लांबी (कि. मी.)	मार्गाची सरासरी लांबी (कि. मी.)	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बस गाड्यांची संख्या.	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्या- ची दैनिक सरासरी संख्या.	प्रवाशांची दैनिक सरासरी संख्या.	वाहतुकी- मुळे वर्षात मिळालेला उत्पन्न रुपये (लाखात)	दर प्रवाशा- मागे मिळालेला सरासरी उत्पन्न (रुपयांमध्ये)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महा मंडळ उस्मानाबाद.	३२९	२९४१७	८९.४१	२८९	२४३	०.९३	१८९७.०४	५५८.८५

(२६३)

आधार :- विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य परिवहन महा मंडळ विभाग, उस्मानाबाद.

गाडे/१८४१९९२

तक्ता क्रमांक - १०५

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना मे १९८९ चा वर्षाकरिता

अ.क्र.	गणना स्थानकाचे ठिकाण	पृष्ठ	रस्त्यांची	जंलदगती वाहने	मंद गती वाहने								
लांबी	जवळपासचे	भागावा	रंदी	मोटारी	बस	माल	मोटार	स्कूण	जनावरा-	सायकली	इतर	स्कूण	
कि.मी.	शहर/छेडे	प्रकार	मिटर	जिप्स व गाड्या	मोटारी साधकल	व स्कूटर्स	कडून ओढले जाणारे	(रिक्षा)					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
	सोलापूर - औरंगाबाद		३०५०	४२९	१२०	४७५	२५६	१३४०	१६४	१७०	०	३३४	
१)	२९३/४०० पारगांव	डांबरी	३०५०	४२९	१२०	४७५	२५६	१३४०	१६४	१७०	०	३३४	
	रत्नागिरी - सोलापूर		३०७०	३८८	५३	९५१	३८९	१७८१	६५०	७११	-	१३६१	
१)	५१८/४०० पाटोदा	डांबरी	३०७०	३८८	५३	९५१	३८९	१७८१	६५०	७११	-	१३६१	
	पुसद - दौंड - रांशिन		३०७०	५५९	१११	५५३	८७०	२०९३	६४६	१३८२	५२	२०८०	
१)	१३/६०० परंडा	डांबरी	३०७०	५५९	१११	५५३	८७०	२०९३	६४६	१३८२	५२	२०८०	
	म्हसवड - माळीशरस		३०७०	४०३	१०८	५०९	२७६	१२९६	१७०	३७४	७	५५१	
१)	२४५/३०० पेडशी	डांबरी	३०७०	४०३	१०८	५०९	२७६	१२९६	१७०	३७४	७	५५१	
२)	२६४/४०० टोकी	डांबरी	३०७०	४४१	१८५	६६३	४२०	१७०९	८२	३९०	९	४८१	
	अहमदनगर - जामखेड - भुम - पारडी		३०७०	१८८	४३	२१३	१०८	५५२	१९७	१६४	-	३६१	
१)	२६/२०० अंतरवली	डांबरी	३०७०	१८८	४३	२१३	१०८	५५२	१९७	१६४	-	३६१	
	माढा - वैराग - उस्मानाबाद		३०७०	९४	२६	८८	१७४	३८२	१००	७६४	-	८६४	
१)	०/० उस्मानाबाद	डांबरी	३०७०	९४	२६	८८	१७४	३८२	१००	७६४	-	८६४	
	(वैराग जाणारा)												
	बाशी - तुळजापूर - नळदुर्ग		३०७०	११४	५३	१३१	७९	३७७	८५	२३८	-	३२३	
१)	६/२०० टेंकरी	डांबरी	३०७०	११४	५३	१३१	७९	३७७	८५	२३८	-	३२३	

तक्ता क्र. १०५ पुढे चालू.....

(१३९)

तक्ता क्रमांक - २०५ (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
२)	०/२००	तुळजापूर	डांबरी	३०७०	२२०	१५७	२३२	५२३	१२०२	२४६	७२१	०	१०३७
		तुळजापूर - इटपळ - अक्कलकोट सोलापूर - गंगापूर रस्ता राज्य महामार्ग क्रमांक. १५४.											
१)	०/०	मंगरूळ	डांबरी	३०७०	३७५	२८	६४७	४०५	१४५५	५३२	५७२	-	११०४
		महार टाकळी - पाटोदा - भूम - वारधवाडी रस्ता राज्य महामार्ग क्रमांक. १५५.											
१)	१२/५०	इट	डांबरी	३०७०	६३	३३	६५	७१	२३२	१३१	१४४	-	२७५
२)	०/८००	भूम	डांबरी	३०७०	३८६	५२	३६२	३८३	११८३	३२१	३४५	-	६६६
		मांजलगांव - केज - कळंब रस्ता राज्य महामार्ग क्रमांक. १५८.											
१)	२६३/५००	कळंब	डांबरी	३०७०	३५२	२३३	२४६	३७५	१२०६	१३२	१४४०	०	१५७२
		कळंब - दोकी - तुळजापूर रस्ता राज्य महामार्ग क्रमांक. १५२											
१)	१४३/०	कळंब	डांबरी	३०७०	४८५	७८	६२३	४२८	१६८४	६६८	३७१	-	१०३२
२)	०/०	तेर	डांबरी	३०७०	३१	९	३८	१४	२३२	२२८	२५८	-	४८६
		कळंब - लातूर रस्ता राज्य महामार्ग क्रमांक. १६०.											
१)	४३/२००	शिरोदोण	डांबरी	३०७०	५२०	२९	५४७	४७२	१५७५	६४२	३०३	३६	९८८
		सांगोली - पंढरपूर - कुर्हुवाडी - परंडा रस्ता राज्य महामार्ग क्रमांक. १६१.											
१)	०/०	परंडा	डांबरी	३०७०	१०१	२९	७५	१०६	३११	१०८	३७५	११	५३४
२)	११/२००	लोनारी	डांबरी	३०७०	१०३	३५	७२	२५	३१२	२२२	२६८	-	४२०
		मोधीनाबाद - मुरुह - उजणी - लोहारा - जळकोट - लातूर अक्कलकोट रस्ता राज्य महामार्ग क्रमांक. १६२.											
१)	१०/०	जांगजी	उडी	३०७०	७४	१७	१३६	१६४	३२१	२६०	३६६	-	६२६
२)	०/२००	लाहारा	डांबरी	३०७०	३२५	३६	३६२	४२२	११४५	३८७	८८०	-	१२६७
३)	१८/५००	अतूर	उडी	३०७०	५६	२७	८०	८०	२४३	७४	१२०	-	२६४

तक्ता क्र. २०५ गुटे वालू.....

(७४२)

तक्ता क्रमांक - १०५ (वाल्म)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
		लोहारा - मावणी - कासारशिर्षी - तांबाळा ते जिल्हा हद्द राज्य महामार्ग क्रमांक १६३											
१)	१५/६००	नांगरवाडी डांबरी	३०७०	११०	१९	५७	१०८	२२४	१०५	१२३	१२०	३४८	
		औसा - लामजाना - भातुर रस्ता राज्य महामार्ग क्रमांक १६४											
१)	४७/२००	उमरगा डांबरी	३०७०	४४०	१०३	८२५	२३८	१६७६	२२८	३३३	२३६	७९७	
		घरणी - जिंतुर - निलंगा - तुरोरी रस्ता राज्य महामार्ग क्रमांक १६७											
१)	३/०	मुळज डांबरी	३०७०	२०७	६२	१२७	१७७	६४३	१५३	४२७	-	६५०	
		जिल्हा रस्ते (४००० टनापेक्षा जास्त वाहतूक (प्रत्येक दिक्तासाठी) असलेले)											
		मुसह - नावगांव - शिरादोण रस्ता क्रमांक १६											
१)	१८/८००	शिरादोण उडी	३०७०	१३०	४०	२१५	७५	४६०	१६६	१७०	८६०	११९६	
		डाळींब - मुस - भुरी - कावठा - रस्ता क्रमांक ३६											
१)	२/००	मुस डांबरी	३०७०	५२३	३६	४३७	५४८	१५४४	५०६	१४०५	-	१२११	
		२ राष्ट्रीय महामार्ग											
१)	२६२/८००	जानापूर डांबरी	७०५०	३७५	१२१	११०३	१८२	१६८१	९	११९	-	१२८	

आधार : -- संशोधन अधिकारी, (सांख्यिकी) बांधकाम विभाग, मुंबई.

तक्ता क्रमांक - २. ६

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील पोस्ट, तारघरे, व दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन संच यांची आकडेवारी वर्षा: १९९०-९१.

अ. क्र.	पोस्टाची संख्या.	तार घरांची संख्या.	पत्र पेट्यांची संख्या.	पोस्ट मनांची संख्या.	दूरध्वनीची संख्या.	पोस्टांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या.	शासनाचे वाटप केलेल्या दूरदर्शन संचांची संख्या.
१	२	३	४	५	६	७	८
	२७६	१००	७३०	३१	२०३०	२६२	१२६

(२४२)

टीप:- १) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

२) स्तंभ ६ मध्ये नगरपालिकांची (शहरे) समावेश आहे.

३) दूरध्वनीची संख्या यामध्ये विस्तारित व पी. सी. ओ. यांचा समावेश आहे.

आधार :- १) अधीक्षक, टपाल खाते, उस्मानाबाद.

२) अभियंता, टेलिफोन कार्यालय, उस्मानाबाद.

३) तंत्र सहाय्यक, उपविभागीय कार्यालय, ग्रामीण ध्वनीक्षेपण, लातूर.

गाडे/२४३१९९२

तक्ता क्रमांक - १०-१

जिल्हा:- उस्मानाबाद

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

वर्ष १९९०-९१

(समये हजारात)

बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
१	२	३	४
संख्या	५४१	१	८
अ) प्राप्ती			
१) सुरवातीची शिल्लक	२५३८	२९२८०	१०२९२
२) अनुदान व वर्गणी	१६०६	३२०९०२	१७६५४
३) वालु वर्षातील उत्पन्न	५१९४	२५९८३९	२९३६२
एकूण प्राप्ती	९३३८	६१००२१	५७३०८
ब) खर्च			
१) वालु वर्षातील खर्च	६४९९	५८१९६१	४९१०६
२) अखेरची शिल्लक	२८३९	२८०६०	८२०२
एकूण खर्च	९३३८	६१००२१	५७३०८

(१४३)

टीप:- १) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ छेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

२) जिल्हा परिषदेचे उत्पन्न व खर्च या बाबतचे माहिती सुधारीत आहे.

आधार:- १) मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद

२) कार्यरत असलेल्या ग्रामपंचायतीच्या वार्षिक प्रशासन अहवाल - १९९०-९१.

३) उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका.

गाडे/४७१९९२

तक्ता क्रमांक - १०.२

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च. वर्ष: १९९०-९१.

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्राम पंचायती व गट ग्रामपंचायती संख्या.	उत्पन्न (संगी हजारात)									
			सुरवातीची शिल्लक	सहाय्य अनुदाने	अंदाज देणी	शुल्क	इतर	एकूण ५ ते ११	एकूण ४ + १२			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	एकूण जिल्हा	५४१	२५३८	१६०६	-	४२	३७६	३३२८	२८३	११६५	६८००	९३३८
१	उस्मानाबाद	१०२	२६२	२८०	-	-	३१	५९३	२१	२१२	११३७	१३९९
२	कळंब	९५	४०५	१६०	-	४	१७	७३२	११६	२०९	१२३८	१६४३
३	उमरगा	१०६	५१	५८३	-	४	२८०	८३८	४१	५८२	२३२८	२३७९
४	तुळजापूर	१०१	४२८	१८४	-	-	३	५८७	४७	७३	८९४	१३२२
५	परंडा	८३	९१७	२२६	-	१	१३	२९७	२४	४८	६०९	१५२६
६	भूम	५४	४७५	१७३	-	३३	३२	२८१	३४	४१	५९४	१०६९

(४४६)

तक्ता क्रमांक - १०.२ पुढे चालू.

तक्ता क्रमांक - १०.२ (चालू)

अ. क्र.	पंचायत संमिती.	आरोग्य सेवा	सार्वजनिक. बांधकाम	सार्वजनिक. नैतिक वृध्दी	प्रशासन	समाज कल्याण	पशु संवर्धन	जमीन महसुलाची वसुली व देखभाल	इतर	एकूण १४ ते २१	अखेरची शिल्लक	एकूण २२ - २३
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४
	एकूण जिल्हा	१५९८	२२४८	५०५	१८७५	१७२	४२	-	५९	६४९९	२८३९	९३३८
१	उस्मानाबाद	३५८	४५०	७४	३४३	५१	७	-	७	१२९०	१०९	१३९९
२	कळंब	४११	३५५	५०	२८६	४७	१५	-	८	११७२	४७१	१६४३
३	उमरगा	३४८	४९०	२२२	६०५	३८	१३	-	२१	१७३७	६४२	२३७९
४	तुळजापूर	१९१	३८७	११२	२८१	२२	-	-	२	९९५	३२७	१३२२
५	परंडा	१६२	२८२	१३	१९६	४	४	-	२०	६८१	८४५	१५२६
६	भूम	१२८	२८४	३४	१६४	१०	३	-	१	६२४	४४५	१०६९

(५४४)

टीप:- सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

अ) आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत.

आधार :- उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (ग्रामपंचायत) जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

गाडे/२४३१९९२

(१४६)

तक्ता क्रमांक - १०.३

उस्मानाबाद जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च वर्ष: १९९०-९१ (रु. हजारात)

अ. क्र.	लेखा शीर्षक	प्रत्यक्ष १९८९-९०	सुधानरित १९८९-९०	संभावित १९९१-९२
१	२	३	४	५
अ)	जमा			
	१) स्वनिर्मित उत्पन्न.			
	अ) स्थानिक उपकर मुद्रांक			
	शुल्कासह.	८३४६	३३०२	३८००
	ब) शिक्षण	३८	४३	५
	क) कृषि	३९	-	१५
	ड) इमारत व दळणवळण	५४५	१४१६	३०८
	इ) इतर	-	-	-
	सकूण स्वनिर्मित उत्पन्न	८९४८	४७६१	४१२८
२)	शासकीय अनुदाने			
	अ) सहेतुक अनुदान	१९८३०६	१८९८०६	१९१३४८
	ब) अस्थापना अनुदान	३३९५२	३६२००	३४६०८
	क) योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान.	५०४९४	८९८०७	२७३९६
	ड) इतर	६३०६	५०८२	२५७२
	सकूण शासकीय अनुदाने	२८९०५८	३२०९०२	२५५८२४
३)	कर्ज			
	अ) कर्ज व अग्रिम (—)	२५६३	९७५९	४१५०
	ब) ठेवी व अग्रिम	११८४८	१०६१८	३३०५
	क) वित्त प्रेषण (—)	१९७६००	२०११००	२०३०००
	ड) इतर	-	३३६०१	-
	सकूण कर्ज	२१२०११	२५५०७८	२१०४५५
४)	आरंभीची घाल्लक	१९६७८	२९२८०	२८०६०
	सकंदर सकूण जमा (१ ते ४)	५२९६९५	६१००२१	४९८४६७

तक्ता क्र. १०.३ गुटे....

(१४७)

तक्ता क्रमांक - १०.३ (चालू)

१	२	३	४	५
ब) खर्च				
अ) सामान्य प्रशासन	१६४०१	१७५४३	१४८९७	
ब) शिक्षण	१६३८८४	१६६०६८	१६८१४०	
क) कृषि	४६०६	४५८७	४७२१	
ड) वैद्यकिय	३०३	३८३	५०९	
इ) पशु संवर्धन	६२३८	५६२२	५६०२	
फ) इमारती व दळणवळण	३१८८५	४२७३३	२२०२५	
ग) समाज कल्याण	३०८१	३३७२	३५३८	
ह) सिंचन	३१५२२	७४०३७	१०१४८	
म) इतर	४३३	३२२१४	३१२५४	
एकूण खर्च (अ ते म)	२५८३५३	३४६५५९	२६०८३४	
२) कर्ज				
अ) कर्ज व अग्रीम	२९१	३१३६	४१५०	
ब) ठेवी व अग्रीम	८६६३	८४१०	३३०५	
क) वित्त प्रेषण	१९७८००	२००९००	२०३०००	
ड) इतर	-	२२९५६	-	
एकूण	२०६७५४	२३५४०२	२१०४५५	
एकूण एकंदरीत खर्च	४६५१०७	५८१९६१	४७१२८९	
अखेरची शिल्लक	६४५८८	२८०६०	२७१७८	
एकंदर एकूण (खर्च - अखेरची शिल्लक)	५२९६२५	६१००२१	४९८४६७	

आधार :- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद

तक्ता क्रमांक - १०.४

नगरपालिकाचे उत्पन्न व खर्च वर्ष: १९९०-९१.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र. नगरपालिकाचे नांव.

उत्पन्न

१	२	३	अनुदाने व वर्गणी		नगरपालिकेचे कर व दर		८	९	१०	११	१२
			शासकीय	इतर	जकात	घरे व जमिन. इतर कर वापरावरील					
१	एकूण जिल्हा	१३९१९	३७७५	१४५२४	२०८८	११७८	१७७९०	२९६४	८६०८	१०२९२	५७३०८
१	उस्मानाबाद	३९५९	९१२	६६७५	१३७८	२८८	८३४१	१५११	२८६६	३९३६	२१५२५
२	कळंब	२८८४	-	१८८७	१४७	९९	२१३३	२८२	२५१५	१०९९	८९१३
३	मुस्म	१३१०	-	३४९	७२	१३	४३४	८	३०२	९०४	२९७८
४	उमरगा	१११०	-	१३८४	१५०	१३१	१६६५	३०५	१६१	१३९२	४६३३
५	तुळजापूर	१३७९	२७९९	२२८८	१७५	४८६	२९४९	४०९	१७५७	१४५०	१०७४३
६	नळदुर्ग	११३२	-	८२८	४९	११	८८८	३५	१७५	८४७	३०७७
७	परंडा	१३४७	२४	४४३	६०	१	५०४	१०८	५१७	३२०	२८२०
८	भूम	७९८	-	६७०	५७	१४९	८७६	३०६	३१५	३४४	२६३९

तक्ता क्र. १०.४ पुढे चालू.....

(२४६)

तक्ता क्रमांक - १०.४. (चालू)

अ. क्र.	नगरपालिकेचे नांव	सामान्य प्रशासन	कर वसुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी.	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर	अखेरची शिल्लक	एकूण (१३ ते २०)
१	एकूण जिल्हा	२९०७	४४८५	१६८८	१४१७५	२००६	६२३३	१०६१२	८२०२	५७३०८
१)	उस्मानाबाद	५८९	१०६४	८१६	५७१३	४४६७	४२२९	२११६	२५४१	२१५३५
२)	कळंब	६०७	८५८	१९३	२५७७	१६८०	२९५	१८२३	८८०	८९१३
३)	मुल्सा	१२४	३०४	-	४७७	१३१८	९	-	७२६	२९५८
४)	उमरगा	५१५	४७७	३१४	१४०२	३८	१२१	१२३५	५३१	४६३३
५)	तुळगापूर	३७९	६९९	११८	१८२९	४२०	१२११	४२२२	१७९५	१०७४३
६)	नळदूर्ग	२४१	३३७	८४	४०१	७५२	-	२१४	१०४८	३०७७
७)	परंडा	२१२	२६०	६४	१००४	१२५	२४३	६४०	२७२	२८२०
८)	भूम	२४०	४८६	९९	७७२	१३६	१२५	३६२	४१९	२६३९

(२४६)

टीप :- माहितीमध्ये सुरवातीची शिल्लक व अखेरची शिल्लक यांचा समावेश आहे.

आधार :- जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका.

गाडे/२४३१९९२

जिल्हा: - उस्मानाबाद

तक्ता क्रमांक - १०.५

नगर परिषद क्षेत्रातील इमारतीची संख्या व त्यापैकी निवासेत्तर उपयोग असणा-या इमारती अगर त्यांच्या भागांमध्ये चालणा-या उद्योग / व्यवसायाची माहिती. १९८३-८४ वर्षांकरिता.

अ.क्र.	तपशील	उस्मानाबाद	कळंब	तुळजापूर	नळदुर्ग	उमरगा	मुरम	परंडा	भूम	स्कूप
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११

अ) इमारतीच्या वापरानुसार संख्या.

१) निवासी		३६४७	१६२८	१७३१	१०७६	१८११	१५२३	१३१०	१०५१	१३७७६
२) निवासेत्तर		७५७	८८७	७४०	३५६	२४६	३२९	४२६	७९८	४५३९
३) मिश्र		३९७	२१३	६७	२३	३६७	१२१	१२८	३४१	१६५७
स्कूप		४८०१	२७२८	२५३८	१४५५	२४२४	१९७२	१८६४	२१९०	१९९७२

ब) निवासेत्तर इमारतीमध्ये चालणारे महत्वाचे उद्योग / व्यवसाय.

१) पिठाची गिरणी		३६	१६	१९	७	२८	१८	१०	१८	१५२
२) बेकरी		१०	-	८	-	-	-	४	३	२५
३) बर्फाचा कारखाना		१	-	२	-	१	१	१	२	८
४) शिक्कण काम		७०	३८	३२	१२	१३६	१७	१८	५४	३७७
५) घोंगड्या तयार करणे		-	-	-	-	-	-	-	-	-
६) बुरह काम		४	४	४	२	९	-	३	४	२९
७) प्रिंटींग प्रेस, बुक बायडींग झेरोक्स सेंटर, टायपींग करणे		१६	४	५	१	६	२	२	४	४०
८) साबण व धुलाई पावडर कारखाना		१	२	-	-	-	-	-	-	३

तक्ता क्र. १०.५ पुढे चालू.....

(७५)

तक्ता क्रमांक - १०५ (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
९) टाईल्स, सिमेंट किंवा दगडी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०) लोधकाम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११) सोनार काम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२) गंस विक्री	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१३) डेअरी	१	३	४	३	२	२	२	२	२	१२
१४) पानपट्टी दुकान	५१	३२	५४	१७	२७	५	११	३२	३२	२४३
१५) धान्य व किराणा दुकान	१४५	१२३	४६	३४	११०	५२	६०	५३	६००	
१६) दाखे दुकान	६	३	६	२	१०	१	२	६	३६	
१७) पळे व भाजीपाला दुकान	११	-	५	२	-	६	-	६	८	३३
१८) कापड दुकान	२७	४०	२३	८	२४	२६	१८	२१	१८७	
१९) जनरल स्टोअर्स (बटलरी- दुकान)	३७	२५	२७	४	१४	५	८	११	१३१	
२०) औषधी दुकान	५	४	२	२	१४	५	३	३	३८	
२१) पेट्रोल पंप	१	-	१	१	१	-	-	-	-	४
२२) पुले व हार व इतर सामान विक्री	-	-	२७	-	-	-	४	-	-	३१
२३) मोटारी व मोटार सायकल विक्री	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(४५६)

तक्ता क्र. १०५ पुढे वालू.....

तकता क्रमांक - १०.५ (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
२४)	हॉटेल व लॉज	९५	६८	४२	१६	४९	२७	३६	४२	३७५
२५)	वसतीगृह	२	-	-	-	-	-	-	-	३
२६)	गोदाम	१८	९	७	२	५	२२	२०	७	९०
२७)	सायकल व गैस बत्त्या	२२	१२	१०	४	१०	६	१७	१०	९८
२८)	वैधानिक सेवा	२१	९	-	-	१४	-	१०	२२	७६
२९)	गुरांवा दवाखाना	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३०)	दवाखाना	३५	१६	१२	४	१६	१३	१०	१८	१२४
३१)	सिनेमा नाट्यगृहे वगैरे	४	२	२	-	२	२	४	५	२१
३२)	वाचनालय, व्यायाम शाळा इतर खेळांची केंद्रे (बॅड पार्टी वगैरे)	११	७	१०	३	१	१	४	१३	५०
३३)	फोटो स्टुडिओ	३	३	४	१	-	४	१	१	१७
३४)	सलून	२१	२८	१८	६	११	६	८	३०	१२८
३५)	लॉन्ड्री	१५	६	११	४	९	४	४	१०	६३
३६)	इलेक्ट्रीशियन	-	४	-	-	-	३	३	३	१३
	सकूण	६७९	४४०	३७७	१३१	५०५	२२९	२६४	३८९	३०१४

(१५३)

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, उस्मानाबाद (नगरपालिका "क" पत्रके) (१९८३-८४ वी)
गाडे/२१५१९९२

(१५३)

तकता क्रमांक - ११.१

विविध विकास शिफारिशाली झालेला योजनांतर्गत खर्च. १९९०-९१.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	विकास शिर्ष	राज्य स्तरा- वर योजना	केंद्र सहाय्यीत	एकूण खर्च
१	२	३	४	५
१	कृषि सलामत सेवा	अ) ४९११ ब) - एकूण ४९११	२४१३ - २४१३	७३२४ - ७३२४
२	ग्राम विकास	अ) १८४१४ ब) - एकूण १८४१४	४४५०३ - ४४५०३	६२९१७ - ६२९१७
३	रोजगार हमी योजना	अ) १६४७८ ब) - एकूण १६४७८	- - -	१६४७८ - १६४७८
४	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	अ) ६२३६ ब) १५४९९० एकूण १६१२२६	- - -	६२३६ १५९९० १६१२२६
५	विद्युत विकास	अ) ६३४३ ब) - एकूण ६३४३	- - -	६३४३ - ६३४३
६	वाहतूक व दळणसळण	अ) ५६७८ ब) ६९४३ एकूण १२६२१	- - -	५६७८ ६९४३ १२६२१
७	शास्त्र, तंत्रविद्या व पर्यावरण	अ) - ब) - एकूण -	- - -	- - -
८	पर्यटन, सामाज्य आर्थिक सेवा	अ) - ब) - एकूण -	- - -	- - -

तकता. क्र. ११.१पुढे...

(१५४)

तकला क्रमांक - ११, १ (चालू)

१	२	३	४	५
९	उद्योग व खाणकाम	अ) ३१६७ ब) - एकूण ३१६७	-	३१६७
१०	सामाजिक व सामुहिक सेवा (सामान्य तांत्रिक शिक्षण, क्रीडा कला आणि संस्कृती)	अ) ५४२२ ब) ४८६५ एकूण १०२८७	-	५४२२ ४८६५ १०२८७
११	आरोग्य सेवा	अ) १०८० ब) ७४७२ एकूण ८५५२	५२७७	६३५७ ७४७२ १३८२९
१२)	पाणी पुरवठा, गृह निर्माण आणि नगर विकास.	अ) १७६५२ ब) ५०८५ एकूण २२७३७	-	१७६५२ ५०८५ २२७३७
१३	माहिती व प्रसिध्दी	अ) - ब) - एकूण -	-	-
१४)	मागास वर्गीयांचे कल्याण	अ) २०४४ ब) - एकूण २०४४	-	२०४४
१५	कामगार व कामगार कल्याण	अ) ३५१ ब) ३५१८ एकूण ३८६९	-	३५१ ३५१८ ३८६९
१६	समाज कल्याण व पोषण	अ) २४६६ ब) - एकूण २४६६	-	२४६६
१७	आदिवासी विकास	अ) - ब) - एकूण -	-	-
एकूण देरीज १ ते १७		अ) ९०२४२ ब) १८२८७३ एकूण २७३११५	५२१९३	१४२४३५ १८२८७३ ३२५३०८

टीप: - अ) जिल्हा योजनातर्गत खर्च व राज्या स्तरीय योजनातर्गत खर्च.

ब) अनुसंधान दूर करण्यासाठी मिळालेल्या तरतुदीतून झालेला खर्च.

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ११.२

योजनाखालील महत्त्वाची भौतिक साधने

जिल्हा :- उस्मानाबाद

वर्षा: १९९०-९१.

अ. क्र.	विकासाचे उपाय	वाव	परिमाण	भौतिक साधने
१	२	३	४	५
१	कृषि कार्यक्रम	१) सीमांतिक व अल्पभूधारक शेतकऱ्यांसाठी अनुदानाचा भरीव कार्यक्रम= तृणधान्ये व इतर वातीच्या पाकीटाचे वाटप. २) रोग संरक्षण मोहिम-खोडमाशी, तूर व हरभयावरील आळ्या व ऊरडीवरील मावा याचे नियंत्रण करण्यासाठी उपाययोजना केलेले क्षेत्र (केंद्र सहाय्यीत) ३) अल्प भूधारक कोरडवाहू जमिनीसाठी निविदा संघ पुरविणे-खताच्या पाकीटाचे वाटप. ४) मागासवर्गीय आणि नवतुधद, उच्च उत्पादक शेतकऱ्यांना अर्थ सहाय्य - षाभाधी. ५) मागास वर्गीय व नवतुधदाना दारिद्र्य रेषेच्या वर आणण्यासाठी विविध सहाय्य योजना- लाभधारक. ६) कडधान्ये उत्पादन कार्यक्रम, अ) किडीचा वंदोत्सव (हेक्टर). ७) तेलविराग उत्पादन कार्यक्रम, अ) लुगार संघ संख्या. ब) शेतकी औजारे ८) लुगार व ठिक्क सिंचन योजना (केंद्र सहाय्यीत) - लुगार संघ.	संख्या हेक्टर संख्या संख्या संख्या हेक्टर संख्या संख्या संख्या	२६०० ७८ १८० ३९०० ७८ १८० ३६२० १५ २०७ ५१ ६४५२
२)	फलोत्पादन	१) आवा व बोर, झाडाचे चांगल्या जातीत स्थांतर करणे आहे. २) पुन्या पळ झाडांचे पुनरुज्जीवन-क्षेत्र	संख्या संख्या	६४५२

(१५५)

तक्ता क्र. ११.२ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ११.२ (चालू)

१	२	३	४	५
		३). भाजीपाला विकासासाठी उत्तेजन-मिनिकीट वाटप	संख्या.	
		४) रोप वाटीकांचा विकास - कलमे/रोपे.	संख्या	
३)	पशु संवर्धन	१) विद्यमान पशुवैद्यकीय संस्थांना / = औद्योगिक पुरविणे - संस्था.	संख्या	
		२) पशुवैद्यकीय दवाखाना व पशु प्रथमोपचार केंद्रे लादणे.	संख्या	४
		३) पशु प्रथमोपचार केंद्रांची स्थापना करणे.	संख्या	
		४) तोडाचे व पाशाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थ सहाय्य - जनावरे	संख्या.	७४२०
		५) आधारभूत ग्राम केंद्रांची स्थापना करणे.	संख्या	२
		६) लाभधारकांना एक दिवसाच्या पिलाचे वाटा करणे - लाभार्थी.	संख्या.	
		७) गावे दत्तक घेणे (गोकुळ ग्राम)	संख्या	
४)	दुग्ध व्यवसाय.	१) व्यवसाय सुरु करण्यासाठी अर्थ सहाय्य-लाभार्थी	संख्या	४९
		२) पारड्यासाठी अर्थ सहाय्य - पारडी.	संख्या	
		३) भाकड व गावरान म्हशीच्या खाण्यासाठी अर्थ सहाय्य - लाभार्थी.	संख्या	६
		४) भाकड व गाभण म्हशीच्या वहातुकीसाठी अर्थ सहाय्य- लाभार्थी.	संख्या.	
		५) गवताची लागवड करणे - लाभार्थी.	संख्या.	
		६) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना प्रशिक्षण-लाभार्थी.	संख्या.	१३

(अ३६)

तक्ता क्रमांक ११.२ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - ११.२ (चालू)

१	२	३	४	५
५) मत्स्य व्यावसाय	१) मत्स्यबीज उत्पादन - मत्स्यबीजे		लाखात	संख्या १९५०
	२) अवसुध्द माण्यातील मत्स्य संवर्धन.			
	अ) मत्स्य उत्पादन		मे. टन	५६०
	ब) बीज संवय		लाखात	संख्या ३६.८४
	३) गच्छीमार सुवर्काना प्रशिक्षण देणे - उगेदेवार			संख्या ८
	४) जाळ्यासाठी नांगलाने सूत खरेदी करण्यासाठी अर्थ सहाय्य देणे - नांगलाने सूत.		किलो	१८३
	५) गच्छीमारांना दिमा भरण्यासाठी अनुदान - सभासद.		संख्या	१११
६) वने	१) आदिवासी, अनुसूचित जाती, नवसुध्द कामगारांना सायकली पुरवणे - लाभाधी		संख्या	संख्या तरतूद अप्राप्त
	२) अनुसूचित जाती व नवसुध्द कामगारांना अवजारे पुरवणे - लाभाधी.		संख्या	तरतूद अप्राप्त
	३) निकृष्ट वनाचे पुनर्वन्तीकरण - वनक्षेत्र		हेक्टर	६८००
७) सहकार	१) लहान शेतकऱ्यांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य - सभासद.		संख्या	७५
	२) मागासवर्गीय व नवसुध्द यांना व्याजाकरिता सहाय्य - सभासद		संख्या	३०
	३) प्राथमिक/मध्यवर्ती सहकारी, ग्राहक भांडारांचे भाग विकत घेण्यासाठी मागास वर्गीय/नवसुध्दांना सात वर्षां पुढतीचे विन व्याजी कर्ज देणे - सभासद.		संख्या	७०
	४) आदिवासी, अनुसूचित जाती, नवसुध्द यांना सहकारी साखर कारखान्यांची खरेदी - कर्मकाकरिता अर्थ सहाय्य - सभासद.		संख्या	७२
	५) अनुसूचित जनजाती व नवसुध्द यांना गरजा भागवण्यासाठी कर्ज देणे - सभासद.		संख्या	७०

(१५९)

तक्ता क्रमांक - ११.२ (चालू)

१	२	३	४	५
८)	ग्राम विकास साठी विशेष कार्यक्रम.	१) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यभाग (केंद्र सहाय्यीत) जुने व नवे लाभार्थी २) राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम (केंद्र सहाय्यीत) (मनुष्य दिवस लाखा) ३) ग्रामीण भूमिहीन रोजगार हमी कार्यक्रम. ४) रोजगार हमी योजना - मनुष्य दिवस.	संख्या लाभधारक संख्या लाखात संख्या	२१०४ ४.३४ ७.३४
९)	जमिन सुधारणा	अतिरिक्त जमिनी दिलेल्या अभिहस्तांकिताना अर्थ सहाय्य-लाभधारक.	संख्या	१५८
१०)	तासुहिक विकास	ग्रामीण साकार्ड कार्यक्रम -मलगात्रे.	संख्या	
११)	पावटंधारे व पुर निर्माण	१) लघु पावटंधारे (स्थानिक क्षेत्र निर्माण झालेली सिंचन क्षमता (क्षेत्र) २) दारिद्र्य निर्मूलन कार्यक्रमाखाली लहान शेतक-गाळण शेततात विहिरी खणण्याचा कार्यक्रम-विहिरी ३) अशास्वी विहिरींना अनुदान - विहिरी.	हेक्टर हेक्टर संख्या	१२२ --- ६
१२)	आयकट विकास	भूविकासाच्या कामाचे क्षेत्र	हेक्टर	१७१
१३)	विद्युत विकास	१) सामान्य विकास - विद्युत पंप. २) हरिजन वस्त्याचे विद्युतीकरण.	संख्या संख्या	१७५ ६
१४)	ग्रामीण व लघुधोग.	१) हस्त व्यवसायाचा विकास-प्रशिक्षणाधी २) सुशिक्षित तेकारांना भांडवलाचे अर्थ सहाय्य-लाभार्थी. ३) सुशिक्षित तेकारांसाठी प्रशिक्षण-लाभार्थी. ४) उद्योजकांना प्रशिक्षण कार्यक्रम-प्रशिक्षणाधी.	संख्या संख्या संख्या संख्या	१८ ८३ २ १३०

तक्ता क्र. ११.२ पुढेचालू.

(२५४)

तक्ता क्रमांक - ११.२ (चालू)

१	२	३	४	५
		५) औद्योगिक सहकारी संस्थांना सहाय्य/भाग भाडेतल - संस्था.	संख्या	८
		६) जिल्हा उद्योग केंद्र-छोट्या धंद्याकरिता कर्ज योजना - लाभार्थी.	संख्या	१५
१५)	रस्ते विकास	१) किमान गरजा - कार्यक्रमाखाली जिल्हा रस्ते (स्थानिक क्षेत्र)	कि. मी.	-
		२) विशेष घटक योजनेखालील हरिजन वस्त्यांना जोडणारे जोड रस्ते - रिजन वस्त्या.	संख्या	२०
१६)	सामान्य शिक्षण	१) गुलीची घटसंख्या वाढविण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिक-शिक्षक	संख्या	९
		२) प्राथमिक शाळातून पुस्तक देवणा, उघडणे-लाभ घेणारे विद्यार्थी.	संख्या	१७०००
		३) शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या भागातील अनुसूचित जाती व जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विद्यार्थी सवलती देणे.	संख्या	३६००
		४) आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती देणे - विद्यार्थी.	संख्या	१८१११
		५) अनुदान मिळण्या-या उच्च माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या	संख्या	-
		६) शाळा नसलेल्या खेड्यांत नविन शाळा उघडणे व तेथे शिक्षकांच्या नेमणूका करण्यासाठी अनुदान- देणे - शाळा.	संख्या	१०
१७)	क्रीडा व युवक कलाप	१) क्रीडांगणांचा विकास करणे - क्रीडांगण.	संख्या	७
		२) व्यायाम शाळांचा विकास करणे - व्यायाम शाळा.	संख्या	६
१८)	तांत्रिक शिक्षण	- माध्यमिक शाळांत परिक्षा पूर्व तांत्रिक शिक्षणाच्या सुविधा वाढ करणे-संख्या.	संख्या	४
१९)	आरोग्य सेवा	१) प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे व ग्रामीण रुग्णालये, बांधकामांचा अनुषंगाने दूर करणे - संस्था.	संख्या	२०
		२) प्राथमिक आरोग्य केंद्रांची केंद्र स्थापना.	संख्या	५
		३) प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे - आकस्मिक अनुदानातून वाढ करणे - संस्था.	संख्या	-

तक्ता क्र. ११.२ पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक - ५१.२ (वालू)

१	२	३	४	५
२०)	पाणीपुरवठा व स्वच्छता	१) नळाने पाणी पुरवठा (खास उपयय) - गावे. २) जि. एस. डी. ए.च्या विहिरी खणण्याचा कार्यक्रम - विहिरी.	संख्या संख्या	३ २४
२१)	गृहनिर्माण	१) खेड्यांतील गावठाण्या विस्तार व घर बांधणीसाठी जागाची-बहूदे तरतूद- गावे २) ग्रामीण क्षेत्रातील भूमिहीन भूजरांना घरबांधणीसाठी जागा देणे व झोंगड्या बांधणे आणि सीमातीक-सौ शेतकरी व भूमिहीन कामगारासाठी शिवा-याची तरतूद करणे-घरकुले.	संख्या संख्या	४३ -
२२)	नगरपालिका	१) नगर परिषदांना आर्थिक सहाय्य - नगरपालिका. २) लहान व मध्यम शहराकरिता एकात्मिक नगरपालिकास कार्य - नगरपालिका	संख्या संख्या	८ १
२३)	मागास वर्गीयांचे कल्याण	१) मागास वर्गीयां विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे - लाभार्थी २) माध्यमिक शाळेत शिक्षण-या मागास वर्गीयां विद्यार्थ्यांना विद्यावेतन देणे - लाभार्थी ३) विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकारच्या विरसवृत्ती - लाभार्थी ४) मागास वर्गीयांच्या वसतीगृहांना अनुदान देणे - वसतीगृहे. ५) मागास वर्गीयांसाठी मंगलूरी कौले, पत्रे व गवती छप्परे बदलण्यासाठी व्यक्तीगत अर्थ सहाय्य देणे - व्यक्ती.	संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या	१२६२ २४७ ११७० ५ ६१
२४)	कामगार व कामगार कल्याण	१) वालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मधील उपकरणांच्या त्रुटी भरून काढणे-संस्था. २) मजुरांची स्वावलंबन योजना - लाभार्थी	संख्या संख्या	२ २७३
२५)	सामाजिक कल्याण	१) स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना व निराश्रित स्त्रियांकरिता व्यावसायिक प्रशिक्षण देणे २) ७ वी ८ वी ची पर्यंतच्या शारिरिकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना शिवावृत्ती देणे	संख्या संख्या	७२ ८४
२६)	पोचण्याचा कार्यक्रम	१) शालेय आहार कार्यक्रम - लाभार्थी २) एकात्मिक बाल नविकास योजना - लाभार्थी सरासरी.	संख्या संख्या	२४८२९ १३०२८

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ११.३

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

रोजगार हमी योजना.

वर्ष :- १९९०-९१.

अ. क्र.	कामाचा प्रकार.	निगोजित कामाची संख्या.	मंजूर केलेल्या कामाची संख्या.	सुरु केलेल्या कामाची संख्या.	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या.	मध्येच बंद पाडलेल्या कामाची संख्या.	कामासाठी केलेली तरतुद.	कामावर झालेला कार्यातील एकूण खर्च रु. "०००"	कार्यातील रोजगार निर्मिती एकूण मनुष्य दिवस.
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	तिथन	४२२	-	६४	६	३५८	-	१५८३८	३९९३९०
२	सार्वजनिक कामे	३४६	६	७६	२०	२७०	-	२६४१३	८६१९८५
३	कृषि	४६२	७०	९२	-	३६३	-	१५१५१	३२४२७१३
४	वर्नाकरण	७०	-	५६	१०	१४	-	३८७९	२३१४३४
५	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण	१३००	७६	२९५	३६	१००५	-	६१२६२	४७३५५९२

टीप :- सार्वजनिक कामे या मध्ये सल्ल्याच्या कामाचा समावेश आहे.

आधार :- उपजिल्हाधिकारी (रो. ह. यो.) जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

गडे/३१३१९९२

(१६९)

(१६२)

तक्ता क्रमांक - ११.४

रोजगार हमी योजना - वर्ष: १९९०-९१.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	महिना	(रु. लाखात)	गनुय दिवस	रोजगार हमी योज-	
	प्रत्यक्षात	संचित	संख्या.	ने खाली कामाची संख्या.	
१	२	३	४	६ ६	
१	एप्रिल	२३.३१	२३.३१	३८२६६२	२६५
२	मे	६१.८१	८५.१२	३९६०२६	३३३
३	जून	८१.०९	१६६.२१	३०४९८४	३७५
४	जुलै	२८.५३	१९४.७४	१५४९००	२९२
५	ऑगस्ट	७५.१९	२६९.९३	५८३२२८	२९२
६	सप्टेंबर	७०.८२	३४०.७५	६०६८३०	३२४
७	ऑक्टोबर	२७.३६	३६८.११	१६१५४०	२३६
८	नोव्हेंबर	३४.८०	४०२.९१	१८४५९०	२३०
९	डिसेंबर	५४.४१	४५७.३२	५३५९४१	२२७
१०	जानेवारी	१६.६५	४७३.९७	४९६२५०	२३४
११	फेब्रुवारी	४४.३९	५१८.३६	४०७५१४	२४०
१२	मार्च	९४.४५	६१२.८१	५२११२७	२७८
	एकूण	६१२.८१	x	४७३५५९२	x

आधार:- उपजिल्हाधिकारी (रो. ह. यो.) उस्मानाबाद.

गाडे/३१३१९९२

तक्ता क्रमांक - ११. ५

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष: १९९०-९१.

अ. क्र.	तालुका	एकूण गावांची संख्या (१९८१ च्या जनगणनेनुसार)	गावातील वाड्यांची व वस्त्यांची संख्या.	बाराही महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या गावांची संख्या	त्याखालील वाड्या व वस्त्यांची संख्या.
१	२	३	४	५	६
१	उस्मानाबाद	१३५	३१	१३२	३१
२	कळंब	१२१	१३	१२१	१३
३	उमरगा	१३३	१७	१२९	१६
४	तुळजापूर	१२१	५०	११३	४९
५	परंडा	११७	१४	११६	१४
६	भुम	९५	९	५०	२
एकूण जिल्हा		७२२	१३४	६६१	१२५

तक्ता क्र. ११. ५ पुढे चालू....

(१६३)

तक्ता क्रमांक ११.५ (घालू)

अ. क्र.	तालुका	टँकरने पुरवठा होणा-या गावांची संख्या			वैलगाडीने पुरवठा होणाऱ्या गावांची संख्या			इतर साधनांने पुरवठा होणा-या गावांची संख्या			शेरा
		गावातील संख्या	वाड्यांची संख्या	टँकरची संख्या	गावातील संख्या	वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	वैल गाड्यांची संख्या	संख्या	गावातील संख्या	साधने वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	
१	२	७	८	२	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१	उस्मानाबाद	३	-	६	-	-	-	-	-	-	-
२	कळंब	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३	उमरगा	४	१	४	-	-	-	-	-	-	-
४	तुळजापूर	८	१	८	-	-	-	-	-	-	-
५	परंडा	१	-	१	-	-	-	-	-	-	विहिरीद्वारे पाणीपुरवठा
६	धूम	२	२	२	-	-	-	४३	५	-	विहिरीद्वारे पाणीपुरवठा
	सकूण	१८	४	२१	-	-	-	४३	५	-	-

(सकूण)

आधार:- उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व गटविकास अधिकारी,

तक्ता क्रमांक - ११.६

उस्मानाबाद जिल्ह्यात संकरीत व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र वर्ग:- १९९०-९१ (क्षेत्र हेक्टर)

अधिक उत्पन्न देणारी पिके		संकरीत पिके		सुधारित पिके	
पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
१	२	३	४	५	६
निरंक	निरंक	१) ज्वारी	७९१००	१) भात	९५००
"	"	२) बाजरी	३६००	२) मका	५२२
"	"	३) मका	५००	३) ज्वारी (रब्बी)	१७३०००
"	"			४) गहू	१४४६८
एकूण	x		८३२००	x	१९७४९०

(५३३)

टीप:- सुधारित पिकांमधेच अधिक उत्पादन देणा-या पिकांची माहिती सगळीच आहे. सुधारित पिके व अधिक उत्पादन देणारी पिके याचे पृथक्करण देता येत नाही.

आधार : जिल्हा कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा-परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ११.७

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील रासायनिक खाताचे बाब. वर्ष: १९९०-९१ (मे. वन)

नियंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	स्कूण	वेरा
१	२	३	४

५६५०८

१७६७२

७४१८०

-

टीप:- तालुकावार माहिती उपलब्ध नाही.

आधार:- जिल्हा कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

(१६६)

तक्ता क्रमांक - ११.८

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील साखर कारखाने. १९९०-९१.

अ. क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सरकारी/ खाजगी	प्रतिदिन गळीत क्षमता (मे. टन)	प्रत्यक्षा गालेलेग गाळ (मे. टन)	साखरेचे उत्पादन (मे. टन)
१	२	३	४	५	६	७
१	उस्मानाबाद	तेरणा शेतकरी सहकारी साखर कारखाना लि. लि. टोकी तेरणा नगर.	सहकारी	३०००	५४३३३९	५२२५४०
२	कळस	-	-	-	-	-
३	उमरगा	-	-	-	-	-
४	तुळजापूर	श्री. तुळजाभवानी शेतकरी सहकारी साखर कारखाना लि. नळदूर्ग.	सहकारी	१२५०	२९३३१३	३०३६९
५	परडा	-	-	-	-	-
६	भूम	-	-	-	-	-
	एकूण जिल्हा	-	-	४२५०	८३६५५२	५५२९०९

आधार:- १) कार्यकारी संचालक, तेरणा सहकारी साखर कारखाना लि. टोकी, ता. उस्मानाबाद.

२) कार्यकारी संचालक, श्री. तुळजाभवानी शेतकरी साखर कारखाना लि. नळदूर्ग ता. तुळजापूर.

तक्ता क्रमांक - ११.९

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील दुग्ध संस्थांची तालुकावार माहिती. वर्ष: १९९०-९१.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	दुग्ध संस्थांची संख्या.	सभासदांची संख्या	गोदा केलेले एकूण दुध (१०० लिटर)	सरासरी प्रतिदिन. (लिटरमध्ये)	शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता (हजार लिटर)
१	२	३	४	५	६	७	८
१	उस्मानाबाद	७२	५५९२	२७३७	७५००	१	१० प्रतिदिनी
२	कळंब	११३	१२७१४	५२५६	१४४००	-	-
३	उस्मरगा	७६	५७९६	१०९५	३०००	१	२ प्रतिदिनी
४	तुळजापूर	८०	६६८३	१०९५	३०००	-	-
५	परंडा	८६	६४०१	३३५८	९२००	१	१० प्रतिदिनी
६	भूम	११२	१५६५५	१२६२६	३४६००	१ दुग्ध शाळा	५० प्रतिदिनी
	एकूण जिल्हा	५३९	५२८४१	२६१६७	७१७००	४	७२

आधार:- जिल्हा दुग्ध शाळा विकास अधिकारी, उस्मानाबाद.

(२३)

तक्ता क्रमांक - ११.१०

अवसर्ग प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती वर्ष १९९०-९१ या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या. १) केंद्र पुरस्कृत=३ २) राज्य पुरस्कृत=२
३) एकूण = ५.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	विकास शीर्षक	उपलब्ध झालेला आर्थिक तरतूद (रु. लाखात)	झालेला खर्च (रु. लाखात)	खर्चाची टक्केवारी	भौगोलिक साध्याचा तपशील	बाब	परिमाण	लक्ष्य	साध्य	साध्याची टक्केवारी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
१)	कृषि विकास	२२.८८	२०.४५	८९.३७	१) ४० हेक्टरचे प्रात्याधिकाचे भूखंड.	संख्या	-	-	-	-
					२) नाला बंदींग	संख्या	१७४	२०४	११७.२४	
२)	लघु पाटबंधारे	१८.३०	८.७५	४७.८१	१) लघु सिंचन तलाव	संख्या		कामे प्रगती पथावर आहेत.		
					२) पथदशी योजना	संख्या				
					३) पाइर तलाव	संख्या				
					४) कोल्हापुरी बंधारे	संख्या	२८९			
३)	पशु संवर्धन	१.३२	०.९०	६८.१८	१) कृत्रिम रेतन उपकेन्द्राची स्थापना	संख्या				
					२) हेल्थ क्वॅटर पशु	संख्या				
					३) रोग निदान अन्वेषण प्रयोगशाळा	संख्या				
					४) कृत्रिम गभधारणा केलेले पशु	संख्या				
					५) वैरण विकास भूखंड	संख्या	७		कामे प्रगती पथावर आहेत.	
४)	दूग्ध विकास				दूग्ध सहकारी संस्थांना भाडवली संस्था	संख्या				
					अनुदान					

(२५३)

तक्ता क्रमांक ११.१० (चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
५	वने व कुरण विकास	७.३५	७.१५	९७.२७	१) वनीकरण केलेले क्षेत्र २) कुरण विकास केलेले क्षेत्र	हेक्टर हेक्टर	१७५ -	१७५ -	१००.०० -
६	सामाजिक व वनीकरण	६.४३	६.४३	१००.००	वनीकरण केलेले क्षेत्र	हेक्टर	७२	७२	१००.००
७	मत्स्य व्यवसाय	२.५६	२.४९	९४.२६	१) मत्स्यबीज २) मत्स्य संवर्धनासाठी ३) मत्स्य उत्पादन	संख्या लाखात संख्या मे. टन	१८.८९ - -	१८.८९ - -	१००.०० - -
८	प्रशासन	१.५०	१.३०	८६.६६	प्रशासनावरील खर्च	-	-	-	-

आधार:- जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, उस्मानाबाद.

(१७१)

तक्ता क्रमांक- ११.११

एकात्मिक आदिवासी विकास कार्याचाची प्रगती, त्यावरील तरतूद व खर्च वर्षा: २०-२१ कार्यामाखाली असणा-या १) तालुक्यांची संख्या- निरंक २) गावांची संख्या- निरंक. ३) एकूण लोकसंख्या (१९८१ जनगणने प्रमाणे) १०, ३०, २०० ४) अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या (१९८१ जनगणने प्रमाणे)

जिल्हा:- उत्तमानाबाद.

(समरे लाखात).

अ. क्र.	विकास शीर्ष	तरतूद	खर्च	खाचा तरतूदीची एकवारी.
१	२	३	४	५
१	कृषि व सलग्न सेवा	०.०२	०.०२	१००
२	ग्रामीण विकास	१.३५	१.२७	२४.०७
३	पांत्वधारे व भूर नियंत्रण			
४	विद्युत विकास			
५	उद्योग व खाणकाम			
६	वहातूक व दळणवळण			
७	शिक्षण, कला, क्रीडा कला व संस्कृती			
८	आरोग्य सेवा			
९	पाणी पुरवठा गृहनिर्माण व नगर विकास			
१०	माहिती व प्रसिध्दी			
११	मागास वर्ग कल्याण	२.३०	१.९४	८४.३४
१२	कामगार व कामगार कल्याण			
१३	समाज कल्याण व पोषण			
	एकूण	३.६७	३.२३	८८.०१
	ब) माडा योजनेखालील तरतूद			
	क) न्युक्लीयस बजेट			

आधार:- जिल्हा नियोजन व विकास परिषद, उत्तमानाबाद.

तक्ता क्रमांक - ११. १२
बीस कलमी कार्यक्रम-वर्षा: १९९०-९१.

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ.क्र.	बा.ब.	परिमार्ण	उत्पिडट	साध्य	
१	२	३	४	५	
१	अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम.	१) जुने लाभाधी - नविन लाभाधी	संख्या (कुटुंब)	३२७२	४२०७
		२) अनु: जाती/जमाती	"	२१३१	२१७५
	व) जवाहर रोजगार योजना	लाख मनुष्य दिन		२१.८०	२१.६८
	क) लघु उद्योग स्थापन करणे		संख्या	१२०	१७९
	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप		एकूण	३०	३०
	ब) लाभधारक	१) एकूण	संख्या	८	८
		२) अनुसूचित जाती/जमाती	संख्या	४	४
	वेट द्विगाराचे पुनर्वसन		संख्या	-	-
	अ) पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	अ) शेडी	संख्या	२१	२१
		ब) लोकसंख्या - १) एकूण	संख्या	२६९७८	२६९७८
		२) अनुसूचित जात/जमाती	संख्या	४३७२	४३७२
	व) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे		संख्या	-	-
	क) उपकेंद्रे		संख्या	-	-
	ड) मुलांची रोग प्रतिकार क्षमता वाढवणे		संख्या	७९४००	१०२४८१
	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया		संख्या	१०३२०	१०३२४
	ब) समतुल्य शस्त्रक्रिया		संख्या	३४४२५	४७७५५
	क) एकात्मिक बाल विकास सेवा गट	कामगाराची	संख्या	२	२
	ड) अंगणवाडी		संख्या	३३४	३३४

(११)

तक्ता क्र. ११. १२ पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक - ११.१२ (चालू)

१	२	३	४	५	
	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	कुटुंब	संख्या	३२७८	४३३४
	ब) अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	कुटुंबे	संख्या	७१३	७३४
१४	अ) घरासाठी जागा-भूखंड		संख्या	-	-
	ब) घर बांधणीसाठी अर्थसहाय्य - घरकुल.		संख्या	-	२३८
	क) इंदिरा अवास योजना-घरकुल		संख्या	१४४	१५७
	ड) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी घरे		संख्या	-	-
	इ) कमी उत्पन्न गटासाठी घरे		संख्या	-	-
१५	गलिच्छ वस्ती सुधारणा		संख्या	-	-
१६	झाडे लावणे		संख्या लाखात	६.००	८.८३
१७	रास्त भावाची दुकाने उघडणे		संख्या लाखात	१०	१०
१८	अ) छेहगाचे विद्युतीकरण		संख्या	-	-
	ब) पंप संचाचे विद्युतीकरण		संख्या	३०००	४४१४
	क) सुधारीत चुली		संख्या	४०००	४००५
	ड) बायोगॅस		संख्या	५००	५०१

(४५४)

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

(१७४)

तक्ता क्रमांक - ११.१३

जिल्हा :- उस्मानाबाद

विशेष घटक योजना:

वर्ष: १९९०-९१

अ. क्र.	सेक्टर	उपलब्ध झालेली	झालेला खर्च	खाची
		आर्थिक तरतूद (रु. लाखात)		टक्केवारी
१	२	३	४	५
१	कृषि सल्लग्न सेवा	७.३१	७.३०	१००.००
२	ग्रामीण विकास (एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प विकास प्रकल्प व राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम)	१९०.३८	१८२.१५	९६.००
३	पाठवंधारे व पुर नियंत्रण	-	-	-
४	विद्युत विकास (x)	५.४०	६.९९	१२९.००
५	उद्योग व खाजकाम	१७.६३	१२.४३	७१.००
६	वाहतूक आणि दळणवळण	८.४०	८.४०	१००.००
७	शास्त्र तंत्र विज्ञान आणि पर्यावरण	-	-	-
८	पर्यटन, सामान्य आर्थिक सेवा.	-	-	-
९	सामाजिक व सामुहिक सेवा	५.८०	५.८०	१००.००
१०	आरोग्य सेवा.	-	-	-
११	पाणी पुरवठा, गृहनिर्माण आणि नगर विकास (xx)	९.१८	८.९२	९०.००
१२	साहित्य व प्रसिध्दी	-	-	-
१३	मागास वनीकरण कल्याण	-	-	-
१४	कामगार व कामगार कल्याण	०.६८	०.६८	१००.००
१५	समाज कल्याण व योजना	१७.३२	१७.१९	१००.००
१६	केंद्रीय विशेष अनुदान	३१.६८	३८.७९	१२२.००
१७	इतर (x) (x) (x)	७.६३	७.६०	९९.००
	एकूण	३०१.३१	२९६.१५	९८.३०

टीप:- १) (x) ग्रामीण पाणी पुरवठा व सिंचन साह.

२) (x) (x) सिंचन विहिरी, संजगांधी योजना व गावठाण विस्तार योजना सह.

३) (x) (x) (x) सामाजिक वनीकरण, सहकार, मत्स्यव्यवसाय, दुग्धव्यवसाय, पशुसंवर्धन क्लबेक्षणस फलोत्पादन इत्यादी योजना सह.

आधार:-समाज कल्याण अधिकारी, वर्ग - १, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - १२.१

क्वींटल

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती. वर्ष: ३०/६/९१

(प्रति मूल्य समगमधणे)

अ. क्र.	मालाचे प्रकार	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	वार्षिक सरासरी
१	वर्ण	१९९०	१९९०	१९९०	१९९०	१९९०	१९९०	१९९१	१९९१	१९९१	१९९१	१९९१	१९९१	१९९१
१	गहू	३०३	३२१	३२९	३१८	३२२	३५५	३५१	३७८	३६२	४२१	४३६	४३७	३६१
२	ज्वारी पांढरी	३२४	२८३	२९२	२८७	३२३	-	३७०	-	३०४	-	४००	-	३२३
३	ज्वारी पांढरी	२४९	२४१	२७७	२५७	२९४	२८०	२८६	३२१	३३७	३५०	३८४	४०४	३०६
	पिवळी	१५३	१३०	११३	१३६	१४१	१३५	१४२	१४३	१३२	१४५	१६६	१८९	१४३
	हैवीड	१७१	१६१	१५०	१५८	१५२	१४५	१५७	१६६	१६६	१५०	१५३	२१०	१६१
३	बाजरी	१५८	१५१	१४७	१७७	१९३	१९५	१८७	२०५	२०३	२५०	२०५	२००	१८९
४	मका	२१२	१७४	१७३	१७०	२२०	१८९	२३२	२३२	२७१	१९२	२७५	२६२	२१६
५	तूर	७९९	७५३	८७८	७९१	९३१	८९५	९५२	९४९	९७०	९६७	९८२	१०३७	९०८
६	चना	७२९	७२०	७००	७०५	६६७	६७३	७१६	६५५	६४२	६५८	७५९	६९०	६९२
७	उडीद	५३८	५७५	५३५	५७५	६५२	५९२	६५८	५९३	५२७	-	-	७९६	६०४
८	मूग	५८७	५७२	४९०	४९३	४८६	५६८	५८८	५८५	६०२	५८३	५९१	६५९	५६७
९	गूळ	३४०	३८६	३००	३३६	३३४	३२६	३१८	२७१	३८७	२८२	२८७	३६८	३१९
१०	शेगा	७१९	७२८	७६७	७९५	८००	९३०	१०९१	११०४	११२१	११२५	८७७	९४८	९१७
११	करडी	७५९	७६१	७९७	८५५	९०१	९३०	९२०	८५५	९०५	९१७	९५७	९१६	८७२
१२	जवस	९३६	९२४	८८६	१०२३	१०००	१११९	१२९३	११९१	११०७	१०४१	९८२	११५०	१०५४
१३	तीळ	-	१२३१	१२४०	१२७८	१३५४	१७१०	१६७४	१४००	-	१३००	-	१३०५	१३८८

आधार:-उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्या.

(५७४)

तक्ता क्रमांक - १२.२

जिल्हा मुख्यालयातील ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या सरासरी फिरकोळ किंमती वर्षा: १९९०.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(मुल्य सम्यात)

अ. क्र.	वस्तु	प्रत व प्रकाराचे थोडक्यात विवरण	परिमाणु	मासिक सरासरी फिरकोळ किंमती												वार्षिक सरासरी
				जाने	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टो	नोव्हें	डिसेंबर	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१	तांदूळ उत्तम	लोकल	कि. ग्रॅ.	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००
२	तांदूळ जाडेभरडे	"	"	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.४६
३	तांदूळ मध्यम	"	"	५.००	५.००	५.००	५.००	५.५०	५.५०	५.१०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.३३
४	गहू	तांबडा	"	३.४०	३.४५	३.५०	३.४०	३.३०	३.३०	३.१५	३.२०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.३९
५	गहू	वन्सी	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६	गहू	-	"	३.६०	३.६५	३.६६	३.४७	३.५०	३.२२	३.४०	३.४४	३.६०	३.६०	३.६०	३.६०	३.५३
७	ज्वारी	पिवळी	"	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	१.८८	१.८०	१.८०	१.८०	१.६०	१.९१
८	ज्वारी	पांढरी	"	३.६०	३.५६	३.४६	३.२७	३.२७	३.२०	३.२४	३.१५	२.९२	२.७५	२.६३	३.२०	३.१९
९	वाजरी	जाडीभरडी	"	२.२०	२.२०	२.२०	२.२०	२.२०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.३७
१०	हरभरा	जाडा	"	७.००	७.००	६.७५	६.२५	७.५०	८.००	९.००	८.५०	८.००	८.००	८.००	८.००	७.६७
११	हरभरा दाळ	मिलमैड	"	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.५०	१०.००	११.५०	११.५०	११.५०	११.८७	१०.५७
१२	तर दाळ	जाडा	"	१०.००	१०.२५	१२.००	१२.००	१२.५०	११.५०	१२.००	१२.००	१४.००	१४.२५	१५.००	१५.७५	१२.६०

तक्ता क्र. १२.२ पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक - १२.२ (चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१३	मूग दाळ	जाडा	किग्र.	१०.००	१०.२५	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	११.६९
१४	उडीद दाळ	"	कि.ग्रे.	११.००	११.००	११.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	११.७५
१५	मसूर दाळ	"	"	९.००	९.५०	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	११.००	११.००	१०.२१
१६	साखर	"सी. ग्रेड"	"	८.००	८.५०	७.७३	८.५०	७.८५	८.२४	८.४०	८.२८	८.५०	८.५०	८.५०	८.२९
१७	गुळ	गिवळा	"	५.३७	५.५०	५.२५	५.००	४.१३	५.५०	४.५०	४.१०	६.००	६.००	६.२०	५.२५
१८	भुईमूगाचे तेल	गिलमोड	"	२३.००	२६.२५	२६.६०	२७.००	२७.००	२७.००	३०.००	३१.२७	३३.६०	३४.००	३४.००	३२.५०
१९	पाम तेल रास्त	दराचे	"	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००
		दुकान													
२०	वनस्पती तूप	तुषार	"	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३२.००	३३.००	३४.००	३४.७५	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००
२१	दुध म्हशीचे झुडद		लिटर	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००
२२	वकरीचे मास	लोकल	कि.ग्रे.	३४.००	३४.००	३४.००	३४.००	३४.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	४०.००	४०.००
२३	ताजे मासे	"	"	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	१९.३३
२४	अंडी	"	डझन	९.३०	७.२०	७.२०	७.२०	७.२५	९.००	९.६०	९.६०	९.६०	८.५०	९.१०	९.६०
२५	मीठ	पाटरे	कि.ग्रे.	१.२५	१.२५	१.२५	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०
२६	हळद	लोकल	"	१२.००	१२.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००
२७	सुक्ता मिरच्या	"	"	१७.००	१७.००	१४.४०	१५.५०	१५.५०	१४.००	१४.००	१४.००	१२.००	१२.५०	१४.००	१४.४९

तक्ता क्र. १२.२ पुढे चालू....

तक्ता क्रमांक - १२, २ (चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
भाजीपाले															
२८ वटाटे	खुमारी	कि. ग्रं.	४.००	३.००	३.२०	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.४०	५.००	३.२७
२९ कादे	लोकल	"	१.१२	१.६२	१.५०	१.५०	२.००	१.८०	२.००	२.९०	४.००	४.५०	४.००	५.००	२.६६
३० केळी	डझम	डझम	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	४.००	४.००	३.५०	३.००	३.००	३.००	३.२१
३१ चहा ब्रुक बॉन्ड		कि. ग्रं.	६०.००	६०.००	६०.००	६४.०	६४.०	६४.०	६४.०	६४.०	६०.०	६०.०	६०.०	६०.०	६१.६७
३२ काँफी पावडर ब्रुक बॉन्ड		"	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००
जळणू वीज दिवा बत्ती															
३३ राकिल भारतीय		लिटर	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.००	२.४०	२.४०	२.४०	२.४५	२.४५	३.००	३.००	२.५१
३४ कोळ्या	लोकल ४०	जिलो	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४०.०	१४२.५०
३५ जळणू लाकूड		"	३२.००	३२.००	३३.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.०८
३६ काडीपेटी	विम्को	नग	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५
३७ साडी	तोलापूरी	नग	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६८.६७
३८ घाटींग	राजवहादूर गिटर		६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०	६५.०
३९ मोटींग सुती कॅन्टवे		"	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०
४० पितळी भांडी पुना		कि. ग्रं.	८०.०	८०.०	८५.०	८५.०	८५.०	८५.०	८५.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	९०.०	८६.६७
४१ तावण कपडे धुण्याचा	५०१ बार		४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.४०	४.४०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.४०

तक्ता क्र. १२, २ पुढे चालू.....

(७६८)

तक्ता क्रमांक - १२.२ (चालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
४२	अंगाचे सावण हंगाम	११ नग	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.४०	४.४०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.४०
४३	पान (खाण्याचे)	तुरोरी १०० नग	३.००	३.००	३.००	४.००	४.००	४.००	४.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.३३
४४	सुपारी	भरडी कि.गॅ.	३२.००	३२.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.७५	५२.८०	५५.५०	६०.००	६६.००	७८.७५	४६.०७	
४५	तंबाखू	लोकल	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०
४६	झिगारेट	पनामा १० नग	४.००	५.५०	४.५०	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	४.७५
४७	विडी	मुन्ती २५ नग	१.४०	१.४०	१.८०	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	१.८८
४८	केशाचे तेल	मध्यम १ वाटली	११.००	११.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	११.८३

टीप:- या तक्त्यातील किंमती फक्त दुकानातून संकलीत केलेल्या आहेत. म्हणून त्या पूर्णपणे प्रतनिधीक आहेत.

असे गृहीत धरता येत नाही. परंतु विशिष्ट कालखंडातील फिरकोळ किंमतीमध्ये झालेला बदल दर्शविणारे

स्थूल निर्देशांक म्हणून ही माहिती उपयुक्त ठरावी.

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - १२.३

सोलापूर केंद्रातील कामगारांची ग्राहक किंमतीचे निदेशिक पायाभूत वर्ष: १९८२ = १००

अ. क्र.	महिना	वर्ष	पान सुपारी तंबाखू इत्यादी	इंधन व दिवा बत्ती	घरे	कोपड बिछाना व पादत्राणे	संकिर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	एप्रिल	१९९०	१७७	२८०	१५६	२२३	१५७	१९८	१८३
२	मे	"	१८०	२७९	१५९	२२३	१६१	२०१	१८६
३	जून	"	१८३	२८३	१५९	२२३	१६१	२०१	१८८
४	जुलै	"	१८५	२८०	१५९	२२४	१६२	२०१	१८९
५	ऑगस्ट	"	१८८	२८२	१७६	२२४	१६२	२०२	१९२
६	सप्टेंबर	"	१९०	२८३	१७६	२२४	१६२	२०३	१९४
७	ऑक्टोबर	"	१९४	२८६	१८५	२२४	१६३	२०४	१९७
८	नोव्हेंबर	"	२००	२८५	१८८	२२४	१६३	२०८	२०२
९	डिसेंबर	"	२०९	२९५	१८८	२२४	१५९	२१०	२०८
१०	जानेवारी	१९९१	२१०	२९०	१८८	२३१	१५८	२०९	२०८
११	फेब्रुवारी	"	२०४	२९३	१८८	२३१	१५८	२१०	२०५
१२	मार्च	"	२०३	२९९	१८५	२३१	१६८	२१८	२०६
	वार्षिक सरासरी		१९३	२८६	१७६	२२५	१६१	२०५	१९६

आधार :- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई - २३.

(७२३)

(१८१)

तक्ता क्रमसंक - १३.१

जिल्हातील पोलीस दलांची एकूण संख्या.

जिल्हा :- उस्मानाबाद वर्ष: १९९०-९१

अ. क्र. बाब वर्ष १९९०-९१ करिता

१ २ ३

१) पोलीस दलांची संख्या.

अ) पोलीस उपसहाय निरीक्षक (वर्ग-१)

ब) पोलीस अधिक्षक १

क) सहाय्यक पोलीस अधिक्षक

ड) पोलीस उपअधिक्षक ३

इ) पोलीस निरीक्षक ८

ई) पोलीस उपनिरीक्षक ३८

ण) जमादार ५०

फ) हवालदार २८०

म) शिमाई ७४२

एकूण पोलीस दलांची संख्या. ११२२

२) पोलीस ठाणे संख्या १४

३) आऊट पोस्ट १४

४) सब पोस्ट

५) लाअप्स १४

६) पोलीस ठाणे, आऊट पोस्ट, आदिंची सोय असलेली गावे व शहरे संख्या. २८

७) पोलीस दलाचा एकूण खर्च (स्पष्टे लाखात) ३५२

आधार :- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - १३२

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

गुन्ह्या संबंधी आकडेवारी १९९० या वर्षा करिता.

अ. क्र.	गुन्ह्याचा प्रकार	प्रकरणांची संख्या. (x)	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे.	मागील वर्षाची कोटात चालू असलेली प्रकरणे.	न्यायालयात न्यायालयात चौकशी करण्यासाठी प्रकट केलेली प्रकरणे.	न्यायालयाने काढून टाकलेली व शिक्षा दिलेली जा मिन दिलेल्या सह निकालात काढलेली प्रकरणे.	निदर्शना म्हणून सोडलेली प्रकरणे.	दोषी असलेली प्रकरणे.	वर्षाच्या शेवटी न्यायालयात प्रलंबित प्रकरणे (५-६-७-८-९)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	दखलपात्र गुन्ह्यास मदत करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
२	दखलपात्र गुन्ह्याबाबत कट करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
३	सार्वजनिक शांतता सुरक्षितता	११७	१८	२६१	९३	१५	३०	१०	२९९
४	व्यक्ती विषयक गंभीर गुन्हे	६९३	५८	१२१९	६२८	७६	२२२	६७	१४८२
५	व्यक्ती आणि मालमत्ता विषयक	२१४	२३	२५०	७१	२	३५३	८	२७६
	किंवा फक्त मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे								
६	व्यक्ती विषयक किरकोळ गुन्हे	१५०	७	२५८	१३५	३	३९	१६	३४५
७	मालमत्ता विषयक किरकोळ गुन्हे	४४८	५३	५९३	१६८	१०	६८	१६	६६७
८	वर न नोंदलेले इंडियन पिन कोड	१६	६	४९	२८	-	२५	१६	३६
	खालील इतर गुन्हे.								
	एकूण १ ते ८	१६३८	१६५	२६३०	११२३	१०६	४०९	१३३	३१०५
१०	वर नमुद न केलेले इतर गुन्हे	-	-	-	-	-	-	-	-
	अ) विशेष किंवा स्थानिक काय-२०००		६३	२९८०	२२४३	२७	६९१	७३८	३७६७
	या १९४७ कायनाखालील गुन्हे.		-	-	२	३	-	-	-
	एकूण जिल्हा बेरीज	३६४०	२२८	५६१०	३३६८	१३५	११००	८७१	६८७२

टीप :- (x) संदर्भीय वर्षात दाखल झाले

ल्या प्रकरणांची संख्या.

आधार :- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद.

(१८३)

तक्ता क्रमांक - १३.३
तुरुगात दाखल झालेले गुन्हेगार.

जिल्हा:-उस्मानाबाद

वर्षा: १९९-९१.

अ. क्र.	बाब	पुरुषा	स्त्रिया	एकूण	ठ
१	२	३	४	५	६
१	रेल्वे अधिनियम	-	-	-	-
२	मुंबई पोलीस अधिनियम	९२	१	९३	-
३	मुंबई दारुबंदी अधिनियम	६२	२	६४	-
४	क्रिमिनल प्रोसीजर कोड अधिनियम	३७	-	३७	-
५)	घरफोडी व चोरी.	२३	-	२३	-
६)	खोटे दस्तारेवज व फसवणूक	६	-	६	-
७)	खून	११	२	१३	-
८)	डाके व दरोडे	३	-	३	-
९)	हल्ला व दुखापत करणे.	३६	-	३६	-
१०)	फस लावून पळविणे व बलात्कार	३	१	४	-
११)	लष्करी गुन्हे.	-	-	-	-
१२)	इतर संकीर्ण गुन्हे.	५५	४	५९	-
	एकूण	३२८	१०	३३८	-

आधार:-अधिक्ष, जिल्हा कारागृह, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - १३.४

तुलनात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांची वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रेनुसार वर्गीकरण.
जिल्हा :- उस्मानाबाद वर्षी: १९९०-९१

अ. क्र.	बाब	गुन्हेगारांची संख्या.		
		पुरुषा	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५
१	१८ वर्षां खालील			
	१.१) अशिक्षित	-	१	१
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	१.३ वाचता व लिहीता येणारे	४	-	४
२	१८ ते २१ वर्षी			
	१.१ अशिक्षित	४	-	४
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	३	-	३
	१.३ वाचता व लिहीता येणारे	२०	-	२०
३	२२ ते ३० वर्षी			
	१.१ अशिक्षित	७२	४	७६
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	२९	-	२९
	१.३ वाचता व लिहीता येणारे	३७	-	३७
४	३१ ते ४० वर्षी			
	१.१ अशिक्षित	४३	३	४६
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	२१	-	२१
	१.३ वाचता व लिहीता येणारे	३७	-	३७
५	४१ ते ६० वर्षी			
	१.१ अशिक्षित	२६	२	२८
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	५	-	५
	१.३ वाचता व लिहीता येणारे	२५	-	२५
६	६१ वर्षांवरील.			
	१.१ अशिक्षित	२	-	२
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	१.३ वाचता व लिहीता येणारे	-	-	-
७	एकूण			
	१.१ अशिक्षित	१४७	१०	१५७
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	५८	-	५८
	१.३ वाचता व लिहीता येणारे	१२३	-	१२३

आधार:-अधिका जिल्हा कारागृह, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - १३.५

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्षा: १९९०

दिवाणी (संख्या)				फौजदारी (संख्या)			
मूळ		अपील		मूळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
१	२	३	४	५	६	७	८
२२२४	१२००	२५६	१०५	६६२५	१३०५	१५०	१५८

टीप :- मूळ फौजदारी नियमित ६६२५ प्रकरणांपैकी २७४६ प्रकरणे जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी निकाली काढली आहेत.

आधार :- जिल्हा व सत्र न्यायाधिका, उस्मानाबाद.

(६७६)

तक्ता क्रमांक - १४.१

जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँका यांची संख्या त्यांच्या ठेवी व कर्जे वर्ग: ३१-१२-२० रोजी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	बँकांची कार्या- लये असलेली गावे व शहरे	त्याखालील येत असलेली लोकसंख्या	वर्गीकृत बँकांची संख्या.	बँकांची कार्यालये संख्या	वर्गीकृत ठेवी वर्गीकृत बँका- ची ठेवी.	वर्गीकृत बँका- च्या आगाऊ रकमा	सहकारी बँकांची संख्या.
(१९८१ जनगणना)						(रु. लाखात)	(रुपये लाखात)	
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	एकूण जिल्हा	५५	३४३५०६	६	६९	५७२८.७३	४३५५.८२	१०५
१	उस्मानाबाद	९	९०९८३	६	१५	-	-	२३
२	कळंब	१०	५१९०२	४	११	-	-	१६
३	उमरगा	१४	८४०७२	४	१७	-	-	२६
४	तुळजापूर	१०	५७९१०	४	१२	-	-	१९
५	परंडा	६	२५०८३	३	८	-	-	११
६	भूम	६	३३५५६	३	६	-	-	१०

टीप :- १) बँकेच्या ठेवी व आगाऊ रकमा तालुकावार उपलब्ध नसल्यामुळे एकूण जिल्ह्याची आकडेवारी दिलेली आहे. २) सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ खेड्यांच्या माहितीचा यात समावेश आहे. ३) वर्गीकृत बँका यांमध्ये राष्ट्रीय व वँकांचाही समावेश आहे. ४) स्तंभ क्रमांक ५ जिल्हा एकूण पुढील आकडा जिल्ह्यामध्ये किती वर्गीकृत बँका आहेत. ही माहिती दर्शवितो. यामुळे हा आकडा प्रत्येक तालुक्यापुढे दिलेल्या आकड्यांची वेरीज दर्शवित नाही.

आधार :- आग्रणी बँक ऑफीसर, उस्मानाबाद.

(३७६)

(१८७)

तकता क्रमांक - १४०२

संयुक्त भांडवली संस्था.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष :- ३१ मार्च १९९०.

भाग भांडवल असलेल्या मर्यादित हमीद्वारे मर्यादित असलेल्या : एकूण
संस्था. आणि नफ्यासाठी काम न
करणा-या संस्था.

सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	एकूण
१	२	३	४	५

१

१

-

-

८

आधार :- कंपनी व्यवहार खाते, कायदा, न्याय आणि कंपनी व्यवहार मंत्रालय,
भारत सरकार, नवी दिल्ली.

गाडे/१५५१९९२

(१८८)

तक्ता क्रमांक - १४.३

उत्तर विलेख्या विमा पत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्षा: १९९०-९१

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्षा
१	२	३	४
१	शाखा	संख्या	२
२	उत्तर विलेख्या विमा पत्रे	संख्या	८३३०
३	व्यपगत विमा पत्रे	संख्या	७८६
४	विम्याची रक्कम		
	अ) विम्याची रक्कम		"०००" रु. २४३१४१
	ब) व्यपगत विम्याची रक्कम.		"०००" रु. २१८४०

आधार:- १) शाखा व्यवस्थापक, भारतीय जीवन विमा निगम,
उस्मानाबाद.

२) शाखा व्यवस्थापक, भारतीय जीवन विमा निगम, कळंब

तक्ता क्रमांक - १५.१

जिल्ह्यातील चित्राट गृहा विषयी आकडेवारी. वर्ष: १९९०-९१.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	जिल्हा	कायम स्वस्वाची चित्राटगृहे	फिरती चित्राटगृहे	वसूल केलेला कर मूळ		
ता. लुका	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता.	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता.	कर. (रुमग)	
१	२	३	४	५	६	
१	उस्मानाबाद	२	११६२	३	१४३०	९७१३७३
२	कळंब	१	४२५	-	-	६४८८५
३	उमरगा	३	१५४०	४	११३०	६८९७३३
४	तुळजापूर	२	९४९	१	१४५	४०१६३७
५	परंडा	-	-	-	-	२९४३६
६	भूम	२	९००	-	-	४८३९३
७	सकृण	१०	४९७६	८	२७०५	२२०५४४७

(३२६)

टीप :- १) कायम स्वस्वाच्या चित्राट गृहामध्ये निम्न कायम स्वस्वाचे चित्राटगृहे समाविष्ट आहे.

२) स्तंभ ४ मध्ये कायम स्वस्वाच्या चित्राटगृहांची आसन क्षमता दर्शविलेली आहे व स्तंभ क्र. ६ मध्ये निम्न कायम स्वस्वाच्या चित्राट गृहांची आसन क्षमता दर्शविलेली आहे.

आधार :- जिल्हाधिकारी (डी. सी. ब्रँच), उस्मानाबाद.

(१९७)

तक्ता क्रमांक

१५. २

उस्मानाबाद जिल्ह्यात गोळा केलेली अल्प बचतीची रक्कम वर्षा: १९६०-६१ (स्पष्टे हजारात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	लक्ष्य. एकूण गोळा केलेली रक्कम	काढून घेतलेली रक्कम	निव्वळ गोळा केलेली रक्कम
१	२	३	४	६
१	टपाल कार्यालय बचत बँक	२८५७४	१३५९	(-)
२	पुनरावृत्ती ठेवी	३७७८९	११०५२	(-)
३	संचित मुदतीची ठेवी	४४५	२२४	(-)
	एकूण संचित व पुनरावृत्ती ठेवी (२ + ३)	३८२३४	११२७६	(-)
४	सार्वजनिक भविष्य निवाह निधी (पोस्ट)	१२	-	(-)
५	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	१०१७	६८	(-)
	एकूण सार्वजनिक भविष्य निवाह निधी (४ + ५)	१०२९	६८	-
६	राष्ट्रीय बचत पत्रे २ ते ८ मालिका	५७२१	२८९७	(-)
७	सामाजिक सुरक्षा प्रमाणपत्रे	-	-	-
८	इतर सर्व जुनी प्रमाणपत्रे	-	-	-
९	इंदिरा विकास पत्रे	८४७१	-	(-)
१०	राष्ट्रीय बचत योजना (१९८७)	५१७१	-	(-)
११	इतर	३२९१०	२२७०७	(-)
	एकूण	४६५५२	२२७०७	-
१२	संचित व पुनरावृत्ती गुंतवणूक	३८२३४	११२७६	२६९५८
१३	संचित व पुनरावृत्ती ठेवीची खाती (संख्या)	x	x	x
१४	सार्वजनिक भविष्य निवाह निधी खाती (संख्या)	x	x	x
१५	सार्वजनिक भविष्य निधी-गुंतवणूक	१०२९	६८	९६१
१६	अभिकृत्यांकडून झालेली गुंतवणूक	-	-	-
१७	इ. पी. एफ. गुंतवणूक	-	-	-
१८	इतर	-	-	-
	एकूण	३५०००	३९२६३	११३४४
	एकंदर एकूण	३५०००	१३०७९९	४८२९२

आधार:-सहाय्यक संचालक, अल्पबचत, जिहाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद

तक्ता क्रमांक १५.३

तालुका निहाय गोळा केलेला जमीन महसूल वर्षा: १९९०-९१.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(सवये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	चालू वर्षाची जमीन महसुलाची एकत्रित मागणी (पूर्वीच्या वर्षाची जमा रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसुलाची धरबाकी (अधिकृत, अनाधिकृत)	एकत्रित जमिन महसुलाची एकूण मागणी (३+४)	सूट	निलंबित वसुली
१	२	३	४	५	६	७
	एकूण जिल्हा	३१२६	१३३८	४४६४	२६२	-
१	उस्मानाबाद	३६१	१६१	५२२	-	-
२	कळंब	३२४	५१	३७५	-	-
३	उमरगा	५४६	१०	५५६	-	-
४	तुळजापूर	१७५	२४८	४२३	-	-
५	परंडा	७२९	१३७	८६६	०२६३	-
६	भूम	९९१	७३१	१७२२	-	-

तक्ता क्रमांक १५.३ पुढे चालू....

(१९९१)

तक्ता क्रमांक - १५.३ (द्यालु)

अ. क्र. जिल्हा वसुलीपात्र - (६-१७.) प्रत्यक्ष वसुली एकूण खोतेदारांची संख्या.

तालुका

१	२	८	९	१०
१	एकूण जिल्हा	४२०२	१३०२.१९	२०२५५८
१	उस्मानाबाद	५२२	३३७	२५२४६
२	कळंब	३७५	-	३८९४०
३	उमरगा	५५६	१२	३६६१६
४	तुळजापूर	४२३	१७६	४२३६३
५	परंडा	६०४	०.१९	३३५१८
६	भूम	१७२२	७७७	२५८७५

(१९२)

आधार :- उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व तहसीलदार.

गाडे/१८४१९९२

तक्ता क्रमांक - १५०४

छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियत कार्तिके

जिल्हा:- उस्मानाबाद

वर्ष: ३१ मार्च १९२०.

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	मुद्रणालयाची संख्या	दैनिके					साप्ताहिके				
			मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	एकूण जिल्हा	६७	१०	-	-	-	१०	८	-	-	-	८
१	उस्मानाबाद	३४	१०	-	-	-	१०	३	-	-	-	३
२	कलंब	२	-	-	-	-	-	३	-	-	-	३
३	उमरगा	७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४	तुळजापूर	२	-	-	-	-	-	१	-	-	-	१
५	परंडा	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६	भूम	५	-	-	-	-	-	१	-	-	-	१

(६२३)

तक्ता क्रमांक १५०४ पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक - १५०४ (वालू)

अ.क्र.	जिल्हा तालुका	पाठिके					मासिके				
		मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	एकूण जिल्हा	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-
१	उस्मानाबाद	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	कळंब	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३	उमरगा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४	दुळजापूर	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-
५	परंडा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६	भूम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(१९४)

आधार :- जिल्हाधिकारी, उस्मानाबाद.

गाडे/२८४१९९२

तक्ता क्रमांक - १५५

उस्मानाबाद जिल्ह्यात स्वस्त धान्य दुकानांना पुरवलेले तांदूळ, गहू व साखर वर्षा: १९९०-९१.

(आकडे "००" टनात)

जिल्हा मुख्यालये	गहू		तांदूळ			साखर			नियमित स्वस्त वाटप दुकान (संख्या)
	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण	जिल्हा मुख्यालये	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण	जिल्हा मुख्यालये	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१३	५१	६४	१०	३४	४४	४	५९	६३	९४५

आधार:- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

(५२१)

तक्ता क्रमांक - १५. ६

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील मागणी व वसूल केलेली धान्य वर्गः १९९०-९१.

(आकडे "००" टनात)

मागणी (सर्वधान्याची एकूण मागणी)	तांदुळ	गहू	ज्वारी	लेव्ही वसूल केलेली बाजरी	इतर	एकूण	मागणी वसुलीची टक्केवारी
१	२	३	४	५	६	७	८

निरंक

- टीपः- १) शासनाने १९७५-७६ पासून लेव्ही वसुली बंद केली असल्यामुळे मागणी आणि वसुलीचा प्रश्न उद्भवत नाही.
२) सीध्या आधारभूत किंमत योजनेंतर्गत धान्य खरेदी होते.

आधारः- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - १५०७

१९८९ मधील लोकसभा निवडणूक व १९९० मधील विधानसभा निवडणुकी संबंधी आकडेवारी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	लोकसभा - १९८९ मतदार संघाचे नांव	एकूण मतदारांची संख्या.	पुरुष	मतेदान केलेल्या मतदारांची संख्या. स्त्रिया	एकूण	एकूण मतदारांच्या संख्येशी झालेल्या मतदारांची टक्केवारी.
१	२	३	४	५	६	७
१	उस्मानाबाद	८६५५८३	२६३३७५	२०१४४५	४६४८२०	५३.७०
	एकूण	८६५५८३	२६३३७५	२०१४४५	४६४८२०	५३.७०
विधानसभा - १९९०						
	मतदार संघाचे नांव.					
१	उस्मानाबाद	१६५२५७	६०३५५	५०४९०	११०८४५	६६.७९
२	कळंब	१५०६५१	४७७२६	३६७०७	८४४३३	५६.०४
३	उमरगा	१६०९५६	५२९७८	४६६५३	९९६३१	६१.८९
४	तुळजापूर	१३४४५८	४८७४२	४३५९६	९२३३८	६८.३५
५	परंडा - भूम	१६२४११	५८१४८	४९४०४	१०७५५२	६६.२२
	एकूण	७७४४३३	२६७९४९	२२६८५०	४९४७२९	६३.८९

X (१९९)

तक्ता क्र. १५०७ पुढे वालू.....

तक्ता क्रमांक - १५७ (वालु)

लोक सभा - १९८९		पक्षवार मते मिळालेल्यांची संख्या							
अ. क्र.	मतदार संघाचे नांव	राष्ट्रीय काँग्रेस (आय)	राष्ट्रीय काँग्रेस (स्स)	जनता दल	शेतकरी कामगार पक्ष	दूरदर्शी	हिंदुमहा-सभा	बहुजन समाज पार्टी	शिवसेना
१	२	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
१	उस्मानाबाद	२५२८४१	-	-	१०२७४२	१३८९	२३७२	७२५	७८४१४
	एकूण	२५२८४१	-	-	१०२७४२	१३८९	२३७२	७२५	७८४१४
विधानसभा - १९९०									
मतदार संघाचे नांव									
१	उस्मानाबाद	६६८८४	-	३४४७०	-	१९६	-	-	७१९०३
२	कोंढ	-	-	-	२५५८८	११३	-	-	१७११५
३	उमरगा	३६२७५	-	२१९०	-	-	-	-	-
४	तुकजापूर	४७४७४	-	-	३२१०८	११०	-	२०१	६९३८
५	परंडा - भूम	५८९१	-	-	२७९४१	३७२	-	-	१४३२२
	एकूण	२०२५४५	-	३६६६०	९५६३७	७९१	-	२०१	४५४६५

तक्ता क्र. १५७ पुढे वालु.....

तक्ता क्रमिक -१५७ (घालू)

अ.क्र.	लोक्सभा-१९८९	भा.रि.प.	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र	स्वतंत्र
	मतदार संघाचे नांव		पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष	पक्ष
१	२	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८
१	उस्मानाबाद	-	१२२७	६३१	१७८०	९४०	७५८०	६२७	-	-	-	-	-	-
२	रुकूण	-	१२२७	६३१	१७८०	९४०	७५८०	६२७	-	-	-	-	-	-
	विधानसभा- १९९०													
	समतदार संघाचे नांव													
१	उस्मानाबाद	-	२८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	कळंब	९९८	२२१	७०८	४३	४८७	२८९	२४८३९	८५७	१६२९	-	-	-	-
३	उभरगा	-	७३३	२२७	१९४२	१६४	२७३१०	१६२	२९४७	१५१९	२६८	२१६	३३१७२	५४८
४	तुळजापूर	१२३५	१४८६	३५४	१०३	३३३	१५९	-	-	-	-	-	-	-
५	परंडा - भूम	६१३	३९२	२३९०	२४१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	रुकूण	२८४६		३६७९	२३२९			९८४	२७७५८	२५००१	३८०४	३१४८	२६८	२१६

(१९९)

आधार :- जिल्हा निवडणूक अधिकारी, उस्मानाबाद.

गाडे/-

तक्ता क्रमांक - १५.८

अधिकारी व प्रवासी यांच्यासाठी असलेल्या बंगल्याची तालुकावार यादी. वर्ष: ३१-३-९१ रोजी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र. तालुका

बंगल्याचे नाव व पत्ता

१) - उस्मानाबाद	१) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, उस्मानाबाद अधीक्षक पोलीस याचे कार्यालया समोर उस्मानाबाद. २) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह टोकी, ता. उस्मानाबाद टोकी-बस स्टॅन्ड जवळ. ३) पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह उस्मानाबाद मंडळ कार्यालया प्जारी सिव्जन भवन, आनंद नगर, उस्मानाबाद. ४) वन विश्रामगृह येव्शी ता. उस्मानाबाद.
२) कळंब	१) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, कळंब दिवाणी कोर्ट कार्यालया समोर. २) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, रैरमाळा ता. कळंब बस स्टॅन्ड समोर.
३) उमरगा	१) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, उमरगा पंचायत समिती समोर, उमरगा. २) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, डाळीव ता. उमरगा.
४) तुळजापूर	१) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, तुळजापूर रस्त. टी. स्टॅन्ड जवळ. २) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, पाषनाशिनी मंदीर जवळ, तुळजापूर. ३) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, नळदुर्गा ता. तुळजापूर बस स्टॅन्ड जवळ. ४) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, प्रवासी बंगला, तुळजापूर सोलापूर रोडवर.
५) परंडा	१) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, स्टेट बँक ऑफ इंडिया शाखे जवळ, परंडा.
६) भूम	१) जिल्हा परिषद, विश्रामगृह भूम. २) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, भूम कला व वाणिज्य महा विद्यालया समोर. ३) पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह, भूम.

आधार :- १) कार्यकारी अभियंता (बांधकाम) जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद. २) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.
३) उपविभागीय वन अधिकारी, उस्मानाबाद ४) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, उस्मानाबाद.
५) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, तुळजापूर.

(३०१)

तक्ता क्रमांक - १५०९

जिल्ह्यातील रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी. ३१-३-९० या दिवसांची.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव.	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वेचे क्षेत्र विभाग
१	२	३	४	५
१	उस्मानाबाद	पळसप	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
२	उस्मानाबाद	तेर	"	"
३	उस्मानाबाद	ढोकी	"	"
४	उस्मानाबाद	कळंब रोड	"	"
५	उस्मानाबाद	येडंशी	"	"
६	उस्मानाबाद	रामलिंग	"	"

टीप:- सोलापूर जिल्ह्यांतून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ स्थानकांच्या माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- भारतीय रेल्वे वेळापत्रक.

गाडे/२९२१९९२

तक्ता क्रमांक - १५०१०

निवडक निर्देशांकाचे कल

जिल्हा:- उस्मानाबाद

अ.क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष									
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
			१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८६-८७	१९८७-८८	१९८८-८९	१९८९-९०	१९९०-९१	
अ)	क्षेत्राक आणि लोकसंख्या	-	१९५१	१९६१	१९७१	१९८१					१९९१	
			जुना नविन उस्मानाबाद जिल्हा								(अस्थायी)	
			उस्मानाबाद									
१)	क्षेत्राक	चौ. कि.मी.	१४११७	७३६२.५	७३६२.५	७५१२.४	X	X	X	X	७५६२	
२)	सकूण लोकसंख्या	संख्या हजारात	१२१०	७११	९१०	१०३०	X	X	X	X	१२७२	
३)	लोकसंख्येची घनता	चौ. कि.मी.	८४	९७	१२४	१३७	X	X	X	X	१६८	
४)	अ) शेती व्यवसायात गुंतलेल्या कामगारांची सकूण कामगार- श्री टक्केवारी (शेत मजुरासह)		७१.६०	८७.१०	८६.१२	८३.८२	X	X	X	X	X	
	ब) शेती आणि जलसिंचन											
	१) जंगलव्याप्टी क्षेत्र	हेक्टर हजारात	१.०	१.२	१.२	१.०	३	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	२) लागवडी लायक क्षेत्र	" "	१२.९८	७.६६	७.१०	६.९५	६८६	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	

तक्ता क्र. १५०१० पुढे वाळू.....

(२०२)

तक्ता क्रमांक - १५०१० (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	३) प्रत्येक शेत मजुरामागे शेतकरी सह लागवडी लायक क्षेत्र	हेक्टर	१२५१	१२६१	१२७१	१२८१	x	x	x	x	x
		जुना उस्मानाबाद									
	(१२५१, १२६१, १२७१, १२८१)		१.५१	४.५५	२.६२	४.२८	२.०१	x	x	x	x
४	एकूण पिकाजालील क्षेत्र	हेक्टर हजारात	८३२	५५४	५८२	६३२	६१३	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
५	निष्कळ पिकाजालील क्षेत्र	"	८२२	५३४	५४८	५५८	५६६	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	अ) अन्नधान्याजालील क्षेत्र	"	६६०	४१६	४३०	५१६	४५८	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) उसाजालील क्षेत्र	"	२	४	५	१०	१२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	क) धुईमुगाजालील क्षेत्र	"	६६	६३	६७	१५	२०	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ड) कापसाजालील क्षेत्र	"	४२	५	०.२७	अ	अ	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
६	प्रत्येक शेत मजुरामागे पेरलेले (निष्कळ हेक्टर) क्षेत्र		१२५१	१२६१	१२७१	१२८१	x				
	(१२५१, १२६१, १२७१, १२८१)	"	०.२५	१.७०	२.०३	३.६३	x	x	x	x	x
७	निष्कळ पेरलेल्या क्षेत्राची एकापेक्षा जास्त वेळा पेरलेल्या क्षेत्राची (टक्केवारी)		४.५१	३.७०	६.१४	१४.६५	८.१५	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
८	एकूण बागायत क्षेत्र (हेक्टर हजारात)		२४	४२	६४	७३	१०१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
९	एकूण पिकाजालील क्षेत्राची एकूण बागायत क्षेत्राची टक्केवारी	"	२.८२	७.६५	११.६१	११.४०	१६.४५	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

तक्ता क्र. १५०१० पुढे वालू...

तकता क्रमांक - १५:१० (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१०	निष्क बागायत क्षेत्र (पुष्टभागीय)	हेक्टर हजारों	२४	३६	६०	६७	२०	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
११	कॅनॉलद्वारे बागायत क्षेत्र	"	अ	३	६	२१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
१२	ट्रिग्लेरीद्वारे बागायत क्षेत्र	"	२२	३४	५३	४६	५०	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
१३	इतर साधनाद्वारे बागायत क्षेत्र	"	१	उ.ना.	१	-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
१४	ओलिवा जालील क्षेत्र										
	अ) अन्नधान्ये	"	१५	३३	४९	५३	६०	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) ऊस	"	२	४	५	१०	८	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	क) धुईपुग	"	-	०.०१९	०.३९८	३	७	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ड) फळे	"	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	०.२५८	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	इ) कापूस	"	उ.ना.	०.२२	०.०३१	०.००७	-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
क)	मुदसंधारण कामे										
	१) बांधवदिस्ती क्षेत्र	"	उ.ना.	अ	उ.ना.	उ.ना.	३	२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	२) तमाटीकरण केलेले क्षेत्र	"	-	-	-	-	५	६	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	३) दधीक जमिनीचे वहीत केलेले क्षेत्र	"	-	-	-	-	अ	अ	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

(४७६)

तक्ता क्रमांक - १५.१० (वाल्)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
ड)	शेती औजार		१९५६	१९६१	१९६६	१९७२	१९८७				
			जुना उस्मानाबाद		नविन उस्मानाबाद		जिल्हयासाठी				
	१) नांगरअ)लाकडी	संख्या हजारत	२२	३१	२	४	९	X	X	X	X
	ब) लोडंडी	"	१९	२१	१२	१५	२८	X	X	X	X
	२) जलसिंवनासाठी ऑईल										
	इंजिन्स पंपासह	संख्या	९९८	२७३०	४८७१	८८९२	X	X	X	X	X
	३) जलसिंवनासाठी ऑईल										
	मोटार पंपासह	संख्या	२७	५७	९४३	५७३४	X	X	X	X	X
	४) अ) विद्युतवर चालणारे उस	संख्या	८८	७८२	४८०	३६७	X	X	X	X	X
	कृषी										
	ब) बैलांच्या सहाय्याने उस	संख्या	५९१	९१८	७२२	११९	X	X	X	X	X
	कृषी										
ई)	पशुधन		१९५६	१९६१	१९६६	१९७२	१९८७	X	X	X	X
			जुना उस्मानाबाद		नविन उस्मानाबाद		जिल्हयासाठी				
	१) स्कूप पशुधन	संख्या हजारत	१०२६	१२८६	५६३	५८८	७६३	X	X	X	X
	२) प्रत्येक बैलजोडीमागे निष्क पिका-			६०४६	७.२४						
	जालील क्षेत्र (तीन वर्षांतील बैल)		६०४४			७.५६	७.३०	X	X	X	X
	३) कोंबडया	"	१२८	२७७५	१०१	१४३	२२९	X	X	X	X

तक्ता क्र. १५.१० पुढे वाळू.....

तकता क्रमांक - १५.१० (वालू)

क्र)	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
क) कारखाने सेवायोजन	१९५१	१९६१	१९६६	१९७०	१९७७	१९८५	१९८६	१९८७	१९८८	१९८९	१९९०

लातूर व उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती आहे. नॉन उस्मानाबाद.

१) वालू कारखाने संख्या	७	२४	२१	२०	३४	२४	२५	२४	३०	३१	२८
२) तरातरी दैनिक कामगार "	४२२	१०५५	८२४	१७६५	२५०३	७७८३	७१११०	८२९	१५३०	२६९३	२२५८
३) प्रत्येक एक लाख लोकसंख्येमागे नोंदणीकृत कारखान्यातील कामातरील कामगारांची संख्या	१९५१	१९६१	१९६६	१९७०	१९७७	१९८५	१९८६	१९८७	१९८८	१९८९	१९९०
	३५	७१	५६	९३	९२	१०५	१०८	८१	६०	९१	२१९

म) विद्युत	जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्यासाठी	नॉन उस्मानाबाद
१) विद्युत निर्मिती दशलक्ष तास " किलो वॅट	-	-
२) वापरलेली विद्युत "	उ.ना. ०.४	२.८ १३.४ ७८.० ८६.१ ९०.१ २९१.१ ३६९.१
३) विद्युतीकरण झालेली शहरे "	उ.ना. ४	१३ १३ ८ ८ ८ ८
४) विद्युतीकरण झालेली गावे "	उ.ना. -	४२८ १२४२ ६२८ ७०६ ७१२ ७१२ ७१२

द) सहकार	संख्या	उ.ना.
१) एकूण सहकारी संस्था	संख्या	उ.ना. - २५३७ १४२८ १४८४ १५२१ १६७६ १७९५
अ) कृषि व पत संस्था	"	उ.ना. १२२२ ९७६ ९६५ ४५२ ४५३ ४५३ ४५२ ४५२ ४५६

तकता क्रमांक १५.१० पुढे वालू.

(२१६)

तक्ता क्रमांक - १५.१० (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
											५८८
	ब) कृषि बिगार पत संस्था	संख्या	उ.ना.	५१	१२४	६७६	४५८	४६५	४५०	५६०	
	क) बिगार शैती पत संस्था	"	उ.ना.	१७६	२२७	८९६	५१८	५६६	६१८	६६४	
	आणि बिगार कृषि बिगार										७५२
	पत संस्था.										
२)	एकूण सभासद संख्या	हजार	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	४३०	३३३	२४६	३७७	१३४८	३६३
	अ) कृषि पत संस्था	"	उ.ना.	१२४	१९६	उ.ना.	१२५	२०७	२३९	२०१	२५३
	ब) कृषि बिगार पत संस्था	उ.ना.	९	४५	४५	उ.ना.	६९	७१	५३८	७७	३४
	क) बिगार शैती पत संस्था	"	उ.ना.	१२	२८	उ.ना.	६९	७१	८५	८५	७६
	बिगार कृषि पत संस्था.										
३)	एकूण खेते भांडवल	रु. हजारत	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	८४१७६०	८३१६६६	१२६६६९१	१८०१०९४	२६९३६९९	६९७९२१
	अ) कृषि पत संस्था	"	उ.ना.	३११	३३४२८३	उ.ना.	४८१००२	७९३३०५	१२६४२८९	१३९४९६८	उ.ना.
	ब) कृषि बिगार पत संस्था	"	उ.ना.	३००	७४४३७	उ.ना.	९११०३	१२२६८७	३५७२६८	९२१३११	उ.ना.
	क) बिगार शैती पत संस्था	"	उ.ना.	१५२	२८४६२	उ.ना.	२५९५३१	३१०६९९	१७९५३७	३७७४२०	०
	आणि कृषि पत संस्था										उ.ना.
४)	कर्म (निव्वळ)	सभ्ये हजारत	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	३९९५	४२०२२७	६४०६७०	३८६४३४	४५७०७२	७४८८६८
	अ) कृषि पत संस्था	"	उ.ना.	२५०२	५५६३७	उ.ना.	३७७०२३	५१३७७८	३८६४३४	४५७०७२	उ.ना.
	ब) कृषि बिगार पत संस्था	"	उ.ना.	१७	१२४९	उ.ना.	-	-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

(२१७)

तक्ता क्रमांक - १५०१० (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
ब) बिगर शेती वत संस्था समये हजारत आणि शेती बिगर वत संस्थां	उ.ना.	८६	२०११	उ.ना.	१४३२०४	१२६२६२	उ.ना.	उ.ना.	४६५३२३		
स) शिक्षण											
१) प्राथमिक											
अ) संस्था	संख्या	५००	१२२४	१६४०	१७३२	८१४	उ.ना.	८२१	८३३	उ.ना.	
ब) विद्यार्थी	संख्या हजारत	३५	१०३	१२५	२२१	१४५	उ.ना.	१५०	१५२	उ.ना.	
क) शिक्षक	"	१	३	७	८	४	उ.ना.	४	४	उ.ना.	
२) माध्यमिक											
		जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्यासाठी									
अ) संस्था	संख्या	५३	६४	२२८	२७४	१५०	उ.ना.	१६२	१७१	उ.ना.	
ब) विद्यार्थी	संख्या हजारत	१५	२०	८०	११४	७८	उ.ना.	८३	८५	उ.ना.	
क) शिक्षक	"	अ	१	३	४	३	उ.ना.	३	३	उ.ना.	
		नवीन उस्मानाबाद									
३) उच्च											
		जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्यासाठी									
अ) संस्था	संख्या	उ.ना.	४	१२	१८	७	उ.ना.	७	८	उ.ना.	
ब) विद्यार्थी	संख्या हजारत	उ.ना.	अ	७	१३	७	उ.ना.	२	१०	उ.ना.	
क) शिक्षक	"	उ.ना.	अ	अ	१	अ	उ.ना.	अ	अ	उ.ना.	

तक्ता क्र: १५०१० मुढे चालू

तक्ता क्रमांक - १५१० (वालु)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
४)	सकृग लोकांखपेशी सक्षरतेवी टक्केवारी	१९५१	१९६१	१९७१	१९८१						
		जुना उस्मानाबाद		जुना उस्मानाबाद							
	अ) पुरुष	उ.ना.	२७.५२	३२.४४	४९.१८	X	X	X	X	X	X
	ब) स्त्रिया	उ.ना.	६.०२	१४.८३	२२.३२	X	X	X	X	X	X
	क) सकृग	उ.ना.	१७.८५	२७.४७	३६.०३	X	X	X	X	X	X
५)	६ - ११ वर्षे वयोगटातील शाळेत " जाणा-या मुलांवी टक्केवारी										
	अ) मुले	उ.ना.	७०.७	६८.२१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) मुली	उ.ना.	३८.००	७३.०२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	क) सकृग	उ.ना.	५०.०५	५५.४४	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
६)	११ - १४ वर्षे वा वयोगटातील शाळेत जाणा-या मुलांवी टक्केवारी										
	अ) मुले	उ.ना.	६५.३	६४.५५	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) मुली	उ.ना.	२०.८८	२२.७३	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	क) सकृग	उ.ना.	४६.०६	४४.२८	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
ग)	वैधकिय आणि आरोग्य संख्या										
	१) दवांखाने	जुन्या उस्मानाबाद जिल्हयासाठी	१३	१४	३२	३३	१०	१०	११	११	११
	२) रुग्णालये	नविन उस्मानाबाद जिल्हयासाठी	२	२	३	३	३	५	६	८	८

(३९)

तक्ता क्रमांक - १५-१० (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र		उ.ना.	उ.ना.	१५	३५	३६	३६	३६	४१	४१	४१
४) आटा		८९	२५०	३५४	६१०	५६३	५९३	३६७	७४१	७३२	७३२
५) दर लाख लोकसंख्यामागे आटा "		७	२१	१८	३२	५५	५८	३६	७१	७०	७०
६) उपचार केलेले रोगी											
अ) बाह्य स्नान	संख्या "००"	४७५	७०२	७६४	१२४६	३४९	५००	७९१	६२३४	८४८९	८४८९
ब) अंतस्नान	"	१२	३६	७०	५९	२५९	१९७	१००	३५९	१२१५	१२१५
७) जन्म प्रमाण	दर हजारी	उ.ना.	२०.५१	२७.५०	१२.२२	२०.६२	१८.९५	२१.२७	२१.२७	२०.१२	२०.१२
८) मृत्यु प्रमाण	"	उ.ना.	८.७५	९.३०	३.६९	५.२२	४.९८	५.३३	५.३३	४.६४	४.६४
घ) वहातूक आणि दळणवळण											
१) रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	२३१.००	४७१.००	१७२३.४९	५३४७.००	३६६३	३९५४	४०४५	४०४५	४१४३	४१४३
(नगरपालिका क्षेत्र सोडून)											
२) प्रतिवर्ग १०० चौ. कि.मी. ला		४.९८	३.३०	१२.०८	३७.८८	४८.७६	५२.६४	५३.८४	५४२४	५४७३	५४७३
रस्त्यांची लांबी	"										
३) दर लाख लोकसंख्यामागे	"	जुना	उस्मानाबाद	जिल्हयासाठी	नविन उस्मानाबाद						
रस्त्यांची लांबी		१९.००	३१.८७	९०.८७	२८१.८७	३५५.७३	३८४.०३	३९२.७१	३९५.६३	४०२.२३	४०२.२३
४) स्कूण रेल्वे रस्त्यांची लांबी	"	११८	११८	११८	११८	३०	३०	३०	३०	३०	३०

(३१०)

तक्ता क्र. १५-१० पुढे वालू.....

तक्ता क्रमांक - १५१० (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
५) डाक घरे	संख्या	१८२	३६५	४१६	४२२	२७०	२७०	२७०	२७०	२७५	२७६
६) तार घरे	"	३	६	२७	२७	७८	८८	९८	९७	९७	१००

ब) स्थानिक स्वराज्य संस्था.

अ) पंचायत समिती	संख्या	उ.ना.	११	११	११	६	६	६	६	६
ब) ग्रामपंचायत	"	२७२	२७८	१०४०	१०६८	५३०	५३०	५३०	५४१	५४१
क) नगरपालिका	"	१३	१३	१३	१३	८	८	८	८	८
द) कटक मंडळे	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ल) संकीर्ण

१) इकांची कार्यालये	"	१२५१	१२६०	१२७०	१२८०	१२८७	१२८८	१२८९	१२९०
(३१ डिसेंबर रोजी) १९९०		१६	१७	७४	१७६	६७	६८	६९	६९

टीप:- १) अ = आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत. २) लोकांसंख्येची निगडित असलेल्या निर्देशांकामध्ये सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात वर्ग करण्यात आलेल्या आठ छेडयांचा समावेश आहे आणि अगा निर्देशांकासाठी १९९१ च्या (अस्थापी जनगणनेची लोकांसंख्या विवारात घेतलेली आहे.

आधार : जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद.